

Catalunya

> Òrgan d'expressió de les CGT de Catalunya i de Balears · 8a. època · Maig 2013 · núm. 150 · 0,50 euros · www.cgtcatalunya.cat

www.cgtbalears.org

Fotomovimiento.org

Papers

de Balears

> Òrgan d'expressió de les CGT de Balears i Catalunya · núm. 150 · Maig 2013 · 0,50 euros · www.cgtbalears.org · www.cgtcatalunya.cat

Fotomovimiento.org

> ON ENS TROBEM?

CONFEDERACIÓ GENERAL DEL TREBALL (CGT) DE LES ILLES BALEARS

Camí de Son Rapinya, s/n - Centre "Los Almendros", 2n 07013 Palma de Mallorca
Tel. 971 791 447 -Fax. 971 783 016 - lesilles@cgtbalears.org

Delegació Menorca
Plaça de la Llibertat, 5 07760 Ciutadella
Tel. 971 386 670 -Tel. 666 087 592 menorca@cgt-balears.org

SECRETARIAT PERMANENT DEL COMITÈ CONFEDERAL DE LA CGT DE CATALUNYA

Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona - spccc@cgt.es Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS SECTORIALS

• Federació Metal·lúrgica de Catalunya (FEMEC)
• Federació de Banca, Borsa, Estalvi i Entitats de Crèdit
• Federació Catalana d'Indústries Químiques (FECIQ)
• Federació de Sanitat
• Federació d'Ensenyament de Catalunya (FEC)
• Federació d'Administració Pública (FAPC)

Via Laietana 18, 9è - 08003 Bcn Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS COMARCALS

Anoia
Carrer Clavells 11 - 08700 Igualada Tel./fax 938042985 - cgtanoia@yahoo.es

Baix Camp/Priorat
Raval de Sta. Anna 13, 2n, 43201 Reus baixc-p@cgtcatalunya.cat Tel. 977340883. Fax 977128041

Baix Llobregat
Cra. Esplugues, 46 - 08940 Cornellà - cgtbaixll@cgtcatalunya.cat Tel. 933779163. Fax 933777551

Comerc, 5. 08840 Viladecans cgt.viladecans@yahoo.es Tel./fax 93 659 08 14

Baix Penedès
Nord, 11-13, 3r, 43700 El Vendrell Tel. i fax 977660932 cgt.baix.penedes@gmail.com

Barcelonès Nord
Alfons XII, 109. 08912 Badalona cgt_bn@yahoo.es, tel. i fax 933831803

Garraf-Penedès
Lepant, 23, baixos. 08800 Vilanova i la Geltrú - cgtvng@cgtcatalunya.cat Tel. i fax 938934261

Maresme
Unió 38 baixos, 08302 Mataró - maresme.cgt@gmail.com Tel. i fax 937909034

Vallès Oriental
Francesc Macià, 51 08100 Mollet - cgt_mollet@hotmail.com Tel. 935931545. Fax 935793173

FEDERACIONS INTERCOMARCALS

Girona
Av. Sant Narcís 28, ent. 2a 17005 Girona cgt_gir@cgtcatalunya.cat Tel. 972231034. Fax 972231219

Ponent
Av. Catalunya, 2, 8è 25002 Lleida - lleida@cgtcatalunya.cat Tel. 973275357. Fax 973271630

Camp de Tarragona
Plaça Imperial Tàrraco, núm. 1 Edifici 2, 3a Planta, 43005 Tarragona cgttarragona@cgt.es Tel. 977242580 i fax 977241528

FEDERACIONS LOCALS

Barcelona
Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona flbcn@cgtbarcelona.org Tel. 933103362. Fax 933107080

Berga
Balç 4, 08600 sad@cgtberga.org Tel. 938216747

Manresa
Circumval·lació 77, 2n - 08240 Manresa manre@cgtcatalunya.cat Tel. 938747260. Fax 938747559

Rubí
Colom, 3-5, 08191 Rubí, flcgt_rubi@hotmail.com Tel. i fax 93 588 17 96

Sabadell
Roselló 10, 08207 Sabadell - cgtSabadell@hotmail.com Tel. i fax 93 745 01 97

Terrassa
Ramon Llull, 130-136, 08224 Terrassa - cgtterrassafl@gmail.com Tel. 93 788 79 47. Fax 93 789 45 04

Castellar del Vallès
Pedrisso, 9 bis, 08211 Castellar del Vallès cgt.castellar-v@terra.es, Tel./fax 93 714 21 21

Sallent
Clos, 5, 08650 Sallent sallent@cgtcatalunya.cat Tel. 93 837 07 24. Fax 93 820 63 61

Sort
Pl. Major 5, 25560, Sort pilumcgt@gmail.com

EDITORIAL

Donem suport a les accions del Maig Global

La Confederació General del Treball dona suport les accions que, amb el lema "De la indignació a la rebel·lió: escrache al sistema", formen part de programa d'actes del Maig Global i crida a totes les persones treballadores -en actiu, estudiants, desocupades, pensionistes ...- a participar en les mobilitzacions programades al llarg de tot el mes.

Assemblees del 15M, Marees ciutadanes i diversos col·lectius, que s'oposen a les polítiques d'austeritat i les retallades i que al mateix temps reclamen una major participació democràtica, han organitzat un programa d'activitats durant el mes de maig que inclouen tancaments, consultes ciutadanes, xerrades, assemblees en el carrer i manifestacions.

Davant un Govern que anuncia la continuïtat de la seva política econòmica i social, basada en retallades i el pagament del deute, que es presenta davant la població i anuncia un futur d'atur i reculada social, des de la CGT considerem que la mobilització permanent i la presa dels espais públics és imprescindible en aquests moments d'emergència social i repressió en els quals viu la majoria de la població.

Quan la democràcia és segrestada pel poder econòmic en connivència amb el poder polític i el Govern no escolta al poble, però en canvi obeeix a institucions com el Banc Central Europeu, el Fons Monetari Internacional i la Comissió Europea, la participació social en les mobilitzacions és imprescindible en aquests moments de greu dèficit democràtic i del dret a l'exercici de la llibertat.

Les mobilitzacions del Maig Global són molt més que la celebració d'un aniversari, són la continuïtat d'una lluita que es va iniciar fa diversos anys contra les polítiques antisocials dels governs del PSOE i del PP. En aquest sentit la CGT reitera la crida a participar en les manifestacions, accions, actes i mobilitzacions i a seguir expressant en els carrers la indignació contra aquest sistema depredador que posa els beneficis econòmics per sobre de les necessitats humanes i mediambientals

"Avançar cap a models de societat, basats en la cooperació, la democràcia participativa i la solidaritat, en què la satisfacció de les necessitats fonamentals de les persones estigui associada a pràctiques que respectin i s'integrin en el funcionament de la natura i de la diversitat cultural dels pobles, avui ja no sols és un desig, és una necessitat."

Josep Manel Busqueta a "L'hora dels voltors"

Edició del Col·lectiu La Tramuntana: Joan Rosich, Pau Juvillà, Joan Anton T, Jose Cabrejas, Mireia Bordonada, Dídac Salau, Josep Estivilli, Xavi Rojals, Jordi Martí, Josep Torres, Txema Bofill, Paco Martín, Moisès Rial i Laura Rosich. Col·laboradors: Pepe Berlanga, Vicent Martínez, Toni Álvarez, Pep Cara, Ferran Aisa, Miquel-Dídac Piñero, Jaume Fortuño, Carles Jové, Agurrell, Joan Canyelles Amengual, Emili Cortavitarre, L'amo en Pep des Vivero i les federacions i seccions sindicals de CGT. Tirada: 13.000 exemplars. **Redacció i subscripcions a Catalunya:** Raval Sta. Anna, 13, 2n. 43201 Reus. Tel. (dimecres tarda) 977340883. Col·laboracions: catalunyacgt@cgtcatalunya.cat, com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat **Redacció i subscripció a Balears:** Camí Son Rapinya s/n, Centre Los Almendros 2n, 07013 Palma. Tel. 971791447. Col·laboracions: comunicacio@cgt-balears.org **Web revista:** www.revistacatalunya.cat.

No compartim necessàriament les opinions signades de col·laboradores i col·laboradors.

Drets dels subscriptors:

D'acord amb la Llei Orgànica 15/1999 de Protecció de Dades de caràcter personal la CGT informa: a) Les dades personals, nom i adreça dels subscriptors i subscriptores són incorporades a un fitxer automatitzat degudament notificat davant l'Agència de Protecció de Dades, el titulars respectius dels quals són el Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya i la Secretaria de Comunicació de la CGT de les Balears i la seva única finalitat és l'enviament d'aquesta publicació. b) Aquesta base de dades està sotmesa a les mesures de seguretat necessàries per tal de garantir la seguretat i confidencialitat en el tractament de les dades de caràcter personal. c) Tot/a subscriptor/a podrà exercir el seus drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició al tractament de les seves dades personals mitjançant comunicació remesa al Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya, al correu electrònic s-org@cgtcatalunya.cat o bé a Via Laietana 18, 9è de Barcelona; i a la Secretaria de Comunicació de la CGT de les Balears a Camí Son Rapinya s/n, Centre Los Almendros 2n, 07013 Palma. Tel. 971 791 447. comunicacio@cgt-balears.org

Tots els continguts d'aquesta revista estan sota una llicència "Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 Espanya"

Sou lliure de: copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

- Reconeixement. Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.
- No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.
- Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuiu l'obra, heu de deixar ben clar els termes de la llicència de l'obra. Alguna d'aquestes condicions pot no aplicar-se si obteniu el permís del titular dels drets d'autor. Els drets derivats d'usos legítims o altres limitacions reconegudes per llei no queden afectats per l'anterior.

Més informació a <http://cat.creativecommons.org/>

>> Agurrell

CONSTITUCIÓ ESPANYOLA

Article 47:

Tots els espanyols tenen dret a un habitatge digne i adequat.

Els poders públics promouran les condicions necessàries i establiran les normes pertinents per tal de fer efectiu aquest dret (...)

A tu et sona aquest article?

No gens...

TEMA DEL MES

En un país on els poderosos i els polítics roben a mans plenes de les arques públiques, on paguem amb els nostres diners els luxes, i excessos de l'elit governant, l'escrache és una eina per assenyalar els culpables d'aquesta situació.

L'escrache com a dret fonamental

Carlos Hugo Preciado Domènech

En els últims dies ve sent objecte de polèmica el escrache com mitjà de reivindicació. Mentre uns sostenen la seva legitimitat, uns altres afirmen que es tracta d'una coacció intolerable, una vexació, un mètode propi del feixisme o una forma de coartar la llibertat de vot del Diputat o Senador. Davant tal debat, el propòsit d'aquestes línies és el de contribuir a aclarir, des d'un prisma exclusivament jurídic, la legitimitat constitucional del escrache com mitjà de manifestar la crítica enfront de l'actuació dels Poders Públics.

Per a això, hem de començar dient que el dret de manifestació o concentració en llocs públics és un dret fonamental reconegut en l'art.21 de la Constitució i desenvolupat per la LO 9/83 de 15 de juliol; regulat en el Conveni Europeu de Drets Humans de 4 de novembre de 1950 (art.11); en el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics de Nova York de 19 de desembre de 1966 (art.21); i més recentment en l'art.12 de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea.

El dret de manifestació és una projecció col·lectiva de la llibertat d'expressió efectuada través d'una associació transitòria de persones que opera de manera instrumental al servei de l'intercanvi o exposició d'idees, defensa d'interessos, publicitat de problemes i reivindicacions (STC 301/2006), sent per això una lletra de participació democràtica que es configura de tres elements: una agrupació de persones de caràcter transitori (temporal), amb finalitat lícita (licitud) i en un lloc de trànsit públic (espacial).

És un dret d'especial importància en un Estat Social i Democràtic de Dret, com expressió del principi de democràcia participativa, doncs per a molts grups socials és un dels pocs mitjans dels quals disposen per a expressar públicament les seves idees i reivindicacions (STC 301/06 i 236/07).

D'altra banda, l'escrache no és altra cosa que el nom donat a l'Argentina, Uruguai i Espanya a un tipus de manifestació pacífica en la qual un grup d'activistes de Drets Humans es dirigeix al domicili o lloc de treball d'algú a qui es vol denunciar. Es tracta d'un mètode de protesta basat en l'acció directa que té com finalitat que els reclams es facin coneguts a l'opinió pública. Així definit, l'escrache no és més que el dret de manifestació amb una sola peculiaritat definitiva: el lloc que s'exerceix, que coincideix sempre amb els voltants del domicili o lloc de treball d'algú a qui es vol denunciar, generalment una persona amb responsabilitat pública, un càrrec públic. Per tant, ens trobem davant una forma de protesta pacífica, en la via pública i dirigida enfront de qui té una responsabilitat pública, amb la finalitat de defensar els Drets Humans o qualsevol altra reivindicació legítima.

En el cas del escrache que estem veient en el Regne d'Espanya en els mitjans de comunicació es tracta d'un conjunt de persones afectades per la

legislació hipotecària que pretenen convèncer als Diputats del partit polític amb majoria absoluta que és necessari un determinat canvi legislatiu, manifestant-se davant dels seus domicilis, en la via pública.

Resulta obvi, fins a aquí, que el dret de manifestació empara aquesta conducta que coneixem com escrache. Per tant, hem de partir que el escrache com forma pacífica de manifestació és una de les expectatives garantides pel dret fonamental i, per tant, constitueix part del seu objecte, doncs és una manifestació col·lectiva de la llibertat d'expressió exercitada a través d'una associació transitòria de persones, que opera a manera de tècnica instrumental posada al servei de l'intercanvi o exposició d'idees, la defensa d'interessos o la publicitat de problemes i reivindicacions (STC 195/03, 66/95, 85/88, etc.).

D'altra banda, és evident que tota manifestació o reunió en un lloc de trànsit públic ocasiona cert grau de desordre en el desenvolupament de la vida quotidiana i certes molèsties, com talls

de tràfic, tall de carrers, megafonies... però en absència d'actes de violència per part dels manifestants és important que els poders públics facin gala de certa tolerància davant concentracions pacífiques, amb la finalitat de que la llibertat de reunió no manqui de contingut, fins i tot en aquells casos que no ha estat comunicada prèviament a l'autoritat competent (STEDH 5 març 2009 Baraco contra França, STEDH de 17 de juliol de 2008, Achouguian contra Armènia; STEDH 5 desembre de 2006; Oya Ataman contra Turquia). L'escrache, que es realitza davant del domicili d'un càrrec públic, és obvi que ocasiona certes molèsties; no només al càrrec públic, sinó també a la seva família i veïns, mentre pot obstaculitzar el tràfic, l'accés o sortida del domicili amb vehicles, pot causar incomoditats, doncs s'escolten proclames o reivindicacions, consignes, en to elevat, etc; però aquest tipus de molèsties no van més enllà que les que causa qualsevol manifestació o concentració pacífica als veïns dels carrers en que té lloc o de les molèsties que podem suportar tots els ciutadans en temps de campanya electoral, que escoltem les megafonies de la propaganda electoral a tota hora, s'omplen les nostres bústies de cartes dels partits, fins i tot se'ns crida al telèfon particular per a demanar-nos el vot, o se'ns dona propaganda en mà pel carrer o també, en fi, es demana el vot "porta a porta". Per això, és fàcil concloure que les molèsties o incomoditats provocades

per una manifestació pacífica davant del domicili d'un Diputat o Senador són transitòries, com tota manifestació, i estan dintre del contingut normal del dret a manifestar-se, i els poders públics - i el Diputat o Senador ho és - han de tolerar-les per a preservar el contingut del dret de manifestació. Per descomptat, el dret de manifestació i l'escrache, com una de les seves formes, no emparen l'insult, l'amenaça o la coacció. És important insistir en això. En tals casos ens trobaríem davant supòsits d'abús del dret fonamental que trobarien la seva tipificació en el CP (620.2, 169, 172, CP, etc.), com també la troben les reunions o manifestacions il·lícites, que són les que se celebren amb la finalitat de cometre algun delictes o aquelles en les quals concorren persones amb armes, artefactes explosius o objectes contundents o de qualsevol altra manera perillosos (art.513 CP).

Arribats a aquest punt la primera conclusió que hem de deixar clara és que l'escrache no és més que una manera d'exercir un dret fonamental, el de manifestació, i amb ell la llibertat d'expressió i associació i que, per tant, no pot criminalitzar-se, prohibir-se o limitar-se indiscriminadament quan el seu exercici s'ajusta als requisits de l'art.21 CE, és a dir, un exercici pacífic i sense armes, sense perill per a l'ordre públic, les persones o els béns; ja que dintre de l'objecte del dret fonamental de manifestació i reunió pacífica i sense armes no es troben conductes com les descrites, que en la seva màxima gravetat vénen tipificades en el Codi Penal mentre que atempten contra altres drets fonamentals: honor, llibertat, integritat moral o integritat física. El dret de reunió o manifestació, sent un dret individual d'exercici col·lectiu no inclou en el seu objecte les finalitats il·lícites (STC 66/85 i art. 1 LO 9/83), i quan tal il·lícit és un delictes, la pròpia reunió o manifestació és delictiva (art.513 CP). El que no és raonable, des d'una mínima honestat intel·lectual, és confondre els drets amb l'abús dels mateixos per a tot seguit acabar prohibint-los. Això condueix a l'absurd que com tot dret és susceptible d'un ús abusiu, tot dret ha de ser prohibit, cultura pròpia dels règims autoritaris i que tots recordem en frases típiques de la transició espanyola com: "tanta llibertat porta al llibertinatge". En aquest sentit, sovint es confon interessadament l'escrache amb els insults, vexacions o coaccions que persones individuals puguin pro-

L'escrache com a dret fonamental

ferir en moments puntuals; confusió que no resulta admissible.

Partint doncs de que l'escrache és una modalitat d'exercici del dret de manifestació, una segona conclusió és que el debat públic sobre l'escrache ha de ser un debat de límits en l'exercici del dret fonamental. En aquest punt, els límits han d'estar previstos per la llei, ser mesures necessàries en una societat democràtica, entre altres fins per a la protecció dels drets i llibertats aliens, en aquest cas els del Diputat, Senador i les seves famílies. (art.11.2 CEDDHH).

És obvi que el de reunió i manifestació no és un dret il·limitat, sinó que troba els seus límits en l'ordre públic amb perill per a persones o béns o els límits imposats per la necessitat d'evitar que el seu exercici extralimitat entre en col·lisió amb altres valors constitucionals (STC 195/2003). Per tant, una vegada delimitat, que no limitat, l'objecte del dret fonamental que, com queda dit, exclou conductes que atempten de forma greu contra altres drets fonamentals; ens trobem davant una qüestió de col·lisió de drets, a saber: el dret a la manifestació o reunió pacífica i sense armes en llocs públics en la seva concreta forma del escrache -d'una banda- enfront de la llibertat de vot, el dret a la intimitat personal i familiar i, si escau, el dret a l'honor del Diputat o Senador -per un altre-.

En aquest punt cal recordar que els Partits polítics tenen per missió fonamental concórrer a la formació i manifestació de la voluntat popular (art.6 CE), que els Diputats pertanyen a un grup parlamentari al que dóna suport un Partit i que, al seu torn, dóna suport a un Govern concret, trobant-se dintre de les seves facultats la de votar a favor o en contra del que el seu Partit

dicti, doncs el seu vot l'exerceix de forma personal i indelegable (art.79.3 CE), amb vista a aprovar les lleis. També cal recordar, com es va dir, que el dret a manifestar-se és una expressió del dret de participació democràtica, que està al servei de l'intercanvi o exposició d'idees, defensa d'interessos, publicitat de problemes i reivindicacions.

En primer lloc, dintre dels límits de l'exercici del escrache, cal plantejar-se si coarta o retalla la llibertat de vot del Diputat o Senador. Obrint un parèntesi sobre la llibertat de vot, cal apuntar la normalitat amb que s'accepta, a causa de la hipertròfia del poder dels Partits, les sancions econòmiques que aquests apliquen als Diputats que s'aparten de "la disciplina de partit". En aquests cas, no obstant això, no sembla qüestionar-se la llibertat de vot, el que és digne de reflexió. Tanquem parèntesi. En el límit de la llibertat de vot cal tenir en compte que la relació de la representació entre Diputat i representats en una societat democràtica és bidireccional, i no només unidireccional, de manera que el Diputat no es limita a rebre el vot i administrar-lo segons el seu criteri o el del seu Partit, sinó que pot i ha de rebre les queixes, crítiques, retrets i opinions dels representats expressats col·lectivament a través de manifestacions pacífiques en llocs de trànsit públic que li són propers, com el carrer del seu domicili. Això, sense altre afegit, (violència, amenaces...) no pot considerar-se que coarti la seva llibertat de vot, sinó que tot el contrari, la reforça i enriqueix amb les idees, opinions o crítiques que rep d'aquells a qui representa, doncs la llibertat no pot considerar-se com el blindatge enfront d'opinions molestes en llocs incòmodes o com l'anonimat

o la incomunicació, per una persona que ha decidit dedicar-se a un càrrec públic i que respon no només davant les urnes sinó, mentre aquestes estan tancades, davant els ciutadans, doncs en una democràcia participativa aquests no es limiten a decidir cada quatre anys, sinó que participen activament en la vida pública, informant-se, opinant i criticant les decisions de qui tenen el poder de dictar les lleis que estan obligats a acatar.

En aquest sentit, per a tutelar la llibertat de vot i el correcte funcionament de les Assemblees legislatives, l'article 77 CE prohibeix la presentació directa davant les Càmeres de peticions individuals i col·lectives per manifestacions ciutadanes, amb la clara finalitat d'evitar que les mateixes pertorbin el bon desenvolupament de les sessions, de manera que el Codi Penal castiga manifestar-se davant una assemblea legislativa, estatal o autonòmica quan es pertorbi el normal funcionament de la Càmera (arts. 494 i 495 CP). Noti's que aquí l'ordenament protegeix a l'òrgan, estant garantida la protecció dels seus integrants, els Diputats o Senadors, per l'art. 498 que castiga als que emprin força, violència, intimidació o amenaça greu per a impedir a un membre del Congrés dels Diputats, del Senat a o d'una Assemblea legislativa de comunitat Autònoma assistir a les seves reunions, per idèntics mitjans, coartessin la lliure manifestació

de les seves opinions, o l'emissió del seu vot.

A la vista de l'exposat, cal insistir, l'escrache entra dintre de l'exercici legítim del dret de manifestació pacífica i sense armes i no pot concebre's que l'exercici de tal dret fonamental coarti la llibertat de vot, per més que s'exerciti en la via pública, davant el domicili del Diputat o Senador, sempre que no s'empri força, violència, intimidació o amenaça per a coartar la lliure manifestació de les opinions o l'emissió del vot.

Ningú es planteja que coarti la llibertat de vot, afecti a la intimitat o a l'honor el fet, d'altra banda habitual, que unes desenes de periodistes facin guàrdia en la porta del domicili de polítics a fi d'exercitar un altre dret fonamental, la llibertat d'informació. Per descomptat, si això degenera en l'agressió, l'insult o l'amenaça, estarem davant una altra qüestió ben diversa, però la mera possibilitat que això ocorri no pot suposar la prohibició de l'exercici d'un dret fonamental tan important com el d'informació en una societat democràtica. Això és important recalcar-lo, ja que tant la llibertat d'informació com la llibertat de manifestació són pilars fonamentals de tota democràcia.

Aclarida el dubte de si l'escrache coarta la llibertat de vot del Diputat o Senador, dintre del capítol dels límits, la incògnita que resta per buidar és si

l'exercici del dret de manifestació pacífica i sense armes davant del domicili d'un Diputat suposa una intromissió il·legítima en el seu dret a la intimitat o a l'honor.

Comencem per la intimitat, que es considera com un àmbit propi i reservat de les persones l'efectiva existència de les quals és precisa per a tenir una qualitat mínima de vida humana (STC 231/88). Del dret a la intimitat forma part el "right to be alone" (STC 134/99), el dret a ser desconegut, que els altres no sàpiguin què som o el que fem, (vegis SSTEDH Caso Leander, Costello-Roberts, etc). A més aquest dret s'estén no només al subjecte sinó a la seva família (STC 196/04), element aquest que caldrà ponderar en el "balancing" del dret a la intimitat del polític i la seva família i el dret a manifestació.

Però el dret a la intimitat del polític té diferent extensió que el del ciutadà del carrer, doncs qui tenen atribuït l'exercici de funcions públiques és personatge públic en el sentit que la seva conducta, la seva imatge i les seves opinions poden estar sotmeses a l'escrutini dels ciutadans els quals tenen un interès legítim a saber com s'exerceix aquell poder en el seu nom. En aquests casos, i en tant el divulgat o criticat es refereixi directament a l'exercici de les funcions públiques, no pot l'individu oposar sense més als drets de l'art.18.1 (SSTC 148/01 i

L'escrache com a dret fonamental

232/02, entre altres).

D'altra banda, l'escrache es desenvolupa en la via pública, que és un lloc no apte per a desenvolupar la intimitat, i si bé les conductes que suposin molèsties excessives, com els sorolls intensos o fins i tot les males olors poden suposar una intromissió il·legítima en el dret a la intimitat, l'exercici del dret de manifestació de forma transitòria, encara amb megafonia, no té per que suposar sempre i en tot cas una molèstia excessiva que suposi una intromissió en el dret a la intimitat. (vegis STEDH 9 desembre 1994; López Ostra contra Espanya, STEDH 16 novembre 2004; Moreno Gómez contra Espanya).

Quant al dret a l'honor, que consisteix en la fama, la reputació, el bon nom, l'estima social; en definitiva, el dret que uns altres no condicionin negativament l'opinió que els altres tinguin de nosaltres (STC 49/01), és l'àmbit que potser es produeixi una fricció major amb el dret a manifestar-se.

En efecte, pot entendre's que amb l'escrache es "cosifica" al Diputat o Senador, mentre que se li converteix en un simple mitjà, objecte d'escarn i estigma per a obtenir una finalitat, tot el legítima que es vulgui. Així, hem escoltat, "el fi no justifica els mitjans". En aquest sentit, en el cas dels cobra-

dors del frac s'ha entès per la jurisprudència que es tracta de conductes que tenen un evident caràcter intimidant o vexatori (STS, Sala I núm. 306/2001 de 2 abril RJ 20013991). No obstant això, cal tenir en compte que entre ambdós supòsits -el cas del cobrador del frac i l'escrache- hi ha diferències substancials i no són de cap manera assimilables.

En primer lloc, el destinatari del escrache no és un subjecte privat sinó un membre del Poder Legislatiu, i és doctrina constitucional (STC 42/95, 49/01, 105/90) que els personatges públics, especialment els polítics, estan més obligats a suportar la crítica dels ciutadans ordinaris, sense que, com és obvi la crítica empari el dret a l'insult o al menyspreu i la vexació.

En segon lloc, la finalitat de la crítica no és l'àmbit privat o personal del Diputat o Senador -com el pagament d'un deute- sinó la seva actuació pública, el que ens situa en l'àmbit de l'eficàcia vertical dels drets fonamentals i no en l'àmbit de l'eficàcia horitzontal o entre iguals. Per tot això, la mateixa conducta quan el subjecte passiu és un subjecte públic i la finalitat és criticar la seva actuació en el càrrec públic, no és comparable amb conductes com les descrites del cobrador del frac i no pot entendre's que sigui innecessària la

manifestació davant el propi domicili, sobretot quan els manifestants formen part d'un moviment pacífic que ha esgotat totes les vies democràtiques possibles per a complir amb les seves legítimes expectatives.

Com conclusió final, l'escrache da-

vant el domicili d'un càrrec públic, informant als vianants de la seva postura pública, criticant-la amb duresa, demanant i, per què no, exigint, que canviï de postura i tot això en la via pública (sense introduir-se en el seu domicili, insultar-lo, vexar-lo o qualsevol altra conducta que no formi part del contingut del dret de manifestació, la llibertat d'expressió o d'opinió) no limita la llibertat de vot del polític, ni restringeix el dret el seu dret a no ser molestat i a ser deixat en pau o el seu dret d'intimitat o a l'honor més enllà de l'estrictament necessari per a exercir el dret de manifestació, doncs no oblidem que la intimitat en el cas de personatges públics és de menor abast, atès que ells mateixos han decidit renunciar a part d'aquesta intimitat per a exercir el poder que afecta als seus conciutadans i han de suportar crítiques tant més dures com més gran és la seva possibilitat d'exercir el poder i influir en la vida dels seus conciutadans.

Per a acabar, el dret a la intimitat i a l'honor del polític no garanteixen el dret a l'anonimat ni a no ser molestat en la mesura del necessari perquè el ciutadà pugui expressar idees i opinions de forma conjunta amb uns altres, en la via pública, de forma pacífica i per a fins tan lloables com el dret a un habitatge digne o qualsevol altre constitucionalment legítim.

El preu que han de pagar en democràcia qui exerceixen el poder inclou el deure suportar les crítiques en forma de manifestació d'aquells sobre qui

aquest poder s'exerceix, encara que siguin poc agradables, sempre que les mateixes discorren per lleres pacífiques. Entendre el contrari, titllant un dret fonamental com mètode propi del feixisme o contrari a la llibertat, no és més que una expressió de la degradació del concepte de representació política i un atrinxerament de la classe política que pretén l'exercici del poder sense cap control per part dels ciutadans, i no només amb la consegüent impunitat que comporta tota falta de control, sinó a més sense sofrir cap incomoditat.

* Carlos Hugo Preciado Domènech és Magistrat de lo Social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

Temps de escraches

La criminalització de la protesta ciutadana segueix avançant amb força. Són milers les persones identificades, encausades, multades, expedientades, agredides pel simple fet d'exercir els seus drets a la manifestació i a la llibertat d'expressió.

Les esferes del poder no estan disposades a consentir cap dissidència que no estigui relacionada amb la submissió, el pacte o el reformisme que es practica per part de tot l'entramat d'organitzacions, partits, sindicats, moviments... que formen part del sistema, que el justifiquen i li donen sustentació, que gestionen el sistema

social, polític i econòmic que patim. Tot està lligat i bé lligat perquè la festa de l'estafa continuï, sent ells els quals la gaudeixen i el poble qui la sofreix.

En relació als escraches, protesta no nova però sí moderna d'acció directa, que s'estan realitzant per part d'alguns moviments socials, especialment per les persones desnonades, els ressorts primaris del pànic de la classe política han saltat com palanques d'un reactor, titllant aquestes accions com filo-etarres, de pràctiques pròpies de la kale borroka, agressors i intimidadors dels familiars dels le-

gisladors, i tot un llistat de qualificatius facciosos que tenen com intenció convertir a les víctimes de les seves decisions en colpistes que pretenen acabar amb el seu juguet democràtic. La demagogia, la mentida, l'abús i la desvergonya no tenen límits per a la classe política instal·lada en el poder, instal·lada en el sistema. Les conseqüències de les seves accions i decisions han implicat que milions de persones perdin l'ocupació, que centenars de milers de famílies es quedin sense les seves cases. Quan la misèria entra per la porta, la desesperació surt per la finestra i llavors és impossible

intimidar a qui no té res que perdre. Què espera la classe política de les persones que es veuen en el carrer amb els seus fills, trets a cops dels seus habitatges per les forces del seu ordre i la seva llei? Quin tipus de justícia reclamen per a si els polítics quan no existeix per a la majoria social? Esperen que callem, que ho assumim i busquem el nostre nou formatge o que ens suïcidem?

En un país de caricatura i picaresca on els rics, els poderosos i els polítics roben a mans plenes de les arques públiques, on paguem amb els nostres diners els luxes, excessos i corrupteles

de l'elit governant, no pot haver-hi altra resposta, per part de qui es veuen sense no-res, que l'assenyalament d'aquells que són els culpables i inductores d'aquesta situació.

Les seves multes, els seus cops, els seus empresonaments no faran altra cosa que fer créixer encara més la nostra solidaritat, el nostre suport mutu entre qui som castigats per defensar des de plantejaments coherents i radicals les necessitats humanes abans que les mercantils.

* Editorial del periòdic confederal Rojo y Negro d'abril de 2013.

TREBALL - ECONOMIA

El 1r de Maig és un dia de lluita per reivindicar als carrers la defensa de la nova societat que volem construir, basada en la llibertat i la justícia social

La CGT surt al carrer pel 1r de Maig

Redacció

Aquest 1r de Maig de 2013, com cada any, la CGT ha sortit al carrer a diverses ciutats de Catalunya i les Illes Balears, de la mateixa forma que a la resta de territoris de l'Estat espanyol, sota els lemes genèrics "Per l'Autogestió" i "Pel repartiment del treball i la riquesa", i amb altres lemes específics a cada localitat.

La CGT es va manifestar a un seguit de ciutats a través de les seves federacions territorials, en solitari, conjuntament amb altres organitzacions o en el marc de diverses plataformes i coordinadores.

A nivell de Catalunya aquestes van ser les convocatòries amb participació de la CGT:

Barcelona: unes 3000 persones a la manifestació convocada per la CGT de Barcelona, amb el recorregut habitual i les intervencions en l'acte final de diversos representants de seccions sindicals de CGT d'empreses amb conflictes laborals. Per altra banda, unes 15.000 manifestants van participar a la manifestació anticapitalista unitària de la tarda a Barcelona, sota un enorme dispositiu policial.

Berga: Convocatòria conjunta de CGT Berga i Ateneu Columna Terra i Llibertat, amb accions assenyalant diverses entitats financeres.

Girona: Unes 500 persones a la manifestació anticapitalista convocada per la plataforma AICarrer!, en la qual participa la CGT, amb el lema "Som el poble, tenim el poder".

Granollers: 200 persones a la manifestació convocada per CGT, CNT i Assemblea Llibertària del Vallès Oriental, amb el lema "1r de maig més que mai: Enterrem el capitalisme".

Igualada: 300 persones a la manifestació del Bloc anticapitalista de l'Anoia, format per Arran, CGT, CNT, CUP, Ca la Fou, COS, CSA Delícies, PAH Anoia, Endavant i La Teixidora. La marxa portava per lema "Ni UE ni Capitalisme, poder popular".

Lleida: Unes 300 persones participen a la manifestació convocada per la CGT, Arran, CUP, Casal Ocell Negre, SEPC i altres col·lectius.

Manresa: Concentració el 30 d'abril convocada per la CGT.

Mataró: Prop d'un miler de persones a la manifestació convocada per CGT, COS, IAC i Assemblea dels/les marroquins/es, sota el lema "Som la clau del treball, juntes ho podem tot".

Mollet: 200 persones a la manifestació convocada per CGT, CNT i Assemblea Llibertària del Vallès Oriental, amb el lema "1r de maig més que mai: Enterrem el capitalisme", amb el suport de col·lectius com la PAH o l'Assemblea Popular de Mollet.

Reus: Més de 200 persones a la concentració amb el lema "Plantem cara al capitalisme" convocada per l'Assemblea Popular de Reus, en la

qual participen CGT, l'EIC i el 15M. **Sabadell:** Vallès Anticapitalista aplega mil persones a la marxa alternativa amb el lema "Nosaltres produïm, nosaltres decidim".

Sant Andreu de la Barca: Manifestació per un 1 de maig Combatiu i Anticapitalista el 27 d'abril, convocada per Baix Llobregat Combatiu (CGT, CNT, Arran, CUP, Endavant, Assemblea Popular Sant Feliu, assemblees de joves i centres socials).

Santa Coloma de Gramenet: Manifestació anticapitalista el 30 d'abril convocada per ARA - Assemblea Po-

pular de Gramenet, Arran Gramenet, Assemblea d'Indignats i Indignades de Santa Coloma de Gramenet, Assemblea de Joves de Gramenet de Besòs, Casal de Joves El Lokal, CGT d'autobusos TMB, Gent de Gramenet, Lokal Social Krida i PAHV-Gramenet.

Tarragona: Un bloc d'uns 500 manifestants de la CGT dins la manifestació unitària convocada conjuntament amb CCOO, UGT, CoBas i la IAC, que va aplegar unes 5000 persones. Terrassa: Unes 300 persones a la manifestació convocada per Vallès An-

ticapitalista amb participació de la CGT, CUP, Arran, Acció Autònoma i SAT.

Vilafranca del Penedès: 200 persones es manifesten amb el lema "Contra les agressions del capital, acció directa!", convocades per CGT, CSC, Endavant, Arran, CUP, PAH, 15M i Ecoxarxa.

Vilanova i la Geltrú: Unes 500 persones en la manifestació comarcal convocada per l'Assemblea pels Drets Socials del Garraf (ADS) i la CGT.

A les Illes Balears, la CGT va con-

vocar en solitari a Palma la manifestació del 1r de Maig amb el lema "Per l'autogestió, per el repartiment del treball i la riquesa, plantem cara a la dictadura dels mercats", amb el suport de diversos col·lectius i organitzacions anticapitalistes, aplegant més de 300 persones. La marxa va concloure en el Parc de la Mar, on un dinar amb productes típics de la illa va posar el colofó a la jornada reivindicativa. A Menorca es va fer una concentració a Ciutadella amb diversos parlaments, actuacions musicals i un dinar popular.

El nou model de Negociació Col·lectiva...empresarial

Desiderio Martín

El nou model de Negociació Col·lectiva, solament té un objectiu: afavorir a l'empresari a través de la flexibilitat de la mà d'obra, i afeblir seriosament a les persones assalariades.

La Negociació Col·lectiva (NC) és una norma de caràcter constitucional, que garanteix drets essencials dels treballadors i treballadores, el dret al treball i el dret a una remuneració suficient (art.35). La norma suprema (art.37) dota als convenis col·lectius de força vinculant, el que fa que els convenis col·lectius siguin FONT JURÍDICA, la seva força neix del poder que ostenten els legisladors de la norma suprema.

La reforma de la negociació col·lectiva

El legislador, és a dir, el poder polític dominant PP/PSOE, considera que la NC ha estat un obstacle que ha impedit la flexibilitat interna, però com la seva força és normativa i no pot anul·lar-la (art.37 CE), la converteix en un mer instrument a través o per mitjà de donar preferència aplicativa i normativa (ara com ara) a uns instruments sobre uns altres i així, estableix la pèrdua d'eficàcia i la pèrdua de la ultractivitat.

El model permet a l'empresari inaplicar el conveni col·lectiu, inaplicar les condicions de treball i individua-

litzar el contracte col·lectiu, a través de diversos mecanismes autoritaris i disciplinadors: El primer, al prioritzar el Conveni Col·lectiu d'Empresa i/o grups d'empresa, sobre el Conveni del Sector. El segon al possibilitar el despenjament del conveni de sector o el autodespenjament (inaplicació de clàusules de revisió salarial, i resta de condicions de treball) i, el tercer, limitant a un any la ultractivitat del conveni.

Les conseqüències en el model de relacions laborals són lapidàries: Es destrueix la capacitat normativa dels convenis, doncs les condicions col·lectives pactades, poden ser eliminades (despenjament) i/o modificades unilateralment per l'empresari, sobre la base de la "(des)causalització" duta a efecte pel legislador.

Desnaturalitza l'eficàcia general del conveni, doncs obre la via per a la individualització de les condicions del contracte, alhora que "fulmina" la ultractivitat dels convenis, els quals tindran una eficàcia màxima d'un any, excepte pacte en contrari.

És a dir els tres principis bàsics de la Negociació Col·lectiva, la naturalesa normativa dels convenis col·lectius, l'eficàcia general dels convenis i la ultractivitat o pròrroga automàtica del contingut normatiu dels convenis, es troben eliminats de facto.

Conseqüències concretes

Balanç des de febrer 2012 (data d'entrada en vigor del RD 3/2012), fins a novembre 2012:

1. La conseqüència més dolorosa és, sens dubte, el camp aplicatiu de la Negociació Col·lectiva, la cobertura dels convenis ha decaigut dràsticament: 2008 (1): 12.000.000 de treballadors, 100% 2009: 11.500.000 de treballadors, 95,83% 2010 (2): 10.800.00 de treballadors, 90%
2. La taxa de cobertura va descendir fins al 55% en el 2011 i a data d'octubre 2012, aquesta taxa encara havia descendit més, trobant-se en el 40%.
3. La conseqüència dramàtica és el fet polític del desplaçament (reemplaçar) de la contractualitat com mètode, és a dir la capacitat d'arribar a acords per les parts, pel principi d'unilateralitat de l'empresari que determina no només les condicions individuals del treball sinó també les col·lectives.

4. La devaluació generalitzada del preu del treball i empobriment de les persones assalariades: la pujada mitja pactada en els escassos convenis nous signats, se situa en el 0,6%, quan la inflació ha estat del 2,9%. L'empresari (col·lectiu) com subjecte necessari en la NC, ha desplaçat a l'altre subjecte col·lectiu, el treballador/a, de manera autoritària, en quasi absoluta absència de democràcia, ni tan sols ja es guarden les formes i el sindicalisme, si hagués de tenir alguna cosa clara, és que hem d'actuar com subjectes socials i exercir el contrapoder obrer i no només com resistents. Existeix bastant conflicte social i sindical com per a abordar la NC com un camp especial de "batalla" on deixem sense efecte empobriments materials i subjectius, i recuperem drets (com les

dobles escales salarials) que ens van ser arravassats bé amb les polítiques de consens (pactes socials en salaris i condicions de treball), bé manu militari per decretazos.

Notes:

- (1) La taxa de cobertura en el principi de la crisi era molt alta i afectava a 12 milions de treballadors, base de la qual partim per a establir el 100% sobre aquesta xifra.
- (2) A partir de 2010, amb les Reformes del govern PSOE, i, especialment la Reforma de la Negociació Col·lectiva amb la Llei 7/2010, la taxa de cobertura descendeix en picat.

* Desiderio Martín és membre del Gabinet d'Estudis Confederales de la CGT. Article publicat al núm. 265 del periòdic confederal Rojo y Negro.

Retallades a la plantilla i corrupció a la cúpula política de la Diputació de Barcelona

Maria Álvarez - Setmanari Directa

Unes 40 persones, treballadores i representants sindicals de la Diputació de Barcelona, van tancar-se el dimecres 20 de març a la sala de Plens com a mesura de pressió per acabar amb les retallades que des de fa temps es porten aplicant en salaris i condicions laborals, i defensar els serveis públics. Després de 24 hores de tancada, unes 300 persones es van afegir a una concentració, el dijous 21, poc abans de les 12h, quan es celebrava el Plenari

que havia d'aprovar una modificació parcial dels articles de l'acord marc i el conveni col·lectiu on es regulen les vacances.

Segons la CGT, "si s'aprovés seria un precedent molt perillós de cara al futur: seria el primer cop que la Diputació modifica de manera unilateral, sense un acord previ de mesa de negociació, el nostre acord marc i el nostre conveni, saltant per sobre, doncs, de la negociació col·lectiva".

A últim moment, es va retirar aquest punt de l'ordre del dia del Ple, però segons el mateix sindicat, "la tancada

va acabar sense cap compromís real per part de la Diputació de tirar enrere la retallada dels permisos, ni la resta de retallades, i amb l'única victòria relativa de reobrir la mesa de negociació sobre aquest tema, que Recursos Humans ja havia donat per tancada". Un dels punts a negociar és el calendari laboral, aprovat unilateralment per decret de Presidència i que suposa una reducció important dels dies de permís.

La següent mobilització va ser una concentració al Museu Marítim el 26 de març en unes jornades on hi van anar el president de la Diputació, Salvador Esteve, i Carles Rossinyol, diputat de l'Àrea d'Hisenda i Recursos Interns i responsable polític directe de les retallades de drets laborals que s'estan aplicant a la Diputació. Seguiran lluitant per què es retirin totes les retallades, per la recuperació del poder adquisitiu i per la defensa dels serveis públics.

Retallades de serveis, més alts càrrecs i casos de

corrupció

Segons la CGT, l'empitjorament de les condicions laborals va acompanyat de retallades en els serveis que es presten, com el tancament del Centre d'Atenció Diürna per a discapacitats psíquics de Mundet, i l'eliminació de programes preventius i comunitaris de suport als ajuntaments, per centrar-se en l'atenció assistencialista a la urgència social.

A més, denuncien que les retallades laborals i de serveis coincideixen amb un increment dels alts càrrecs i del personal eventual, amb una nova organització que redueix àrees, però que crea àmbits i matèries amb més diputats i coordinadors que les presideixen, i que recol·loca com a assessors a antics alts càrrecs.Recordem també que diferents alts càrrecs de la Diputació de Barcelona han estat vinculats a casos de corrupció, com l'ex-coordinador general Josep Maria Matas, que va ser destituït el febrer de 2012 després que la fiscalia decidís investigar-lo per presumpta malversació de fons públics quan era secretari general de l'Associació Catalana de Municipis. El mes següent,

Josep Tous, aleshores nou coordinador general, que portava només 20 dies en el càrrec, va ser detingut en relació al tràfic d'influències en el negoci de les ITV.El propi president de la Diputació, Salvador Esteve, està presumptament relacionat amb el cas d'Oriol Pujol i el tràfic d'influències amb les ITV, i Carles Rossinyol, diputat d'Hisenda i Recursos Interns, va arxivar, com a funcionari de la Sindicatura de Comptes, l'"Informe Crespo" que destapava les irregularitats a la Corporació de Salut del Maresme i la Selva. Al vice- president primer, Ferran Civil, la Fiscalia li demana tres anys i sis mesos de presó, així com dotze anys d'inhabilitació per un presumpte delicte sobre l'ordenació del territori per la seva actuació com a alcalde de Cers. El diputat Xavier García Albiol, i alcalde de Badalona, anirà a judici per incitació a l'odi i injúries contra col·lectius de persones immigrades.

A més, Manel Bustos, imputat per onze delictes de corrupció en el cas Mercuri, continua mantenint el seu càrrec de diputat a la Diputació de Barcelona pel que cobra catorze mensualitats de 5.967,60 euros.

Ensorrant el quart pilar de l'Estat del Benestar: la Llei de Dependència

Moisés Rial,
Secretari Comunicació CGTCatalunya
@llibertats

El que havia de ser amb les pensions, educació i sanitat, el quart eix d'intent de l'estat del benestar, objectiu de garantir des de la social-democràcia l'estat del benestar, la Llei de Dependència, té els dies comptats. Resulta que ni més ni menys, que l'1 de maig del 2013, el govern espanyol del PP va fer arribar amb nocturnitat, un memoràndum dit "Plan Nacional de Reformas", amb les reformes legals i de retallades socials per complir els objectius del dèficit fixats per la troica de la UE. I, ai làs, inclou d'una sola plomada retallades en sanitat, acarnissant-se especialment en el finançament de la llei de dependència, perpetrant una retallada que pot ascendir als 1.108 milions d'euros (equivaldria a 184.355,6 milions de lesantigues pessetes), i augmentant el copagament als dependents fins a un 50%.

Aquests fets són la defunció de la Llei de Dependència (Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a la Dependència, Llei 39/2006, de 14 de desembre de 2006), que va iniciar el desplegament l'1 de gener del 2007. Era l'intent de dotar de qualitat de vida per a totes aquelles persones que dins els 3 graus i nivells de valoració de discapacitat en ser reconeguda, es fa un PIA (Pla Individual d'Atenció) on es detalla els serveis i atenció personal adequada pel seu grau de discapacitat, sigui a la llar, en la vida diària, amb assistència de treballadora familiar, als centres geriàtrics, centres de dia o serveis especialitzats, amb familiar-cuidador/a. Pot suposar dilapidar el fet que hi hagi 431.294 persones cuidadores a nivell estatal (93% d'elles dones) i crear una reforma laboral encoberta de dones aturades que cotitzen com a cuidadores en règim especial, etc. A Catalunya, que té de 270.000 sol·licituds ateses, afectarà a les 150.000 persones amb valoracions de dependència realitzades, 135.000 dependents ja reconeguts. N'hi ha

1.639.990 persones dependents a nivell estatal.

Recordar, que d'una competència que no li corresponia a l'Estat, ja que l'acció social es competència de les CCAA i nacionalitats, a l'hora de la veritat, el PSOE va legislar com una norma estatal. D'aquí que tant el Govern Balear, com la Generalitat de Catalunya i la Valenciana, entre altres administracions, han hagut d'assumir pagaments de serveis de la Llei de Dependència, per retallades pressupostàries del PP a aportacions de l'Estat el 2012, per import 283 milions d'euros, amb voluntat de centrifugar despesa a les administracions autonòmiques i quedar-se el poder per legislar sobre la Llei de la Dependència, a la seva conveniència i arbitrarietat.

No fa massa que el RD 20/2012 impulsat pel PP, ja ha comportat una disminució del 15% a les ajudes per cures familiars, afectant a 400.000 persones

a nivell estatal, i la suspensió fins el 2015 dels dependents moderats en grau I., a més de suspendre al dret retroactiu a diverses prestacions econòmiques. Resultat: 146.000 de les 170.000 cuidadores han deixat de cotitzar a règim especial de cuidadores de la Seguretat Social.

Això provoca que amb la nova destalada, amb els nivells d'austericidi aplicats, qui acabi pagant les conseqüències siguin les persones dependents, perquè s'apunta al 50% de repagament, per qui s'ho pugui permetre, i tenint en compte que les persones dependents en bona part tenen edat avançada, a més de la despesa farmacèutica, és abocar a l'abandonament de serveis derivats de la dependència perquè amb la seva infima pensió a la majoria no els arribarà, i això és tant com dir que amb la retallada del PP a la dependència, pot provocar una pandèmia social vegetativa, no tan sols dels que esperaven el reconeixe-

ment i les prestacions de la dependència, que ja estaven en milers de casos paralizades, sinó que a més assistirem al presumpte degoteig del suïcidi assistit per part de l'estat, a les persones que per quadrar el % de dèficit imposat, el que es desquadrarà serà la seva qualitat de vida, provocant l'empitjorament físic i psíquic, l'aïllament social de 1,6 milions de persones, i en el pitjor dels casos, accelerar el procés de pèrdua de vides humanes derivades d'una decisió política gens innocent i, per ser impulsat pel PP, gens "caritativa".

Davant tot plegat, la resposta és rebel·lar-se ja que el cop al benestar una part necessitada de la societat en rebria les conseqüències, i aquesta destrallada equival a un 2% de les aportacions al refinançament de la banca espanyola, qüestió de prioritats "populars". Caldrà exigir rectificació urgent i que els Governos autonòmics tenen una oportunitat, mitjançant la Cartera Bàsica de Serveis Socials, d'incorporar serveis a la ciutadania i pressupost, per fer inhabil el memoràndum de retallades pressupostàries del PP a l'atenció i l'autonomia personal de persones necessitades, que es mereixen poder viure en condicions dignes.

El PP aconseguix 6.202.700 persones aturades gràcies a les seves reformes

Secretariat Permanent del Comitè
Confederal de la CGT

La taxa d'atur s'incrementa 1,14 punts, fins al 27,16% i afecta ràpidament a totes les comunitats autònomes. La última EPA mostra les demolidores xifres d'atur existents a l'estat espanyol llançant 1 milió més de persones a l'atur des del començament del govern del PP i assolint la xifra de

6.202.700 persones en situació d'atur, xifra històrica, demolidora i dramàtica. Hi ha gairebé 2 milions de famílies a l'Estat espanyol en què cap dels seus membres treballa, hi ha 3 milions i mig d'aturats de llarga durada, la taxa d'atur entre les i els joves arriba al 57,22% i es realitza gener desnonament cada 15 minuts. Per sectors ens trobem amb que l'ocupació disminueix en 71.400 persones en l'ocupació pública i en 251.000 en l'ocupació privat

i les persones cotitzants baixen fins a les 16.364.700 persones, és a dir els que sostenen el sistema de pensions s'acosten alarmantment en nombre que els que la cobren.

A més, aquestes polítiques i al·lisonaments mediàtics són l'excusa perfecta per generar el discurs de la insostenibilitat de les pensions, ie la CGT ens preguntem si és això el que ve a continuació.

Aquestes terribles dades són l'aportació

que el PP ha fet al conjunt de la societat en el seu any i mig de govern a través de les imposicions de reals decrets que han aconseguit empobrir, arruïnar i excloure la majoria de la població i que s'ha acarnissat especialment amb la classe treballadora, pensionistes, joves, dones i migrants

Les polítiques econòmiques i socials imposades al dictat de la Troica (UE, FMI i BCE) han generant un atac ideològic i estratègic per part d'una classe

política corrupta i indigna que és indiferent al patiment que generen en les persones afectades per les seves decisions (l'99% de la població).

Des de la CGT exigim alt i clar l'eliminació immediata de la reforma laboral, de la reforma de les pensions, de la negociació col·lectiva, la paralització dels desnonaments, la dimissió en bloc d'un govern incompetent i corrupte i el repartiment de la riquesa i el treball.

El sistema fa pudor a podrit

Antonio Pérez Collado

Des dels temps de Felipe González fins als nostres dies, tots els governs i tots els grans partits (els que realment pinten una mica a l'hora de manejar els recursos públics) s'han vist esquitxats per tants casos de corrupció que la llista ens ocuparia més espai del que disposem.

Les estafes i corrupteles descobertes (segurament hi ha moltes més que no han sortit a la llum) han tingut com inculpat a polítics del PSOE, del PP, de CIU, del PNB, de CC i en nivells més modestos d'IU o dels aparells sindicals d'UGT i CCOO.

Però tampoc s'han lliurat de l'escàndol altres institucions tan respectables, en aparença, com l'Església, les Forces Armades, la Justícia o la Corona. I és que, a l'hora de gestionar els diners aliens, no hi ha grans diferències entre polítics que es defineixen d'esquerres o dretes, espanyolistes o separatistes, laics o seglars: el que compta és veure quant es pot trincar i com pots beneficiar a familiars i amics.

Per descomptat que sabem que en la base d'aquestes organitzacions hi ha gent honrada que es mou per idees (amb les que podem discrepar, segurament) i no per interessos personals. El que estem assenyalant amb fàstic és el fangar en que es revolquen en els últims temps les castes dirigents.

Encara que en la tumultuosa història espanyola la corrupció ve de molt lluny, la veritat és que en aquesta última etapa amb el PP s'estan depassant totes les fites anteriors; tant la xifra de corruptes com les elevades quantitats dels reiterats saquejos a les arques públiques, demostren que estem davant una colla de xoriços difícil de reunir en qualsevol altre temps o lloc.

No hi ha diners del contribuent que no

estigui en perill d'acabar en els opacs comptes dels bancs suïssos o en qualsevol paradís fiscal. S'ha saquejat amb absoluta desvergonya; des dels presupostos d'ajuda a països empobrits a les partides per a serveis socials, els subsidis a desocupats o les subvencions europees per al camp.

La societat assisteix, entre atònita i indignada, a la successió de casos i noms il·lustres que van omplint el llibre marró de la infàmia, del gendre del Rei al cap dels jutges, passant per alts càrrecs de totes les administracions, presidents de la patronal o d'aquests bancs que ja ens han costat al voltant de 450.000 milions d'euros, no hi ha racó de la vida política i econòmica on no sigui necessari entrar amb el nas tapat. Tal és la pudor de totes les estructures del poder en aquest país (i en molts altres, clar).

Però el que fa encara més vergonyós l'espectacle d'aquesta pirateria de luxe és que tots aquests personatges (que encara es passegen amb cotxe oficial i assisteixen a recepcions) és que ascendeixen al rang de "molt presumptes" defraudadores i/o lladres després d'haver deixat palès la seva incompetència per a resoldre els greus problemes socials que havien promès solucionar quan l'electorat els va col·locar al timó de les institucions. No només ens han mentit, és que també ens han robat.

Que les corrupteles i el tren de vida d'aquesta gent arribin al carrer simultàniament als sis milions de desocupats, els centenars de milers de desnonaments, les retallades en sanitat, educació, pensions, ajudes socials, l'enèsima reforma laboral, la repressió policial i les multes (solament als pobres que protesten) i tants altres etcèteres, ha elevat el malestar social i el rebuig majoritari a aquesta malversació dels fons que es detrauen d'on més falta fan.

Per molt crèdula o apolítica que sigui una persona, és normal que es cabregi quan veu que aquests mateixos tipus —amb dos o tres sous i altres tants xallets de luxe— que li demanen sacrificis i li retallen ingressos i drets són els mateixos que ara busquen bastes excuses per a eludir aquesta presó de la qual, de ser pobres, no es lliurarien.

Enfront d'aquest desolador panorama, que podria llançar a la gent en mans d'opcions totalitàries encapçalades per algun líder mediocre i oportunista, el que des de la CGT ens toca és intensificar el treball dels últims anys, reforçar el missatge i les propostes de l'autogestió, saber estar al costat dels que sofreixen i lluiten, demostrar que la nostra organització sí fa el que diu i és una eina més útil que mai.

Sense deixar d'afermar el sindicat, perquè és una garantia que les classes populars puguin comptar amb instruments d'organització i autodefensa, hem de sumar-nos a tota aquesta mobilització social que ha emergit des del 15M de 2011.

La CGT ha d'apostar per confluïr, per

compartir; per aportar la seva llarga experiència i les seves escassos però preuats mitjans a aquest moviment que sap molt bé el que no vol —perquè tampoc li agrada el que hi ha— però que encara segueix buscant models participatius i justos.

Si el caducat model capitalista es descompon, víctima dels seus propis excessos, és necessari que des del moviment llibertari i l'anarcosindicalisme anem construint, al costat d'altres sectors desafectes al sistema, un altre model de vida i de relacions. Segurament no estem a la porta de la somniada revolució, però les assemblees de barri, les plataformes i mareas sectorials, els locals autogestionats, els horts ecològics, les cooperatives d'autoocupació, els bancs de temps, els mercats de barata i tantes iniciatives com estan sorgint són passos que ens acosten a la benlloguda utopia.

* Antonio Pérez Collado és Secretari d'Acció Social de la CGT del País Valencià. Article publicat al núm. 265 del periòdic confederal Rojo y Negro.

QUI PAGA MANA

La infància emprendedora

Emili Cortavitarte Carral

Semblava que no arribaria mai. No als Països Baixos del sud. Les primeres notícies de famílies que no podien pagar els diners dels materials a les escoles públiques van ser ofegades o, amb millor o pitjor gust, adjudicades a les d'origen estranger o desestructurades.

Després, es va assistir a la renúncia de molts al menjador escolar. Fins i tot, dones que van deixar els seus minijobs particulars per quedar-se a casa i anar a portar i recollir els seus fills i filles quatre vegades al dia i fer el dinar a casa. Les activitats extraescolars van de capa caiguda si s'han de pagar. Però, continuaven sent converses quasi tècniques i professionals de docents, serveis socials i altres.

Des d'aquest curs, cada vegada són més freqüents les referències a alumnes que arriben al centre sense energies, sense un plat de menjar nutritiu i calent. Cada vegada són més les associacions de mares i pares i els centres escolars que fan mans i mànigues perquè els efectes de la crisi econòmica (que no és altra cosa que una estafa a les classes populars) afecti el mínim possible els infants.

Ens arribaven notícies semblants de Grècia o Portugal. El discurs oficial era immutable. O, això aquí no passa!. O, això no toca i, per tant, no en parlem.

Recentment hem sentit que governs de territoris molt més pobres (és irònic!) que el nostre, com ara Canàries o Andalusia, han pres mesures per concedir més beques de menjador o fins i tot assegurar un menjar al dia, en els menjadors escolars públics, en les vacances d'estiu.

I a casa nostra? Què fa el govern dels millors? Doncs el que farien a qualsevol país ric, on la crisi econòmica i les seves conseqüències socials són simplement notícies de desgràcies que li passen a uns altres.

I així, la consellera Rigau, en comptes d'augmentar les beques de menjador i procurar reduir els preus del menjar, signa amb institucions bancàries solvents (d'aquelles que ja eren solvents en temps de Zapatero i que, posteriorment, es van tornar encara més solvents amb les aportacions de l'Estat i el diner a interès baixíssim del Banc Central Europeu) un programa per introduir l'economia i l'emprenedoria a les escoles des de la més tendra edat.

Com a conseqüència, en pocs cursos ens podem trobar amb el grup d'alumnes que ha muntat una empresa de menjar calòric i greixós (però més barat que el menú biològic del centre per a les famílies que s'ho poden permetre) que pot fer retornar al menjador (o simplement al pati) a l'alumnat amb menys capacitat econòmica i permetre que els seus pares puguin agafar les feines precaritzades, brots verds de la recuperació esquerra.

Campanya d'objecció fiscal de la CGT 2013

SP Comitè Confederal CGT

La Confederació General del Treball porta a terme la seva Campanya d'Objecció Fiscal de 2013. El sindicat manifesta que la forma més perversa d'extensió del capitalisme a nivell mundial és mitjançant el milita-

risme i la guerra, sent l'Objecció Fiscal a la Despesa Militar la posada en pràctica de la negativa a col·laborar amb aquesta injustícia.

Avui dia molts països sofreixen pobresa i explotació per guerres, moltes de les quals són creades per a abusar dels seus recursos i adquirir-los a baix preu o perquè gastin les seves

rendes a adquirir armament als països desenvolupats. De vegades aquestes guerres es disfressen d'humanitàries (Líbia i Mali últimament), quan en realitat es fan pels recursos energètics o per la posició geoestratègica d'aquests països, o simplement per a vendre material armamentístic dels països occidentals.

La CGT opina que per a acabar amb les guerres, s'ha de lluitar contra tots els elements sobre els quals se sustenten: els exèrcits, la indústria militar i la investigació militar. Tots ells es financen amb els impostos de la població. L'Objecció Fiscal a la Despesa Militar és una forma de Desobediència

Civil que consisteix a desviar una part dels diners dels impostos a projectes socials que es considerin més justos. No és una forma d'estalviar en impostos, sinó de negar recursos al militarisme alhora que es donen suport projectes pacífics. Amb això, es contribueix a avançar cap a una societat equitativa i en la qual els conflictes es resolguin sense recórrer a cap tipus de violència.

La CGT proposa la destinació dels ingressos de 2013 a dos projectes socials:

“La Colmena: una utopia en construcció”. Un Centre social autogestionari, un espai on es realitzen activitats en les quals subjeu el caràcter col·lectiu, públic i de transformació social a la ciutat de Béjar (Salamanca), i les Juntas del Buen Gobierno de les Comunitats Zapatistes de Chiapas (Mèxic). Una forma transgressora i senzilla de fer política en mans de tota la societat. >>> Més informació a les seues de la CGT i al web <http://www.nodo50.org/tortuga/Campana-contra-el-Gasto-Militar>

>>> Tota la informació sobre com fer objecció fiscal i els comptes bancaris on fer els ingressos la podeu trobar a <http://www.cgt.org.es/campana-de-objeccion-fiscal-2013>

Contra les retallades en l'ensenyament superior i per la derogació de la LOMQE

Plataforma Unitària en Defensa de la Universitat Pública (PUDUP)
<http://reconstruimlapublica.wordpress.com/>

Estudiants, professorat i PAS som plenament conscients de l'emergència social que viuen els nostres centres educatius. I d'aquí sorgeix la necessitat de donar una resposta contundent capaç de provocar un viratge de les actuals polítiques neoliberals que ens regeixen, a través de les quals precaritzen les nostres vides i les de les generacions que vindran –retallant conquestes laborals i salarials, desnonant-nos, privatitzant serveis públics, reprimint-nos..., disfressant-ho de normalitat i intentant generar por. Es tracta de polítiques han estat imposades públicament pels governs espanyol i català, però la comunitat universitària sap que no són més que els titelles de les altes esferes financeres. Aquests mateixos que ens faran pagar un deute aliè mentre transformen l'educació en una eina de reproducció social del capitalisme, d'adoctrinament ideològic i de creació de mà d'obra.

En aquest sentit, l'alienació i el control social esdevenen els principals objectius de la Llei Orgànica de Millora de la Qualitat Educativa (LOMQE) impulsada pel ministre José Ignacio Wert. Aquesta reforma potencia la segregació sexista tot legalitzant el finançament dels centres que segueixen per criteris biològics l'alumnat, i serveix per eliminar la immersió lingüística en català a la nostra societat. Però no només això, sinó que la LOMQE segrega l'estudiantat d'acord amb la seva classe social, tot equiparant la

condició de classe amb la capacitat per estudiar, alhora que implanta un sistema de jerarquizació dels centres educatius –tal com ho fa la Llei d'Educació de Catalunya (LEC)–. Així mateix, s'assegura un sistema educatiu mercantilista en què la competitivitat entre centres –i entre estudiants– n'esdevé un dels pilars bàsics. S'incrementen desorbitadament els preus públics i es redueixen els ajuts i les beques dràsticament, de manera que s'impossibilita l'accés general de les classes populars a l'educació superior.

Així s'avança en la privatització de l'educació, ja que es fomenta el negoci educatiu, exclouent explícitament de l'educació bàsica tota l'etapa d'educació infantil, els batxillerats, els graus mitjans i superiors i el règim especial.

Pel que fa a la universitat, l'estratègia és idèntica. Com ja fa temps que denunciem, el Procés de Bolonya continua amb l'Estratègia Universitat 2015. La finalitat bàsica rau a inserir la universitat dins dels circuits empresarials i, per fer-ho, se'n redefeixen els sistemes de governança i de finançament. Per una banda, els representants de les elits econòmiques estan duent a terme, en silenci, una reforma del sistema de governança universitari. Pretenen restar encara més competències als òrgans de govern més representatius mentre, sense vergonya, obren les portes als representants del món empresarial, als quals atorguen un gran poder de decisió sobre el nostre coneixement. D'aquesta manera, deixen que siguin les empreses les que decideixin d'una manera determinant l'oferta docent de les nostres carreres, basant els objectes del nostre coneixement en termes d'"eficiència". Tot això ho

fan amb la clara voluntat d'establir la verticalitat en la presa de decisions i eliminar els magres rastres de democràcia que podia conservar la universitat, que volen transformar a semblança d'una empresa.

Per l'altra banda, si bé històricament l'Estat espanyol ja ha destacat per la manca d'inversió pública en l'educació, la situació s'agreuja en temps de reconcentració del capital. S'han dut a terme retallades dràstiques dels pressupostos en educació (reduïts un 46'2% en els darrers dos anys) i R+D+I (reduïts un 40% en els darrers quatre anys), que han comportat la supressió quasi total del sistema d'ajuts i beques i l'eliminació de les beques de mobilitat Sèneca i Erasmus, entre d'altres. I encara més: han creat l'escenari perfecte per justificar la necessitat de recórrer al finançament privat que tant predicaven. D'aquesta manera, al darrer any hem vist un augment descarat de taxes universitàries, la qual cosa

ha dut moltes estudiants a no poder accedir o continuar amb els estudis, d'altres a matricular-se en menys crèdits, i d'altres a sol·licitar crèdits bancaris per accedir a l'ensenyament superior. Però les que ja no poden estudiar no són les úniques que ja no hi són: no podem ometre-hi els acomiadaments massius de professorat i PAS que s'han produït (més d'un miler en dos anys), alhora que aquelles que encara no han estat expulsades dels seus llocs de treball han quedat relegades a la precarietat laboral.

Totes les dades anteriors evidencien que el sistema educatiu públic està sota el control del sistema financer i que deixa de donar resposta a les necessitats socials per situar-se sota els designis del mercat i resoldre les necessitats del sistema capitalista neoliberal. Des de la PUDUP ens oposem radicalment a aquest model, i advoquem per una transformació del sistema educatiu com a espai de creació conjunta del coneixement i de

desenvolupament humà i social. Volem un sistema educatiu al servei de les classes populars, al qual puguin accedir totes les persones, un sistema educatiu amb l'objectiu de combatre la inferiorització de la majoria popular i de construir una societat basada en la igualtat, la llibertat, la democràcia i la justícia social.

No volem pagar el seu deute amb la nostra educació. Per tant, potenciem un cicle de lluita que es va iniciar amb la vaga del dia 28F i amb un seguit d'accions prèvies, i que s'estendrà fins a aconseguir la derogació de la LOMQE, la destitució del ministre Wert, la retirada de les taxes imposades i la construcció d'un sistema educatiu públic i gratuït que respongui a les veritables necessitats de la majoria social.

Fem una crida a la mobilització, a sortir al carrer per retornar l'educació a la societat, i la societat a l'educació. L'educació és de tothom, el deute és vostre: no devem, no paguem!

L'ALTRA REALITAT

In memòria: una vida que bé mereix un homenatge

Pepe Berlanga

Ja fa un any que ens va deixar el nostre company Pere Serrad, de sobte, com si tinguessin la necessitat de col·lisionar en no se sap on, Mari Àngels Rodríguez també ens abandonava. A ambdós vaig tenir la sort de tractar-los i acostar el muscle en més d'una ocasió, puc afirmar sense cap rubor que els considerava no sols companys sinó amics que van contribuir significativament a la meva formació anarcosindicalista. És cert que els seus compromisos amb l'Organització van ser dispars i, no obstant això, en cert sentit van caminar en paral·lel.

Vaig conèixer primerament a l'Àngels, tenia notícies sobre el seu

tarannà en càrrecs de responsabilitat confederal, també del seu geni, encara que mai havíem treballat junts, va ser a partir de compartir temps difícils i foscos, posteriors a la ruptura de la CNT després del funest Congrés de la Casa de Campo de 1979, quan vaig tenir la sort de coincidir en més d'una ocasió amb ella, i va ser en aquests temps de nua i notòria subsistència on vaig percebre l'autèntic caràcter de la que a partir de llavors no va deixar de ser la meua amiga.

Però, com no hi ha mal que cent anys duri, amb la celebració del VIII Congrés de la CNT (Congrés de València) el 1983, subscribíem una crida a la reunificació confederal i, encara que la resposta va ser heterogènia així com les sempiternes agressions i assalts de locals, definitivament el

1984 va tenir lloc en el Palau de Congressos i Exposicions de Madrid el Congrés Extraordinari d'Unificació. És a partir d'aquest moment quan la col·laboració s'accentua, bàsicament des de l'organització dels actes i elecció de materials del 75 aniversari de la constitució de la històrica central anarcosindicalista. Ja llavors afloraria el seu tarannà conciliador, encara la recordo intervenint en una disputa sobre continguts, tan sols hores abans d'inaugurar els actes després d'una agitada nit de treball preparatori.

Al Pere vaig trigar més temps en tractar-lo, encara que coincidim en vivències en l'esdevenir del temps sense arribar a conèixer-nos personalment. Va ser des del moment que compartim responsabilitats en el Sindicat i la Federació de Banca de Catalunya quan

vaig tenir la sort de treballar a l'unison en moments de vegades no del tot encertats i constatar com, d'una forma silenciosa i sense grans ostentacions, desenvolupava la seva capacitat organitzativa. El que resultava trist era veure com alguns suposats sindicalistes, a pesar de la seva malaltia, s'enfotien d'ell fent cas omís als seus requeriments de no fumar en les reunions, a les quals assistia en representació del nostre Sindicat, a més de sofrir estoiament les desqualificacions i exabruptes de qui únicament accepten la realitat que els interessa i torpedegen qualsevol intent d'enteniment. Així era el Pere, ni una paraula més alta que una altra. No obstant això, mai va defugir discussions i enfrontaments que haguessin minat la moral de qualsevol altre afiliat.

Ambdós convenien a mostrar el seu judici sense el menor retraïment, tampoc amagaven res ni pretenien convèncer, qui els volgués escoltar bé, qui no, ells s'ho perdien, el temps s'encarregaria de confirmar o treure'ls la raó. Harmonitzaven magistralment la teoria amb la pràctica i eren incapaces d'exigir als altres el que ells no estiguessin disposats també a practicar.

Molts moments de descans vaig tenir la sort de compartir amb ells, en això d'igual forma era gratificant la seva companyia i saber estar, alguns han quedat en el tinter i no van poder realitzar-se, però, us prometo que en record de la nostra amistat i en el vostre nom penso portar-los a terme com més aviat millor. Mari Àngels i Pere, us trobem a faltar molt i la CGT sense vosaltres és menys creïble.

Davant els ERO i els acomiadaments col·lectius en el sector financer

FESIBAC-CGT

El sector financer ha començat a patir en carn pròpia diversos processos d'acomiadaments col·lectius de manera traumàtica. Casos com el de Sabadell-CAM o el de Bankia eren impensables fins a fa molt poc, ja que les empreses (bancs i caixes actualment bancaritzades) havien portat a terme les seves reestructuracions o reduccions de plantilla per mètodes menys traumàtics.

La nova situació obliga als treballadors i als sindicats del sector a respondre a l'agressivitat de les mesures col·lectives d'acomiadament. El difícil context en el qual es produeixen aquestes mesures està marcat, d'una banda, per la situació d'un sector que ha sofert una forta desregulació en matèria d'horaris laborals, salari, funcions i mobilitat geogràfica, que a més es caracteritza per una competitivitat feroç que aboca a les plantilles a una carrera despietada de consecució d'objectius comercials.

Tot això ha anat minant la moral de les plantilles, i el descrèdit de la lluita col·lectiva com instrument d'avanç, caient en l'individualisme en la mesura que s'han anat individualitzant les condicions de treball. El resultat és una baixíssima taxa de resistència davant l'agressivitat patronal (valgui com exemple l'escassa participació en les últimes Vagues Generals), en una situació de por generalitzada i de "salvi's qui pugui".

L'altra circumstància que determina el marc actual, és la imposició d'una reforma laboral salvatge, que ha deixat a la gent treballadora absolutament a la mercè de la voluntat dels patrons. Al llarg del temps, i especialment en els últims dos anys, els drets laborals han quedat reduïts a enderrocs, i les facilitats per a acomiadar, individual i col·lectivament, són pràcticament totals.

Amb aquesta carta blanca, els empresaris, especialment les grans corporacions, s'estan emprant a fons, com era d'esperar, i les conseqüències de tot això són la proliferació dels expedients d'acomiadaments col·lectius i l'augment d'un atur generalitzat, pràcticament fora de control, superant els sis milions i camí dels set milions

de persones.

Amb tot això, la situació creada és d'una tremenda injustícia:

- Els Acomiadaments Col·lectius recauen sobre els treballadors "del carrer" i no sobre els seus alts directius, veritables culpables de la situació, per la seva gestió nefasta o presumptament delictiva, a més de la immoralitat que representa mantenir les retribucions extra-conveni, mentre es deixa a la gent en el carrer.

- Mentre els banquers reben enormes ajudes a càrrec de l'erari públic, es neguen o retallen ajudes a les capes més necessitades de la població (als bancs espanyols, 225.000 milions del BCE i 65.000 milions del FROB, que podrien aplicar-se a seguir pagant els sous dels treballadors afectats pels ERO durant anys i anys).

- Les empreses reflotades amb enormes quantitats de fons públics estan sent regalades al capital privat, al preu simbòlic de 1 euro. Ja s'han portat a terme tres operacions d'aquest estil: la CAM regalada al Banc Sabadell, UNNIM al BBVA i Banc València a Caixabank. Amb tot això, s'han evaporat més de 10.000 milions d'euros de diners públics, l'equivalent de totes les retallades portats a terme pel govern de Rajoy, en Sanitat i Educació.

Per això, i davant l'aplicació dels acomiadaments col·lectius en el sector

financer, en la Federació de Serveis Financers i Tècnics de CGT (FESIBAC-CGT), no ens resignem al paper de col·laboradors, ni a abraçar la teoria del mal menor, perquè sabem que és l'avantsala del mal major. Tampoc acceptem els xantatges que s'han convertit les negociacions d'ERO i acomiadaments col·lectius. Com diuen els nostres companys de Bankia, l'entrar a negociar un acomiadament col·lectiu és com acceptar haver de triar entre que et donin un tir en el cap o en el genoll. Quan tries que t'ho donin en el genoll, consta amb caràcter general que ets el teu qui ho ha triat. Però, a més, et tornen a apuntar al cap.

Els acords de la CGT que defineixen la nostra posició davant els acomiadaments col·lectius en el sector són els següents:

- La CGT, en el seu Congrés Confederal celebrat en 2009 va aprovar una resolució per la qual CAP SECCIÓ DE CGT POT SUBSCRIURE ERO (ara Acomiadaments Col·lectius) EN AQUELLES EMPRESSES QUE TINGUIN BENEFICIS.

- El VII Congrés Federal de FESIBAC-CGT, celebrat al novembre de 2012, va acordar que aquelles empreses fruit de l'absorció d'una empresa amb pèrdues per una altra amb beneficis, ha de considerar-se com una sola empresa (l'empresa real) el resultat final

de la qual serà de beneficis o pèrdues però, en qualsevol cas, considerades en conjunt. En el cas que el resultat final donés beneficis, CGT no podria subscriure un ERO en ella.

- En ambdós Congressos es va acordar també que les persones delegades sindicals de CGT de les empreses amb ERO suspensius que signi la CGT, han de ser considerades com qualsevol altre treballador, renunciant a les garanties que mantenen per la seva condició de tals.

- A més, en el Congrés Confederal de 2009 es va acordar reivindicar una Banca Pública, ètica, controlada i gestionada democràticament, i al servei de la gent treballadora i del conjunt de la societat.

Des del compliment d'aquests acords de la CGT, volem deixar molt clara la nostra oposició pel que fa als ERO i acomiadaments col·lectius que considerem fraudulents. Com alternativa a la pèrdua de milers de llocs de treball, i al frau a les arques públiques que s'està produint, proposem que les empreses financeres trencades i reflotades amb fons públics no siguin regalades fraudulentament a altres empreses absorbents, sinó que han d'entrar a formar part de la xarxa de Banca Pública, mantenint la integritat de les seves plantilles i xarxes d'oficines.

La Banca Pública és més necessària que mai, perquè l'actual monopoli de la banca privada solament fomenta l'especulació, l'ofec de l'economia productiva i l'empobriment del conjunt de la població. Convidem a totes i tots a aquest debat tan important per a la societat, sense el qual veiem impossible sortir de la crisi d'una manera justa i social. Mentrestant, també volem fer una crida a les plantilles del sector financer, perquè entre totes i tots assolim parar la sagnia de llocs de treball que s'està produint, i el desfalc a les arques públiques que tot això suposa. Contra els acomiadaments col·lectius fraudulents i el saqueig dels fons públics.

Pel manteniment de l'ocupació i els drets laborals.

Per una banca pública, ètica i democràtica.

Dones Llibertàries i la Secretaria de Gènere de CGT Catalunya prenen nou impuls

Dones Llibertàries de Catalunya

El col·lectiu Dones Llibertàries de CGT Catalunya neix l'any 2002. La fundació del grup tenia com objectius prioritaris ser una eina útil per les afiliades del sindicat, incidir en la negociació col·lectiva amb visió de gènere, visibilitzar la necessitat del repartiment del treball domèstic i de cura per afavorir la presència de dones a les tasques sindicals, guanyar un espai propi dins el moviment feminista

de classe, el feminisme antipatriarcal i anticapitalista.

Després de molts anys i moltes resistències, articles, ponències als congressos i treball feminista dins i fora del sindicat, no va ser fins el Congrés de la CGT de Catalunya a Lleida el 2010 que Dones Llibertàries va assumir la Secretaria de Gènere, 8 anys més tard de la nostra fundació com col·lectiu de dones feministes.

A partir del Congrés de Lleida, el col·lectiu Dones Llibertàries ha donat impuls a la Secretaria de Gènere de CGT

Catalunya. Les lluites en defensa dels Serveis Públics, la lluita contra els acomiadaments de dones (Ana Pozo, Charo, Caprabo), sempre a la mida de les nostres limitades possibilitats, l'elaboració de Plans d'Igualtat als convenis col·lectius de Indra i Seat, el protocol contra l'assetjament sexual a la feina, la col·laboració amb companyes en situació de violència de gènere, la implicació a la campanya pel dret a l'avortament, ens ha permès aparèixer al sindicat i al moviment feminista com una eina necessària per a la lluita

sindical i social de les dones treballadores.

A partir de l'any 2011, un nou cicle de lluites dona impuls a Dones Llibertàries i la Secretaria de Gènere. Les lluites del sector públic contra les retallades, el moviment 15M, la creació de Feministes Indignades i altres grups de joves feministes antipatriarcal i anticapitalistes, el viatge de Martha Ackelsberg finançat per una universitat americana i l'SP Catalunya, les presentacions del documental Indomables elaborat per CGT-LKN,

la implicació important a la campanya 8 de març, les propostes a la Vaga General del 14N, la creació del piquet feminista, la participació a la campanya "stop bales de goma", contra la Violència de Gènere el 25N, però també a l'acte d'homenatge a Durruti, ens ha consolidat a Dones Llibertàries i la Secretaria de Gènere dins el sindicat, però també al moviment feminista antipatriarcal i anticapitalista.

La creació de la Secretaria de Gènere a CGT Girona, Caprabo, Baix Llobregat, així com la ampliació del

col·lectiu Dones Llibertàries a universitat, ensenyament i administració pública, ens senyalen el camí, encara tímid que cal continuar.

L'èxit de la jornada del 2 de març del 2013 "Ni Patriarcat, ni Capitalisme: Alternatives Feministes", organitzada per Dones Llibertàries i la Secretaria de Gènere, amb la col·laboració de l'SP Catalunya, és el resultat d'anys de lluita i pràctiques feministes. La jornada va començar amb 1 minut de silenci per recordar a Salvador Puig Antich, militant anarquista assassinat pel franquisme. La participació d'Homes per la Igualtat, la antropòloga feminista Verena Estolcke, la XES (Xarxa d'Economia Social i Solidària), la visió internacional de l'opressió i explotació de les dones, el debat intergeneracional entre feministes dels 70 (La Pelu, la Sal), 90 (feminisme gai lèsbic) i 2012

(Feministes Indignades i Gatamaula), va donar una visió completa del feminisme de classe del que nosaltres ens reivindicuem. La participació de 50 dones i homes al llarg de tota la jornada, el debat inconclus sobre els subjectes polítics i socials de revolució, la reivindicació dels colors lila (feminisme), vermell i negre de l'ideari anarcosindicalista, així com una part lúdica-reivindicativa, es van fer arribar a la conclusió de la necessitat de crear Jornades Intergeneracionals Estacionals.

La jornada de primavera, que ja hem començat a preparar serà "Dones i Treballs" i comptarem amb la participació de dones de Caprabo, la Secretaria de Gènere del Baix Llobregat, dones de les lluites de la universitat, dones i salut...). La elaboració d'un document sobre dona i repressió la aportació sobre la invisibilitat econòmica del

treball reproductiu serviran per centrar els debats. Igualment volem comptar amb la presència del Jovent Llibertari que ha començat una campanya contra les ETTs i el bloqueig en la negociació dels convenis col·lectius.

Elaborar un tríptic sobre assetjament

sexual i laboral a la feina, reforçar els contactes amb les secretaries de gènere, crear contactes amb les dones afiliades al Garraf, amb la secció sindical de Alcampo (majoritàriament dones). La jornada de primavera tindrà com objectiu el debat intergeneracional entre

dones afectades per la crisi capitalista, la creació de subjectes de lluita i revolució, el suport mutu entre nosaltres, avançar en la concreció dels piquets feministes en les Vagues Generals, així com avançar en la concreció de la Vaga de Dones.

Pel manteniment sostenible de la jardineria pública. No a la privatització de Parcs i Jardins de Barcelona!

Secció Sindical CGT Parcs i Jardins Barcelona

ELS parcs i jardins de Barcelona componen un patrimoni ciutadà irrenunciable, herència de diverses generacions de barcelonins i barcelonines i fruit de molts anys de reivindicacions veïnals i de l'esforç pel manteniment d'aquests espais per part de la plantilla de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins. El govern municipal ha de ser garant d'aquest patrimoni, amb l'objectiu d'ampliar-lo i millorar-lo, mai per especular i afavorir interessos privats a través de la seva gestió.

La transformació de l'Institut en entitat pública empresarial local, l'any 2005, va suposar una ruptura respecte al model de gestió directa que el primer ajuntament democràtic havia recuperat als anys 80. En aquella etapa, el manteniment de la jardineria de Barcelona va ser un referent reconegut arreu. Des de llavors fins avui, Parcs i Jardins ha sofert la externalització -del 35 % dels treballs encomanats- a empreses privades, que subcontracten maquinària i treballadors i, en una espiral d'interessat descontrol, acaben deteriorant el servei que presten, augmentant gradualment el

pressupost inicial i sense assumpció de responsabilitats pels reiterats incompliments.

Amb la privatització del servei, estem tornant al model fracassat dels anys 60 i 70, quan el manteniment del verd de la ciutat estava en mans d'empreses privades que mantenien un servei degradat, amb pràctiques corruptes.

Per tot això:

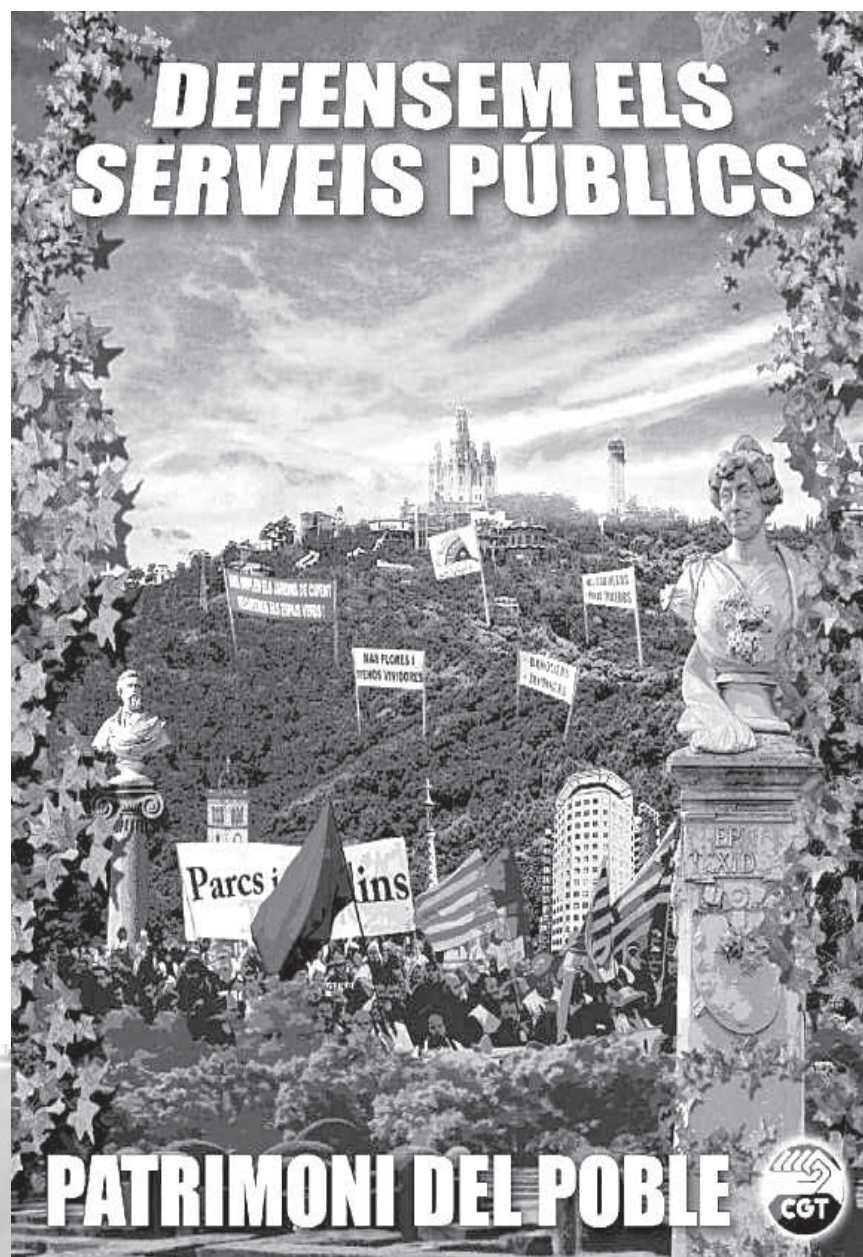
* Manifestem la necessitat d'augmentar el patrimoni verd públic, que manté a cada ciutadà de Barcelona molt per sota dels 10 metres quadrats aconsellats per l'Organització Mundial de la Salut.

* Denunciem la política de privatització de serveis, actualment més del 35%, cedint a empreses privades el manteniment dels jocs infantils, part de la poda d'arbrat, tractaments fitosanitaris i en aquets any 2013 el manteniment de les jardineres, el tancament dels parcs, etc..., renunciant fins i tot a exercir un control de qualitat de les privatitzacions, el qual també s'externalitza.

* Mostrem el nostre rebuig a la política de contractació de personal. La supressió de la contractació de l'estiu, coincidint amb les vacances del personal amb el consegüent deteriorament del verd, en èpoques de

gran ús ciutadà. No es convoquen Ofertes Públiques d'Ocupació, obertes a tots els ciutadans, per tal de mantenir les ràtios necessàries per Ha. que permetin realitzar el manteniment suficient dels serveis encomanats. S'ha permès la contractació personal (majoritàriament tècnic) sense procés selectiu conegut, ni tenint en compte els criteris de publicitat, mèrit i capacitat per accedir a un lloc de treball públic. S'acomoden als treballadors d'oficis (15 acomiadaments en l'actualitat) que han accedit per un procés d'Oferta Pública mentre es renova a caps i tècnics que han entrat sense procés selectiu i s'impedeix l'accés a la jubilació parcial a persones de oficis que compleixen els requisits per fer-ho i nega el dret a treballar als integrants de la borsa de peons de l'Institut.

* Reclamem que es fomenti la participació de les organitzacions veïnals en el control de la gestió del pa-

trimoni verd de la ciutat, reconeixent el seu dret a formar part del Consell d'Administració de Parcs i Jardins.

* Demanem que es faci una auditoria de l'estat actual dels treballs externalitzats, pel que fa al cost i la qualitat de servei prestada.

* Exigim una política d'ocupació de l'espai públic més sostenible, que eviti les grans inversions per la seva "posta a punt" o plans integrals i aposti per dotar-lo de manera justa de mitjans humans i materials propis, prioritzant l'ús de la ciutadania de Barcelona, i ens manifestem en contra de la mercantilització d'espais com el Parc Güell, a través del cobrament d'entrades

La política de reducció de plantilla i la creixent externalització de serveis mitjançant contractes a companyies privades, s'emmarquen en les polítiques de retallades que utilitzen d'excusa la crisi actual, sense entendre ni explicar a la ciutadania que la privatització implica pagar dues vegades, finançant el servei prestat per algú sovint mal pagat i en precari, i el guany empresarial d'intermediaris privilegiats.

És per tot això que CGT a Parcs i Jardins demanem el retorn al model de gestió directa amb personal propi que permeti dur a terme els treballs encomanats pels estatuts de l'Institut i que la ciutat mereixi.

Campanya per a la desobediència de treballadores de la Sanitat al Reial Decret 16/2012

Plataforma per una Atenció Sanitària Universal a Catalunya
<http://sanitatxtothom.blogspot.com>

En el marc de la Plataforma per una Atenció Sanitària Universal a Catalunya s'està fent difusió de la Guia de desobediència de treballadores de la sanitat pública al Reial Decret.

Què és la Plataforma?

En els darrers mesos, professionals diversos del sistema públic de salut i entitats diverses del tercer sector estem constatant que a Catalunya, malgrat l'existència del reglament que regula l'assistència sanitària a les persones migrades en situació irregular, aquest s'està aplicant de forma arbitrària, donant com a resultat la manca d'atenció en alguns casos.

La dispersió en el territori fa que sigui difícil quantificar els casos i precisar per quin mecanisme es produeixen. En aquesta situació hem detectat la necessitat de crear un Observatori que permeti detectar i recollir tots aquests casos en el marc d'una Plataforma per una Atenció Sanitària Universal a Catalunya, tenint en compte les particularitats de les normatives i de la situació a cada Comunitat Autònoma.

Per als col·lectius interessats en les activitats impulsades en el marc de la Plataforma, podeu informar-vos a <http://sanitatxtothom.blogspot.com> o al twitter @pasu_cat

Objectius de la Plataforma

* Treballar per tal que el dret a la salut de les persones sigui respectat, espe-

cialment en el cas d'aquells col·lectius amb majors dificultats per accedir al sistema sanitari públic

* Donar visibilitat als casos en què s'estan imposant traves burocràtics que dificulten o impedeixen l'atenció l'atenció sanitària de les persones que han quedat sense cobertura (immigrants irregulars o persones que ja no es consideren "assegurades" pel Sistema Nacional de Salut) o situacions en les què directament s'està negant l'atenció a aquestes persones.

* Pressionar les autoritats perquè exigeixin i facilitin mecanismes pel seu compliment

* Sensibilitzar els professionals, les entitats i els ciutadans sobre aquest tema

Com podem aconseguir els nostres objectius?

* Fer un recull dels casos concrets que estan passant

* Posar-ho en coneixement de

l'administració i del públic general

* Denunciar els casos en què s'estigui vulnerant el reglament

Ajuda'ns a detectar casos on s'estigui vulnerant l'accés a la sanitat pública als ciutadans després de l'aplicació del RD 16/2012

Tant si ets ciutadà com professional sanitari, necessitem la teva ajuda.

Si has detectat o has estat testimoni d'alguna situació que creus que pot estar vulnerant l'accés a la sanitat pública de les persones que han deixat de considerar-se "assegurades" pel Sistema Nacional de Salut (per exemple immigrants en situació irregular, joves majors de 26 anys que no hagin cotitzat, etc.), necessitem que ens ho facis saber!! No podem deixar que aquestes situacions continuïn passant.

Pots respondre al qüestionari que trobaras en el web o bé enviar-nos un correu a: observatori.sanitat.universal@gmail.com. Us demanarem informació sobre la incidència o problema que heu detectat, on l'heu detectat (en quin centre) i quines creieu que n'han estat les causes.

Si tens dubtes sobre la normativa i la reglamentació pel que fa a l'accés a la sanitat pública dels immigrants en situació irregular i de les persones que han deixat de considerar-se "assegurades" després del RD 16/2012, pots consultar la informació i els enllaços que consten a la pestanya d'"Antecedents" del web.

Antecedents

La publicació del Reial Decret-Llei 16/2012, de 20 de abril, de "medidas urgentes para garantizar la sostenibilidad del Sistema Nacional de Salud y mejorar la calidad y seguridad de sus prestaciones", mitjançant el qual es redefeix la condició de ciutadà assegurat i beneficiari i es deixa d'oferir atenció sanitària universal i gratuïta a les persones que no siguin "assegurades" (donades d'alta a la Seguretat Social) i a tots els immigrants irregulars de l'estat, suposa un clar retrocés dels drets dels ciutadans a l'accés a la sanitat pública i deixa especialment desprotegits alguns dels sectors més

vulnerables de la nostra societat.

En un intent de suavitzar aquesta llei, a Catalunya el Departament de Salut, a través de la instrucció 10/2012, ha decidit regularitzar la situació d'aquests col·lectius i garantir l'accés a la sanitat pública de totes aquelles persones que puguin acreditar almenys 3 mesos d'empadronament continuat a Catalunya, a les quals es lliurarà un document d'accés a l'assistència renovable anualment.

Els estrangers empadronats de menys d'1 any d'estada obtindran l'anomenat "nivell 1", que donarà dret a l'atenció primària, prestació farmacèutica (copagament 40%) i als programes de salut pública, a més de l'assistència que estableix el Reial Decret (urgències, atenció dels menors de 18 anys i atenció a l'embaràs i el part). A partir de l'any d'estada reconeguda s'acreditarà l'anomenat "nivell 2" que donarà accés a l'atenció especialitzada.

El termini màxim per a regularitzar la situació de totes les persones que han quedat sense cobertura sanitària pública finalitzava el dia 31 de març de 2013.

La connexió del canal Segarra-Garrigues amb la xarxa Ter Llobregat: transvasament de conques internes en concessió privada

Secció Sindical CGT a ATLL
 Concessionària i Secció Sindical
 Intersindical CSC a l'ACA

L'empresa ATLL Concessionària de la Generalitat de Catalunya, SA, l'empresa privada recentment adjudicatària per part de la Generalitat per gestionar l'aigua potable a Barcelona (provincia), està en marxa per connectar el Canal Segarra-Garrigues a la seva xarxa Ter Llobregat.

En aquest sentit entrant en matèria mediambiental, la Secció Sindical de la

Intersindical CSC a l'ACA i la Secció Sindical de la CGT a ATLL Concessionària estem en contra del transvasament de conques internes ja que el càstic mediambiental és irreparable.

D'altra banda, ens qüestionem l'objecte d'aquesta operació. Si en un principi el canal Segarra-Garrigues havia de donar servei a l'agricultura, perquè ara es connecten les dues conques? Servei bàsic a l'agricultura o especulació? L'activació de la interconnexió Canal Segarra-Garrigues amb la xarxa Ter Llobregat pot ser una qüestió estrictament econòmica però no en el sentit d'optimitzar els recursos amb les

necessitats bàsiques de la població sinó per engròssir les rapinyades arques públiques, mitjançant empreses privades. Recordem que el canal està gestionat per una societat privada, Aigües del Segarra Garrigues, SA. Entre els càrrecs històrics d'aquesta societat es trobava el Sr. Leonard Carcolé Galea, actual director de l'Agència Catalana de l'Aigua i prèviament ex-directiu d'Aigües de Barcelona. D'altra banda, la privatització de la gestió en alta de l'aigua de boca de la província de Barcelona, ATLL Concessionària de la Generalitat de Catalunya, SA, pertany majoritàriament al Grup Acciona

Agua, el banc brasiler BTG Pactual i altres empreses.

Totes dues multinacionals tenen fonts financeres que operen a nivell mundial. Ambdues empreses també estan mostrant una molt bona voluntat de fer bussines, la primera li vendrà l'aigua a la segona, la segona la vendrà a la vegada als serveis municipals. Per tant el canal serà un gran negoci per les grans corporacions amb connivència amb el govern de Catalunya.

Una altra qüestió afegida és el desús d'altres instal·lacions que s'inclogueren en les obres alternatives al Pla Hidrològic Nacional (PHN), com

la dessaladora del Prat, amb un cost de 259.000.000 mil·lions d'€ pagats pels ciutadans i ciutadanes. Aquesta instal·lació té una capacitat de potabilització de 60 Hm3/any i n'està produint escasament 10 Hm3/any, el cost d'aquesta aigua és massa elevat.

En termes tècnics, econòmics i sostenibles la previsió hidràulica dels gestors de l'administració té un suspens de nota. Un suspens no per manca d'estudi sinó perquè els seus objectius obeeixen al model urbanístic de creixement sense mesura, a l'especulació front la necessitat bàsica, beneficiant les grans constructors en lloc dels contribuents.

Notícies sindicals

Contra les retallades pressupostàries al servei d'atenció telefònica 012

La Secció Sindical de la CGT Atento Barcelona continua denunciant les retallades pressupostàries del 30% en el servei d'atenció telefònica 012, de la Generalitat de Catalunya, que ha suposat acomiadaments i modificacions substancials en la plantilla. La Generalitat ha permès que Atento Teleservicios seleccioni aleatòriament als treballadors i treballadores afectades per aquesta segona mesura de retallades, doncs al juliol del 2012 la plantilla del 012 ja va sofrir un procés com l'aplicat el passat 22 d'abril.

La CGT, majoritària en el Comitè d'Empresa d'Atento, es va aixecar del període de consultes denunciant davant la Inspecció de Treball l'obertura d'aquest període, i continuarà amb les accions que siguin necessàries per a denunciar la precària situació dels treballadors del 012 que són com indica la Generalitat "la imatge d'aquesta administració", i que són els que han aconseguit que el servei d'atenció telefònica 012 sigui el més valorat pels ciutadans.

Mobilitzacions a AENA Aeroport de Reus contra la modificació d'horaris i la supressió d'un dels torns laborals

La plantilla de l'aeroport de Reus s'està mobilitzant contra la modificació dels horaris i la supressió d'un dels torns laborals que la direcció de l'Aeroport va decidir unilateralment tirar endavant a finals del passat mes de març, un fet que afecta a 14 treballadors i pot provocar un cop molt dur per a la continuïtat de l'aeroport, ja que la modificació de l'horari suposarà que les companyies aèries tinguin més dificultats per programar vols i operar a l'aeroport.

L'empresa va presentar la reorganització de la plantilla que es limitava a reduir un torn i repartir el personal en quatre torns més un torn de matí en algunes ocupacions, suposant un sobredimensionament d'algunes de-

pendències, la eliminació d'un torn de vital importància per a la seguretat en l'operativitat i la quasi eliminació de la flexibilitat necessària per tal de poder atendre a noves sol·licituds d'operacions fora de la programació actual.

Per tal de mostrar la seva oposició a les mesures el comitè d'empresa (UGT, CGT, CCOO) ha estat convocant diverses concentracions durant març i abril i està preparant la convocatòria d'aturades durant l'estiu.

Vaga contra el tancament de la rotativa del Grup Zeta a Parets del Vallès

A finals de març la plantilla de Gráficas de Prensa Diaria S.A. de Parets del Vallès, rotativa principal del Grup Zeta, on s'imprimeix El Periódico de Catalunya i l'Sport, entre d'altres publicacions, va estar set dies en vaga, davant l'anunci del grup empresarial dirigit per Antonio Asensio de clausurar la planta, només 12 anys després de la seva obertura.

Això faria perdre 102 llocs de treball directes, sense evaluar l'impacte que tot plegat tindrà a d'altres àmbits de producció del Grup Zeta. El 20 de març es van sumar a la mobilització els treballadors de la seu central de l'empresa a Barcelona, on hi ha les àrees de gestió i redacció, amb un seguiment del 90%. Els dies 8, 9 i 10 d'abril es van portar a terme noves mobilitzacions als centres d'El Periódico per l'ERO a l'impremta de Parets del Vallès

La reducció d'un 8% del sou de la plantilla a mitjans de l'any passat semblava que havia de millorar la situació financera de l'empresa, però cada cop que s'executa un nou venciment bancari del deute es produeix una passa enrere. A més tot apunta a que després de la planta de Parets del Vallès arribaran nous acomiadaments i noves reduccions salarials.

Unitono vol tirar endavant un ERO a nivell estatal que afectaria 270 treballadors, 64 d'ells a Barcelona

El passat 11 de març Unitono va convocar als comitès d'empresa de les províncies de Barcelona, Madrid i Santander, per separat, per a informar de la mala situació econòmica de l'empresa segons ells, i per tant de la necessitat d'aplicar mesures per a tenir una major flexibilitat, en detriment de la nostra estabilitat laboral, i fins i tot de realitzar un Expedient de Regulació d'Ocupació (ERO).

El 20 de Març es va obrir el període de consultes que havia de durar un màxim de 30 dies. Les causes al·legades per l'empresa són econòmiques i de producció afectant a nivell estatal a 270 treballadors (64 a Barcelona, 176 a Madrid i 30 a Santander). L'empresa va informar que va tenir un resultat negatiu d'explotació en l'exercici del 2012 i preveuen que per al 2013 el resultat present una pèrdua molt major, a causa de, entre altres factors, el menor nivell d'ingressos i de l'activitat del principal client de l'empresa, que és Telefónica.

El període previst per a portar a terme aquesta mesura, i altres que puguin sorgir (suspensions o modificacions de contractes), com resultat de la negociació, s'estendrà des de l'endemà a la finalització del període de consultes fins al 31 de desembre de 2013. Els criteris de selecció dels companys i companyes que vagin a ser afectats són: adscripció al servei, productivitat, impossibilitat de reubicació en altre lloc no excedent, absentisme en l'últim any, polivalència de cada treballador, major salari i càrregues sòcials, capacitació i idoneïtat.

CGT tenim clar, que cap d'aquestes mesures és necessària en una empresa que segueix generant beneficis, per tant no anem a donar carta blanca a l'empresa perquè executi ni un sol acomiadament, ni anem a mercadejar amb les condicions i llocs de treball de cap company. Per això vam convocar concentracions el 3 i l'11 d'abril a Barcelona contra l'ERO.

El Tribunal Suprem sentència que TMB haurà d'indemnitzar els seus conductors/es d'autobusos amb més de 1.000.000 euros per negar-los el "descans de l'entrepà"

TMB, empresa insigne de l'ajuntament de Barcelona, haurà d'indemnitzar a 672 conductors/es d'autobús amb 894.837€ més els interessos d'aquest deute, la suma sobrepassarà el milió d'euros.

Malgrat la modernitat que es ven des de la Direcció de TMB la veritat és que els conductors/es d'autobusos de Barcelona no van poder gaudir del descans de l'entrepà i dels dos dies de

descans setmanals fins el conveni del 2009, signat per CGT, ACTUB i PSA, i que es va aconseguir després d'un llarg període de mobilitzacions.

Ha quedat demostrat que fins aquesta data la Direcció al costat de CCOO i UGT pactaven convenis que deixaven als conductors/es sense el descans de l'entrepà i amb un sol dia de descans setmanal a canvi de, entre altres coses, "prebendes sindicals", que també han estat anul·lades judicialment per la sentència 626/2010 del Jutjat Social 25 de Barcelona.

Després d'un llarguíssim període de processos judicials que s'inicià amb una denúncia de CGT el 30 de gener de 2007 finalment el Tribunal Suprem ens dona la raó a CGT, ACTUB i PSA en una sentència que no admet cap apel·lació. Els afiliats a aquests tres sindicats que es van adherir a la demanda cobraran a raó de 4,08 € per cada dia que van venir a treballar entre el 21-03-2006 i el 05-05-2008.

Telefónica vol baixar el sou a la seva plantilla

Telefónica d'Espanya SAU va anunciar el passat mes de març a representació sindical que, davant la mala situació econòmica i competitiva de l'empresa, pretén aplicar un duríssim ajustament salarial a la seva plantilla, entre altres mesures.

Contradient els resultats de 2012 va exposar les dificultats que travessa la companyia i va comunicar les mesures a prendre, ja des d'aquest mateix 2013, per a reduir despeses laborals i augmentar la productivitat.

Principalment: supressió d'un paga extraordinària, congelació del complement per antiguitat, introducció de conceptes de salari variable en funció d'objectius, cessament de l'abonament dels tres primers dies de baixa per IT, suspensió de l'aportació del promotor al Pla de Pensions fins a juny de 2014 (i reducció econòmica de la prestació d'Assegurança Col·lectiva de Supervivència per a qui no es va adherir a aquest pla), rebaixa substancial dels Fons Socials i eliminació de la compensació de dos dies festius en les pagues extra.

A més, lògicament, no s'actualitzarà el sou de 2013 conforme al pactat en conveni (pujada del 1% de la massa salarial, encara que la inflació interanual gairebé tripliqui aquest percentatge) i s'executaran altres mesures com la reducció de dies d'Assumptes Propis, la reducció dels temps de descans per a menjar i l'adequació de funcions

de cada categoria a les necessitats de l'empresa.

Ens trobem davant un atac sense precedents a la plantilla de Telefónica a Espanya, l'espai geogràfic més danyat per la crisi de tots en els que opera el Grup. Però no es pot obviar una dada crucial: aquestes solucions de l'empresa es conclouen a partir d'una anàlisi de dades fins a 2011, ignorant l'evolució, la transformació i les tendències de recuperació i lideratge de la companyia el 2012, sobretot en l'últim trimestre, i l'estirada del que portem de 2013.

CGT no admet que la plantilla de Telefónica hagi d'assumir retallades indiscriminades i injustificades, basades a més en informes esbiaixats.

Mobilitzacions a TV3 en protesta pel demantellament de corresponsalies i les retallades pressupostàries

El Govern d'Artur Mas segueix apriant TV3 aportant-hi 35 milions d'euros menys el 2013. En quatre anys, la CCMA ha perdut gairebé un terç dels recursos que hi destinava la Generalitat, unes retallades que posen en dubte el model de la televisió pública. Davant d'això el comitè d'empresa TV3 s'està mobilitzant en defensa del model de televisió pública i nacional de Catalunya, i en contra de les retallades i la supressió de corresponsalies dels informatius de la cadena a Tarragona, Lleida, Girona, Terres de l'Ebre i Pirineus.

El comitè d'empresa denuncia que el full de ruta té com a finalitat el desmantellament de TVC, està essent seguit al peu de la lletra per la Direcció i ha deixat els passos molt marcats i clars cap a aquest desmantellament. Recorden que en primer lloc es van reduir 100 milions d'euros de pressupost, després es va produir el canvi en la direcció per posar en els llocs de comandament els executors d'aquest pla, mentrestant es van deixar de contractar gairebé 400 companys temporals i fa uns mesos van ser reordenats els canals de TVC amb els resultats de l'eliminació del 3XL i el repartiment del històric 33 entre l'Esport3 i el Super3.

Els treballadors han fet diverses accions, vagues i manifestacions contra aquestes retallades i el full de ruta durant els últims mesos. En aquesta línia el 20 de març es va fer una vaga parcial i concentració a la seu de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, el 21 de març una aturada de 12 hores amb un seguiment massiu, i el 22 de març una concentració de treballadors davant del Parlament durant la compareixença de la direcció de la CCMA i de TVC a la comissió de control. El Comitè d'empresa valora molt positivament la resposta de tots els treballadors i la determinació que demostren per defensar TVC i els llocs de treball.

Pel que fa a Catalunya Ràdio l'1 de maig s'acomiadava a una trentena de corresponsals periodistes "freelance", en el que es tem que es tracti d'un pri-

mes, però amb la diferència que actualment la jornada pot ser disputada en quatre dies diferents, no els antics dies de futbol de dissabte i diumenge. Ara la jornada s'ha ampliat a divendres i dilluns, i amb una gran diversitat horària.

Un exemple a seguir és la premier league anglesa, on se sap el dia i l'hora de tota la competició des de l'inici de la temporada. CGT també denuncia que el personal està sent substituït per ETT'S en el Camp Nou, per voluntaris d'ONG, que hi ha més treballadors subcontractats que del Club, que hi ha situacions de desigualtat en horaris, dies i activitats. no hi ha transparència i es perjudiquen a uns treballadors per afavorir uns altres.

Les Seccions Sindicals de CGT al transport sanitari de Catalunya contra les retallades de serveis

El P.I.U.C. (Pla integral d'urgències de Catalunya) és un programa de la Generalitat de Catalunya, posat en marxa l'any 1999, per reforçar el sistema sanitari pel augment estacional de la demanda de transport sanitari urgent i no urgent. La aplicació d'aquest pla es realitza entre els mesos de novembre i abril i suposa un augment d'unitats (ambulàncies) en temporada de grip i augment de patologies respiratòries. També en zones costaneres, i en època estival, s'augmenta el nombre d'unitats per poder cobrir la totalitat de la demanda amb la mateixa qualitat assistencial tot i l'augment de població en aquesta zona.

Segons denuncien les Seccions Sindicals de CGT al Transport Sanitari de Catalunya, sembla que poc importa això als nostres responsables en salut, ja que a gairebé dos mesos d'acabar aquest pla decidien retallar diverses unitats assistencials en Catalunya provocant amb això més pressió sobre les unitats que queden actives i una baixada del nivell de qualitat assistencial a causa d'això, major temps de resposta en haver menys unitats operatives, al que cal sumar l'important drama familiar a què es veuen advocats els professionals que perden el seu lloc de treball.

També perilla el P.I.U.C. estival el

que pot convertir aquest estiu les zones costaneres en un caos, per dir-ho suaument, ja que la disminució d'unitats en aquestes zones pot provocar una autèntica tragèdia.

Tot això, unit al constant assetjament rebut pels professionals de part de les empreses, tant de la pública (SEM, SA) com de les adjudicatàries, ens ha obligat a convocar una protesta a la porta de SEM, S.A. Pablo Iglesias, 101-115 de l'Hospitalet per aquest divendres 15 de febrer de 2013, a les 10:00.

Des de la CGT es va fer una crida a la ciutadania i als diferents col·lectius socials perquè facin sentir la seva protesta, perquè això no és més que la "Avançada" de més retallades en el transport sanitari de Catalunya, tant urgent com no urgent, per al primer semestre de l'any. Si unim aquests retalls als tancaments diversos centres d'urgències estem condemnant a la ciutadania de Catalunya a un risc innecessari que, en el pitjor dels casos, pot arribar a provocar fins i tot la mort.

Mentre s'omplen la boca parlant de l'estat de benestar estan treballant únicament i exclusivament per destruir-lo. Mentre dia sí i dia també surt a la llum pública un nou cas de corrupció entre la classe política ens retallen serveis tan bàsics com les ambulàncies. Ens estan deixant al carrer, augmentant l'atur, robant-nos la nostra sanitat i posant en perill les nostres vides i encara volen que no ens queixem, que no sortim al carrer a reclamar el que és nostre.

Per això la CGT reclama un servei públic de qualitat, que les retallades vagin sobre el sou de els polítics i la supressió d'assessors elegits a dit. Hem de reclamar el que per justícia ens pertany, pels malalts que hauran d'esperar més temps del necessari per rebre assistència, pel accidentat que a terra esperarà inútilment la arribada d'una ambulància, pels professionals que van a l'atur i per les seves famílies, víctimes innocents d'una política ultracapitalista feta per i per a una classe política i empresarial, elitista i antisocial.

La irresponsabilitat deixa a l'aire 5000 llocs de treball en el Grup Orizonia

Des del passat 18 de febrer, els treballadors i treballadores d'Orizonia, grup d'empreses del sector turístic com Vibo Viatges (abans Viajes Iberia), Iberojet, Solplan, Viva Tours, Kirunna Travel, Emprerder, Condor, etc, s'han estat mobilitzant a Barcelona i a la resta de ciutats on té presència (Palma, Madrid, Bilbao,...), amb concentracions, talls de trànsit i manifestacions.

Orizonia, propietat de Carlyle, es trobava fins a aquell moment pendent que la Comissió Nacional de la Competència n'autoritzés la compra per part del grup Globalia i negociant amb els treballadors un suposat pla de viabilitat que passava per l'aplicació d'un expedient de regulació temporal d'ocupació (ERTO) proposat per l'empresa.

Després d'anunciar la Comissió Nacional de la Competència un retard en l'autorització de la compra, el 15 de febrer Orizonia feia públic que s'acollia a l'article 5-bis de la llei concursal (article que li permet evitar el concurs de creditors durant quatre mesos) i enviava en un primer mo-

ment als treballadors a casa, per rectificar després, i al mateix temps que es produïen irregularitats que afectaven els clients de Orizonia, se suspenia algun vol de la seva companyia aèria i es deixaven de vendre productes als clients. Immediatament aquesta situació sortia a la llum pública. El 18 de febrer Orizonia es va dedicar a traslladar treballadors i cartera de clients a centres de treball a Viatges Barceló sense cap tipus de negociació amb els sindicats, d'aquesta manera deixaven als 5000 treballadors del grup en una situació d'indefensió de cara al futur, ja que els actius, és a dir les carteres de clients, s'estaven traspasant a una altra empresa sense cap informació i al més vell estil caciquil.. Finalment, el 12 de març, Orizonia, un dels més importants grups empresarials del sector turístic de l'estat espanyol, entrava definitivament en concurs de creditors per liquidar l'empresa.

Des de CGT s'ha estat denunciant l'actitud irresponsable dels diferents actors que han propiciat aquesta situació: la Comissió Nacional de la Competència, pel retard en l'autorització de la compra d'Orizonia; Globalia, l'empresa suposadament compradora d'Orizonia, per la retirada de determinats compromisos sobre la base del retard de la decisió de la comissió de la competència; els responsables de la gestió de Orizonia que van portar a la situació financera que patia el grup; i finalment, a les autoritats polítiques que estan veient en els seus nassos com en un sector al qual se li pressuposa que constitueix un dels motors econòmics del país i on s'obtenen grans beneficis, es produeix el tercer escàndol en un breu període de temps, després de la fallida de Spainair i Viajes Marsans, en el qual es veuen afectats milers de treballadors i desenes de milers de ciutadans en qualitat de consumidors.

Des de CGT creiem que tant el futur d'empreses com Orizonia com el del conjunt dels treballadors del sector turístic a l'Estat espanyol és viable, el que no tenim tan clar és que la seva viabilitat passi per la gestió de les persones i les institucions que han intervingut fins ara, menyspreant una vegada més, les conseqüències que suposa la seva irresponsabilitat i mala fe.

CGT exigirà totes les responsabilitats legals tant laborals com penals que consideri oportunes, davant d'una situació que abocarà a l'atur a milers de treballadors. Considerem que s'està jugant amb les condicions de vida d'aquestes famílies com en un tauler d'escacs en què els gestors d'Orizonia, els suposats compradors d'Orizonia, Globalia, la Comissió Nacional de la Competència i les institucions polítiques no han pogut o no han volgut possibilitar una solució que salvaguardés els llocs de treball i el manteniment de l'activitat.

Els gestors d'Orizonia (els fons d'inversió Carlyle, ICG i Vista), la classe política i les empreses de la competència han deixat caure aquest grup demostrant un cop més que no els importa res el manteniment de l'ocupació o les condicions de vida de les persones. Orizonia mor no per falta de treball o futur sinó víctima de l'especulació financera i del carronyerisme empresarial, un fet visible en com les empreses feien ofertes de treball als treballadors de Orizonia a canvi de renunciar a la seva indemnització o a qualsevol dret que els correspongués després del tancament de l'empresa, propiciat per la mala gestió dels seus propietaris.

mer pas abans de reduir la plantilla.

CGT de Correus es concentra el 5 d'abril a Manresa, Lleida i Barcelona per denunciar la reducció de plantilla i la repressió

El passat 5 d'abril, quan es complien dos anys de la signatura del tercer conveni col·lectiu de Correus, la CGT es a concentrar a Manresa, Lleida i Barcelona per denunciar la situació dels treballadors de Correus, especialment la reducció de plantilla i la repressió de la Direcció cap als empleats.

La Direcció de Correus està utilitzant el text pactat amb CCOO, UGT, CSIF i SL per reduir plantilla. La manera de fer-ho és mitjançant la no substitució del personal que es jubila o trasllada a altres ministeris. D'aquesta manera, a nivell estatal, Correus ha perdut 10.000 dels seus 65.000 treballadors en els últims 5 anys, més de 500 a la província de Barcelona.

La reducció de plantilla i de despeses de personal ha estat tal que Correus no ha presentat pèrdues en cap exercici, i ara presenta un nou pla estratègic denominat 100-300-1500 en què s'assegura que el volum de negoci augmentarà però es continua amb les reduccions de plantilla i es planteja un ERO a la filial del grup Correus Chronoexpress.

Els treballadors de Correus han patit tres congelacions salarials consecutives, a més del arrabassament de la paga extra de Nadal el 2012 i la reducció d'un cinc per cent del salari al maig de 2010 per al personal

funcionari que encara queda i lluny d'assumir la seva responsabilitat en el deteriorament del servei postal motivada per l'eliminació de llocs de treball, l'empresa carrega aquesta responsabilitat sobre els propis empleats, recorrent en molts casos a la repressió, en forma de sancions, expedients, etc.

A més, Correus discrimina CGT, excloent-la de les diferents comissions negociadores i negant el dret a rebre diferent informació sol·licitada, que sí reben la resta d'organitzacions sindicals representatives. CGT ha denunciat aquestes pràctiques davant la justícia obtenint diverses sentències en què es reconeix el dret negociador de la CGT com a organització sindical representativa i en què s'instaura Correus a desistir en la seva conducta antisindical cap a la CGT.

CGT F.C. Barcelona reclama el canvi dels horaris dels partits de futbol per a la conciliació de la vida familiar

La Secció Sindical de CGT al Fútbol Club Barcelona ha manifestat el seu desacord amb la gestió horària dels partits de futbol professional; tant a la lliga de futbol professional, com als clubs de futbol, les plataformes televisives i a la real federació de futbol espanyola. Les convocatòries horàries dels partits de la lliga BBVA i la lliga Adelante mostren una nul·la sensibilitat amb milers de treballadors. No hi ha un avis amb la suficient antelació del dia i hora, dificultant la conciliació familiar. En anteriors temporades les convocatòries eren en 10 dies abans dels partits, en l'actualitat és aproximadament d'un

Parlem

Iñaki García, a

“Les formes llibertàries s’han

Joan M. Rosich

Vaig néixer a Elgoibar (Gipuzkoa) l'any 1956, la meua mare va morir quan jo tenia 3 anys d'edat. Som 7 germans i el meu avi per part de mare va ser editor i impressor republicà a Pamplona i afusellat el 23 d'agost de 1936 en la matança de Valcaldera. Ens traslladem a Barcelona a principis dels 60 i des de llavors aquí visc. Vaig començar a actuar en el barri on vivia, Sants, i fundem l'Ateneu Llibertari de Sants alhora que vaig participar com tantes persones en la reconstrucció de la CNT des de la reunió de Sant Medir. En aquells anys bojos van ser interminables les accions, les lluites en les quals participem des de qualsevol espai. Vaig formar part durant poc temps d'una granja de conills a Horta de Sant Joan, vaig retornar a Barcelona, vaig treballar en el transport amb el Iaio (Transports Lou) i després em vaig traslladar al centre de la ciutat formant part del Ateneu Llibertari de Poble Sec.

Havia deixat la militància a la CNT però vaig seguir relacionat en la solidaritat amb molts conflictes i lluites obreres i en el 1987 un grup de 8 persones muntem el Lokal, al Raval de Barcelona, un espai que acaba de complir 25 anys. Vaig formar part de la revista llibertària La Lletre A i des del Lokal vam participar en les lluites que s'anaven desenvolupant a Barcelona, fins a la formació el 1994 del Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·ló Zapatista, abans formem l'editorial Virus, el menjador popular El Escondite i també vaig treballar un temps a la cooperativa Trèvol. Durant 15 anys formem part del zapatisme internacional i de les xarxes contra el neoliberalisme fins l'autodissolució del col·lectiu l'any 2010. Vaig retornar a l'activitat en el Lokal formant part de l'Assemblea del Raval....

- Portes molts anys de militància llibertària a la teua esquena, començant pels convulsos anys 70. Que remarcaries de la CNT d'aquells temps en la qual vas militar?

L'excés de generositat, il·lusió i passió de sentir que podiem canviar les coses i crear un món nou. El crear una cosa nova amb molt poca experiència i tenir com referent la història de la CNT que ens pesava com una llosa, d'una banda fent-nos participis d'aquest fil de la rebel·lió del que formàvem part aprenent dels encerts i errors dels nostres avis. Personalment em va fer ser qui sóc i aprendre a marxar forçades de tantes experiències i tan intenses.

- Vas estar en la redacció de la Solidaridad Obrera, òrgan de la CNT de Catalunya, en la temporada en que Ramon Barnils en va ser director? Com valors l'experiència?

No, no en vaig formar part personalment, si ho va fer un dels meus germans i col·laboràvem en la distribució. No recordo el tiratge però era molt important, formava part de l'efervescència de la CNT i del moviment llibertari, oberta als nous espais.

- Creus que la CNT estava “preparada” per assumir els criteris periodístics avançats i heterodoxes que defensàveu?

Crec que la CNT estava preparada per a rebre gairebé tot, eren temps de molta creativitat i efervescència, d'experimentar amb valentia i atreviment. Dins la CNT hi havia moltes maneres diferents de pensar i de fer, sempre he cregut que aquesta era la seva força, i es manifestaven quotidianament i en alguns cas de forma conflictiva, això no impedia el seu desenvolupament. Va funcionar mentre se sumaven els esforços de forma creativa i de comú acord. La premsa llibertària era molt important, així com revistes com Ajoblanco. En el carrer estaven presents unes publicacions que trencaven amb l'existent i molta gent les llegia.

- Veus algun paral·lelisme entre el Catalunya/Papers i altres publicacions anarcosindicalistes actuals amb aquell projecte de la Soli que volieu portar a terme?

Sempre ha estat característica dels anarquistes i llibertaris la creació de publicacions, i en molts casos han servit per a debatre, informar i posar en qüestió de forma oberta l'estat de les coses, i jo sempre ho veuré bé. Potser jo vaig participar de forma més activa en La Lletre A com revista llibertària autònoma i independent.

- Quan i perquè vas deixar la teua militància a la CNT?

Sempre he mantingut l'activitat i la solidaritat però vaig deixar d'organitzar-me a partir del Vè Congrés de la CNT per la frustració que em va suposar la divisió i la confrontació entre companys i el desgast davant tantes coses per fer.

Es va trencar aquesta confiança que tenia i vaig seguir actiu des dels ateneus llibertaris i l'autonomia. De tant en tant participava a la CNT per conflictes laborals o donant suport a iniciatives, però de forma organitzada ja no.

- Has anat seguint l'evolució de

l'anarcosindicalisme fins al dia d'avui? Com veus la seva situació actual? Quines perspectives de futur té segons la teua opinió?

Penso que la divisió li va treure molta força i des de llavors no s'ha recuperat, i entenc que el paper de l'anarcosindicalisme ha variat molt. Segueixo admirant i respectant la militància anarcosindicalista i més en la situació actual més difícil encara, entenc que l'acció directa i el suport mutu segueixen sent vàlids però crec que caldrà actualitzar estratègies i formes davant la crisi, sabent que el sindicat no ha de ser l'única forma ni la determinant quant a organitzar la societat, però té un paper fonamental en la resistència en defensa de les condicions de vida. Necessita replantejar-se i perdre l'“arrogància” de considerar-se l'eix central. Crec que cal crear noves formes de fer política i de sumar.

- Després de la CNT vas estar vinculat al moviment llibertari, en concret a l'Ateneu Llibertari de Poble Sec. Que en destacaries d'aquella època?

En els Ateneus no ens barallàvem a pesar de les diferències, sabíem sumar esforços i respectar als “altres”, hi havia molta experiència i molta activitat i estàvem pendents de les noves lluites. Ens arribem a coordinar i a realitzar campanyes importants de forma humil i generosa. Al Poble Sec vaig formar part de la redacció i de la distribució de La Lletre A, organitzàvem les Festes Alternatives, l'Agència de Notícies Alternativa i les lluites de la ciutat. Jo venia de l'experiència del Ateneu Llibertari de

Sants que finalment es va dissoldre però va tenir una etapa molt activa i important en les lluites del barri i de la ciutat.

- Perquè creus que la majoria d'ateneus llibertaris de Barcelona i de la resta del país van anar desapareguent progressivament?

Crec que les formes organitzatives del moviment llibertari no vam saber adaptar-les i buscar-ne de noves que donessin resposta a les noves necessitats. En molts casos s'han transformat en altres espais i també han tornat a sorgir com ateneus. Sempre es van mantenir d'alguna manera tant en la ciutat com en alguns pobles. La crisi de la CNT va afectar molt i van resistir amb altres noms.

- Creus que el moviment llibertari ha perdut força o simplement s'ha anat transformant i influint en els moviments socials de base?

Quant a les formes d'organització clàssica si que ha perdut però no quant a inspirador i influència, al contrari. Les formes autoritàries si que han perdut molta més força i les organitzacions basades en la delegació per descomptat que també. Creixen les basades en l'autoorganització i l'assemblearisme. Les formes llibertàries s'han anat estenent més que mai. Entenc que falta l'experiència dels grups d'afinitat organitzats. En el moviment okupa sempre va estar present, en les lluites ecologistes i feministes i per descomptat en l'antimilitarisme, la insubmissió, les ràdios lliures...

- Existeixen espais actualment a

Barcelona que podrien considerar-se hereus de la tradició llibertària i antiautoritària de la Barcelona dels anys 70-80?

Per descomptat que si, hi ha ateneus llibertaris, anarcofeministes, anarcopunks, anarcosindicalistes, insurreccionalistes, individualistes, grups d'afinitat. N'hi ha d'hereus i de nous i també obeeix a les formes més clàssiques. Sempre s'han entès les formes d'organització llibertàries com àmplies i de vegades contradictòries, sense que cap tingués el patrimoni ni l'exclusivitat.

- Creus que la tradició llibertària del nostre país ha influït de forma important en els moviments socials com el 15M, ateneus populars, locals alternatius, col·lectius de base, plataformes d'activistes o fins i tot en determinats àmbits de l'esquerra independentista?

Penso que si i també al contrari. Hi ha espais i persones que romanen inamovibles en qualsevol situació i altres que canvien continuament. Canviar o adaptar-se no té perquè significar cedir.

Els moviments que cites cal entendre'ls com molt diversos, no són formes homogènies i hi ha de tot, però en els criteris substancials si crec que tenen més influència llibertària encara que no els agradi definir-se ideològicament. En les pràctiques entenc que la memòria llibertària està sempre present en els moviments de base. A pesar que hi ha qui volen crear noves experiències electorals i partidistes, les formes assembleàries i l'autoorganització són avui àmpliament desenvolupades. “No ens repre-

amb...

activista llibertari

anat estenent més que mai”

senten” ha estat un dels acords més desenvolupats entre les assemblees i moviments de base, la defensa del comú enfront del privat i l'estatal, el desenvolupament de formes autogestionàries... Crec que són símptomes de que s'estan movent moltes coses entre el vell que s'afebleix i el nou que neix. La memòria llibertària inspira gran part d'aquestes experiències enriquint-se continuament.

- Com veus el moviment llibertari actual? Cap on creus que va? I l'anarcosindicalisme?

Crec que el moviment llibertari és molt ric quant a practiques i que hi ha moltes persones que es reclamen de la cultura llibertària. La força de les organitzacions potser no es correspongui amb aquesta presència. Entenc que és un moment molt ric per a experimentar i crear practiques llibertàries en tots els espais, doncs hi ha una necessitat d'omplir el buit que el sistema està deixant. Sobre l'anarcosindicalisme, pel que segueixo sense estar present en el quotidià, manté la presència tant en la CNT com en la resta d'organitzacions. És evident que hi ha una crisi i després d'un molt fort dels sindicats i que és un bon moment per a les formes autònomes i de base, i per descomptat l'anarcosindicalisme, si sap entendre i donar resposta als nous reptes. Jo sempre confio que estarà present i la gent sabrà trobar les maneres de lluitar i resistir.

- El teu nom va associat des de fa temps a un espai del Raval de Barcelona: El Lokal. Quan, qui i perquè es va crear El Lokal?

Es va crear en un moment que vam entendre que faltava en el centre de la ciutat un espai que fora obert i no

pertanyés solament als “militants”. Va sorgir d'un grup de 8 persones que vam posar l'esforç i els diners per a començar, la majoria veníem de l'Ateneu Llibertari del Poble Sec i vam començar amb la distribució alternativa i la creació del CAMPI (Col·lectiu Antimilitarista pro insubmissió).

Experimentar formes autogestionàries i de suport mutu en les lluites que es desenvolupaven a Barcelona. Comencem a autofinanciar-nos mitjançant un bar i finalment el tanquem per a obrir la llibreria. Es va crear també l'editorial Virus....

- El Lokal ha complert 25 anys, fa uns mesos va fer unes jornades commemoratives i en un llibre que acaba d'editar es fa un repàs als 25 anys d'existència? Que en destacades d'aquests anys d'activisme? Quina creus que estat la seva principal virtut i la seva principal funció? Segueix tenint sentit la seva existència?

Ens ha servit per a recordar i també per a repensar-nos i adonar-nos que ha estat de molta gent, de totes les persones que d'una forma o una altra han passat pel Lokal. Va néixer per a ser útil a les lluites de la ciutat i pensem que ha complert l'objectiu. Amb humilitat, sense ser més que ningú, ha estat present en la creació i distribució de materials llibertaris i antiautoritaris, ha practicat el suport mutu i la solidaritat i ha format part de les xarxes que s'han anat creant en aquests 25 anys: insubmissió, okupació, contra l'Europa del capital, el zapatisme.... S'ha mantingut viu malgrat tot i ha sabut aguantar la crisi i els cops que tot hem sofert.

- També vas ser un dels impulsors del Col·lectiu de Solidaritat amb

la Rebel·lió Zapatista (CSRZ) de Barcelona. Quan i perquè es va crear aquest col·lectiu?

Es va crear per la presència de Guio-mar Rovira, que era una companya de La Lletre A, a Chiapas el primer de gener de 1994. Ella ens va saber acostar la rebel·lió i fer-nos entendre que era una cosa nova, profunda, de la que podíem aprendre. La creació del col·lectiu va permetre experimentar noves formes de solidaritat en la qual el més important era compartir les lluites. Es van crear xarxes de persones i col·lectius que van ser molt actives i ens van permetre participar en el moviment antiglobalització durant un bon temps. No va ser fàcil doncs no eren els nostres espais però va valer la pena i va tenir sentit durant 15 anys.

- El CSRZ ha estat un dels més actius dins la xarxa internacional de suport al zapatisme del EZLN a Chiapas (Mèxic). Com valoreu el treball portat a terme? Que en destacades? Segueix funcionant?

Ho valoro com quelcom impressionant i molt viu. Vam aprendre moltes coses i vam crear un treball col·lectiu mitjançant les xarxes que va ser molt creatiu, eficaç i constant. Ens guanyem la confiança de molta gent que va sentir com propi el treball que fèiem i ho va compartir, això ens va donar una potència tremenda. Va tenir el seu temps i els seus riscos i va arribar un moment que es va dissoldre de forma traumàtica, al sentir que vam perdre la seva confiança, però a totes les persones que en vam formar part ens va fer millors i ens va demostrar que és possible fer i crear altres formes de fer política.

- Quin creus que ha estat el paper del zapatisme dins els moviments per la transformació social a nivell internacional? Quin paper jugarà a partir d'ara?

Ha jugat un paper de primer nivell doncs va saber entendre el que passava i les necessitats i desitjos de molts que estàvem buscant altres espais. Va trencar la idea que solament hi ha una manera, cadascú ha de trobar la seva i sumar-la. L'existència de l'autogovern de les comunitats en unes condicions duríssimes és un exemple que és possible i enfila amb les experiències de col·lectivització i d'autoorganització al llarg de la història. Va demostrar que cadascú tenia el seu espai i el seu lloc i sense renunciar a ell es podia sumar als altres. “Per un món on càpiguen molts mons” i “Per a tots, tot”, van significar fets i no sols discursos esperançadors. En fi moltes coses més podríem dir

>> LES FRASES...

“Caldrà actualitzar estratègies i formes davant la crisi, sabent que el sindicat no ha de ser l'única forma ni la determinant quant a organitzar la societat”

“És un moment molt ric per a experimentar, crear practiques llibertàries en tots els espais i compartir i sumar lluites”

“Sempre s'han entès les formes d'organització llibertàries com àmplies i de vegades contradictòries, sense que cap tingués el patrimoni ni l'exclusivitat”

- Vols comentar o destacar alguna cosa més per als lectors del Catalunya/Papers?

Crec que vivim moments en els quals s'està jugant el futur de la humanitat en un sentit de justícia o de domini

encara majors i que és important participar en les lluites sent el que cadascú és però sabent que el que vinguí serà construcció de tots. Tenim l'oportunitat d'innovar i encara que no tinguem la certesa de com fer-lo, si que tenim l'obligació d'experimentar i trobar les maneres de fer-ho.

SENSE FRONTERES

El nostre sindicalisme té com objectiu enderrocant al model de desenvolupament econòmic, social i polític, basat en l'hegemonia de les finances, el guany i la competitivitat.

Trobada internacional del sindicalisme alternatiu a París

Va tenir lloc del 22 al 24 de març de 2013 amb el lema "Moltes veus, una sola lluita"

Comitè organitzador de la trobada internacional del sindicalisme alternatiu

El 22, 23 i 24 de Març de 2013 a París va tenir lloc la Primera Trobada Internacional d'organitzacions sindicals alternatives, de base i de lluita amb la finalitat de conjuminar lluites i solidaritat internacional, per a avançar en la unitat d'acció sindical que combati les reculades socials, conquisti nous drets i construeixi una societat diferent, una trobada organitzada conjuntament per Union syndicale Solidaires, Central Sindical e Popular Conlutas, Confederación General del Trabajo, Organisation Démocratique du Travail i National Union of Rail, Maritime and Transport, una trobada centrada en quatre grans debats:

- 1.- Com enfrontar la situació de crisi des del sindicalisme alternatiu i de base.
- 2.- Rescat de la unitat en la lluita contra l'exploació i l'opressió: sindicalisme i moviments socials.
- 3.- Campanyes i iniciatives.
- 4.- Avançant en la coordinació per a la unitat de lluita: web, sectors, funcionament,...

Aquesta convocatòria va ser llançada per organitzacions sindicals a Europa, Àfrica i Amèrica, les afiliacions internacionals de les quals, o la no-afiliació, són de diversa índole: membres de la Confederació Sindical Internacional; membres de la Federació Sindical Mundial; membres de cap d'aquestes dues organitzacions, participant en diverses xarxes sindicals internacionals, etc. La convocatòria es dirigeix a totes les organitzacions sindicals que es reconeixen en el sindicalisme de lluita, la democràcia obrera, l'auto-organització dels treballadors i la necessitat de transformació social.

La crisi del sistema capitalista té conseqüències en tot el món

Les crisis econòmiques, financeres, ambientals i socials es barregen i es reforcen mútuament. Aquesta crisi global del capitalisme mostra el impasse d'un desenvolupament basat en la distribució cada vegada més desigual de la riquesa produïda, la desregulació financera, el lliure comerç generalitzat i el menyspreu pels imperatius ecològics. Per a salvar els guanys dels accionistes i els patrons, i per a garantir el futur dels bancs, les institucions mundials (Banc Mundial, Fons Monetari Internacional, Organització Mundial del Comerç, etc.), els governs i la patronal ataquen amb cada vegada més força els drets dels treballadors.

L'actual sistema econòmic i polític organitza el saqueig de molts països, obliga a milions de persones a abandonar la seva regió d'origen per a sobreviure... i després els nega tots els seus drets amb el pretext que són immigrants. La destrucció dels serveis públics, el qüestionament de tots els drets socials, els atacs als drets sindicals, la violació de les llibertats sindicals, el desenvolupament de la precarietat i de l'atur per a pressionar a la gent... aquests són els mètodes que s'utilitzen, els mateixos en tots els països! Per a assolir els seus objectius, utilitzen tots els mitjans: la criminalització, els processos, les detencions, les intervencions de la policia, les ocupacions militars, tot tipus d'obstacles als drets col·lectius i individuals. La repressió és una de les seves armes contra els que resisteixen, s'oposen i construeixen alternatives. La nostra solidaritat, més enllà de les fronteres, és una de les nostres respostes.

Construïm un sindicalisme alternatiu

El sindicalisme que reivindicuem no pot avalar pactes amb els poders constituïts per a validar les mesures antisocials. El sindicalisme té la responsabilitat d'organitzar la resistència a escala internacional per a construir, en les lluites, la necessària transformació social de la societat. El nostre sindicalisme té com objectiu enderrocant al model de desenvolupament econòmic, social i polític, basat en l'hegemonia de les fi-

nances, el guany i la competitivitat. En canvi, volem construir un sistema basat en els béns comuns, en la redistribució de la riquesa entre tots els que contribueixen a la seva creació, en els drets dels treballadors i un desenvolupament ecològicament sostenible.

Exigim l'extensió, la democratització i l'apropiació social dels serveis públics (educació, salut, transport, energia, aigua, habitatge, etc.). La lliure circulació de les persones i la igualtat de drets socials i polítics de totes les persones, independentment de la seva nacionalitat, origen o sexe, formen part dels nostres objectius comuns.

El nostre sindicalisme combina la defensa dels interessos immediats dels treballadors amb la voluntat de canvi social profund. No es limita al camp de la reivindicació econòmica; abasta temes tals com el dret a l'habitatge, el dret a la terra, la igualtat entre homes i dones, l'antiracisme, l'ecologia, l'anticolonialisme, etc. Els interessos que defensem són els de la classe obrera (treballadors actius o jubilats, aturats, joves en formació). Ells s'articulen amb els dels pobles de totes les regions del món. En aquest sentit, ens oposem frontalment a la patronal, els governs i les institucions al seu servei, i afirmem la nostra autonomia pel que fa a totes les organitzacions polítiques.

Existeixen organitzacions sindicals internacionals; van ser creades xarxes sindicals en els terrenys geogràfics o professionals. D'una regió del món a una altra, les nostres històries sindicals, l'estructuració dels nostres sindicats i les nostres afiliacions sindicals són diferents. Però compartim l'essencial:

que estem decidits a avançar en la coordinació del sindicalisme de lluita, a escala internacional. La trobada que vam organitzar al març de 2013 se situa en aquesta dinàmica.

Amb l'organització d'aquesta trobada, no tenim la pretensió de declarar la constitució d'una nova organització internacional! Volem enfortir, ampliar, fer més eficient, una xarxa de sindicalisme ofensiu, democràtic, autònom, alternatiu, internacionalista.

Volem compartir les nostres experiències, enriquir-nos amb les resistències i les conquestes de tots, construir la unitat més enllà de les fronteres, posar en pràctica la solidaritat internacional dels treballadors. Enfront de la crisi que copeja a les poblacions de tots els països, i del com el capitalisme és responsable, és necessari coordinar i unificar les nostres lluites. Cridem als col·lectius sindicals a unir-se a nosaltres per a construir aquesta unitat d'acció sindical, necessària per a combatre la deterioració social, conquistar nous drets i construir una societat diferent.

Aquesta iniciativa, la volem construir pas a pas, amb tots les organitzacions sindicals de lluita, per a qui el sistema capitalista no és la manera d'organització infranquejable per a les nostres societats, i que construeixen el canvi a través de les lluites col·lectives de tots els dies i de les reflexions sobre la societat que volem per a matí.

Objectius i compromisos comuns

Per a aquesta trobada internacional de març 2013, ens vam proposar objectius, per a definir-los i posar-los en pràctica conjuntament:

- Actuar a llarg termini per la solidaritat internacional i especialment contra totes les repressions antisindicals. La lluita es durà contra totes les opressions, especialment les que afecten a les dones.
- Intervindre de manera unitària i coordinada per a donar suport a lluites i campanyes internacionals preexistents: suport al poble palestí, reconeixement del sindicalisme autònom en el Magrib i l'Orient Mitjà, contra de l'ocupació militar d'Haití, contra els tractats europeus que imposen l'austeritat, pel dret de tots els pobles a decidir sobre el seu futur, etc.
- Enfortir i ampliar la labor internacional realitzada en els sectors professionals (transport, educació, telemarquet, la indústria, el comerç, la salut, etc.) i sobre qüestions interprofessionals (drets de la dona, immigració, habitatge, ecologia, salut i treball, etc.)
- Prosseguir el treball de reflexió i elaboració sobre els aspectes i conseqüències de la crisi del sistema capitalista i les alternatives al mateix.
- Decidir junts els mitjans materials necessaris per a l'èxit dels nostres projectes comuns.

Les organitzacions sindicals alternatives han declarat que al sindicalisme li toca la responsabilitat d'organitzar la resistència a escala internacional, per a construir a través de les lluites la necessària transformació social, estant determinats a construir una Xarxa sindical internacional de solidaritat i de lluites.

“La bombolla immobiliària és un exemple brutal de la ineficiència del mercat”

Entrevista a l'urbanista italià Francesco Indovina

Helena Cruz i Gallach

Francesco Indovina és un dels urbanistes italians més influents. Professor a l'Institut Universitari di Architettura de Venècia i a la Universitat de Sàsser, ha centrat la seva obra en l'anàlisi territorial i en el govern del territori. Ha estudiat a bastament els processos d'urbanització i ha proposat diversos conceptes molt utilitzats com els de 'ciutat difusa' o 'arxipèlag metropolità'. L'entrevistem durant la seva estada a Barcelona, arran de la presentació del llibre d'Oriol Nel·lo 'Francesco Indovina. Del análisis del territorio al gobierno de la ciudad', editat per la col·lecció Espacios Críticos de l'editorial Icària.

- La teva trajectòria professional s'ha caracteritzat per l'acció política. Pots entendre la planificació del territori sense la política?

Sempre he militat en grups més o menys d'esquerres i, per tant, no només volíem una ciutat diversa, sinó també una societat diversa; la planificació no és resolutiva, però pot contribuir a millorar la situació. Per la seva naturalesa, és una activitat reformista. I és política perquè és decisió pública i col·lectiva. Els planificadors políticament progressistes són millors, no només perquè tenen algun tipus de concepció de la transformació de la societat, sinó perquè són més capaços de llegir les necessitats de les persones.

- Com veus la ciutat avui?

No és un bon període per a la societat i, per tant, tampoc per a la ciutat. Continuem raonant amb models que no són els adequats. El capitalisme ha canviat en el fons: de la forma marxista diner-mercaderia-diner, que l'ha governat des dels seus orígens fins fa trenta anys, s'ha passat a la forma diner-diner-diner. I això canvia notablement la naturalesa de la relació social de producció. Durant la primera fase, una vaga en una fàbrica bloquejava la producció i, per tant, era un cost per al propietari. Avui, es fan pintades en un banc, que està molt bé des del punt de vista simbòlic, però no danya els seus interessos. No haver entès les conseqüències d'aquest canvi ens impedeix comprendre el tràngol en què ens trobem.

- Aquest és un problema social...

Primer, hi ha un problema polític complicat, que podem anomenar la no disponibilitat. Ja no existeixen les orelles adequades. Hi ha un embolic destacable, hem posat a les orelles de les persones tota una sèrie de paraules que, si bé són importants, amaguen la realitat: el decreixement, la bicicleta, l'energia alternativa, el

menjar ecològic, el quilòmetre zero, actuar localment... Tot això està molt bé, però hem perdut la capacitat de sentir el so agut, el del problema que cal resoldre. És una orella que ja no sent les paraules que concerneixen el sistema capitalista i els canvis en les relacions socials de producció i de règim social: sembla que sigui millor no ocupar-se'n (hem d'actuar localment). L'especulació financera actua a escala mundial i nosaltres ens hauríem d'ocupar de l'hort? Exagero, però la substància és aquesta. Són coses importants, però no resolutives.

- I què hi podem fer?

Es tracta de trencar la subalternitat cultural, de col·locar-ho tot al seu lloc —també les alternatives individuals—, de no deixar-se encantar per noves mitologies substancialment conservadores i saber que el món haurà de ser revolucionat en la manera de produir. Sé que dir-ho és fàcil, mentre que fer-ho és més complicat, però cal afrontar aquesta complicació.

- Quines perspectives veus per a Catalunya?

No les veig molt brillants, tot i les seves energies socials i empresarials, la seva tradició de desenvolupament... El tren no arrenca i no arrenca perquè la via ja no hi és. Cal construir-ne una de nova i és difícil perquè qui governa es fa il·lusions que, abans o després, un dia o altre, tot tornarà a ser com abans. En canvi, res tornarà a ser com abans; això és dramàtic, però també crea una gran possibilitat de canvi positiu, en el pla social, econòmic, cultural i polític. Pensen que el mercat ho col·locarà tot a lloc, de mica en mica, amb uns quants sacrificis. Cal tallar les mans

al món financer, però, això, els governants europeus i mundials no ho volen fer. L'Estat i la UE semblen socs ocults del gran món financer. A banda de la tradicional explotació als llocs de treball —que s'ha reduït però continua existint—, l'Estat du a terme una esquilada constant als ciutadans. Però, arribats a un cert punt, la llana s'acaba i la gent ja no podrà més. Però, atenció, sense teoria no es fa la revolució ni les reformes, cal reflexionar sobre els canvis que han tingut lloc i sobre què cal fer. La ràbia té el risc de desembocar en una tendència a la rebel·lió, és a dir, a lluites sense objectius clars... i serà el torn de la repressió violenta.

- Has descrit la ciutat del present com un arxipèlag metropolità. Quines característiques té?

S'ha passat d'una ciutat difusa a la metròpoli difusa. Es forma una entitat diversa, amb un relleu destacat en l'organització urbana. És una dimensió que no refusa la quantitat, sinó que n'exalta els elements de qualitat comprimint-ne els negatius. Una articulació dels assentaments humans molt més rica, més proporcional a les necessitats individuals, menys jerarquizada espacialment. Jo puc viure al camp, però no estic obligat a renunciar a la condició urbana i metropolitana; gaudeixo d'una multiplicitat de dimensions i d'ocasions, mentre que, abans, si volia gaudir de la metròpoli, havia de ser-hi dins. Avui, en canvi, puc trobar-me dins d'una metròpoli que refusa la densitat i la intensitat física. Es tracta d'una dimensió que preval a Europa, mentre que en altres llocs es creen metròpolis enormes de milions d'habitants, tots entaforats en

una morfologia compacta.

- Com cal respondre a aquest escenari?

Des del punt de vista de qui s'ocupa del territori, ja sigui geògraf o planificador, això planteja problemes nous molt rellevants, als quals sovint no sabem donar les respostes adequades. Aquest canvi en l'organització de la ciutat encara no ha entrat a la cultura de qui s'ocupa del territori. Encara es raona en termes de ciutat i camp, la ciutat només és la compacta, etc. La varietat dels assentaments es considera un error, una anomalia, una cosa que cal refusar i corregir. I aquesta situació, si s'abandona a si mateixa, produirà desastres; necessita molta més planificació i més bona. Ja no és la ciutat el que cal planificar, sinó el complex d'articulacions territorials. El pla ja no pot ser el pla urbà, sinó aquell que a Itàlia anomenem àrea vasta: la planificació d'un territori fortament interrelacionat que cal acompanyar en les seves transformacions.

- Qui és responsable de la bombolla immobiliària?

La cultura del rèdit, el mercat. Sempre ens han explicat que el mercat és eficient, però la bombolla immobiliària és un exemple brutal de la ineficiència del mercat; en tenim la prova davant dels ulls i ho vivim en la nostra pell.

- Hem fet plans urbanístics que han contribuït a la bombolla?

Segurament sí, perquè s'han adequat a la lògica expansiva. Com més urbanitzacions es feien, més diners guanyaven els municipis i més contents estaven. Hem negat la planificació perquè planificar s'adequa poc a la

velocitat del canvi, però el problema era tenir quiet l'objectiu i fer flexibles els instruments per dur-lo a terme i, quan canviaven les dinàmiques i els interessos, es modificaven els objectius. Però, si els objectius canvien, no tenim un pla. A més, gran part de la bombolla ha estat per les segones residències i la gent que podia comprar una segona casa ja s'ha acabat. Ara, la dinàmica de les segones residències s'ha esgotat i tampoc no es pot reprendre.

- Amb quins instruments podem gestionar la ciutat després de la bombolla?

No en tenim. En aquesta situació política, no en tenim, perquè la política es manté a l'espera d'una represa impossible.

- L'explosió de la bombolla ens ha deixat paisatges nous. Què hem de fer amb els solars buits i amb els barris a mig urbanitzar?

Dinamita! A Itàlia, hi ha hagut grans hotels que s'han paralytitzat no per raons econòmiques, sinó per motius ambientals. I ara els han començat a enderrocar.

- Què opines de les experiències que sorgeixen de reapropiació d'alguns espais abandonats de la ciutat?

Si algú es vol fer un hort urbà i cultivar tomàquets a la terrassa, està molt bé, sort que té... però, i si no té terrassa? Creix una idea contemporàniament forta i dèbil. La idea que cadascú és protagonista és molt forta, només cal que fem un pas endavant: cadascú és protagonista juntament amb tots els altres per un objectiu col·lectiu. Altrament, la idea és dèbil.

- Calen mètodes de planificació més participatius?

Trobo que hauríem d'estar més atents al que vol la gent. Les persones tenen els seus drets d'individualitat —no d'individualisme— i, per tant, cal escoltar-los. Cal organitzar-se per seleccionar les necessitats i els desitjos que poden ser satisfets d'aquells que no poden ser-ho. Jo prefereixo que els ciutadans s'expressin sobre l'equitat, els drets de ciutadania, la salut o la contaminació que no pas sobre qüestions concretes com el tipus de paviment de la vorera.

- Hem parlat molt del lligam entre planificació i política, però, durant la campanya electoral catalana, van ser pocs els partits que van explicar el seu model territorial...

Però tu et penses que discutir sobre el territori o la planificació és tan emocionant com discutir sobre la independència?

* Entrevista publicada al núm. 306 del setmanari Directa.

SOCIAL

Cal repensar i obrir un debat profund, participatiu i, sobretot, transparent sobre quin model de creixement, quin model econòmic i quin model de territori volem en el futur.

Perquè volem aturar Bcn World?

Plataforma Aturem Bcn World
<http://aturembcnworld.blogspot.com/>

L'empresa promotora Veremonte, de la mà de la Generalitat de Catalunya, va fer públic el passat 7 de Setembre, el projecte Bcn World. El macrocomplex turístic, que s'ubicaria entre els municipis de Vila-seca i Salou, constaria de parcs temàtics ambientats en diferents territoris (Europa, Estats Units, Xina, Rússia, Índia i Brasil) i en la instal·lació de casinos i centres de convencions a cada zona, així com un espai dedicat a les smart cities i el cotxe elèctric. Darrere del projecte, presentat pel Govern com una suposada alternativa a les fallides negociacions amb la promotora Eurovegas, hi trobem "la Caixa" i la promotora d'inversions Veremonte, liderada per l'empresari Enrique Bañuelos.

L'entitat bancària és la propietària dels terrenys formats per un seguit de parcel·les que gairebé ocupen tot el Cap de Salou i que sumen més de 600 hectàrees. L'empresari pretén construir 12.000 noves places hoteleres, ubicades en unes comarques amb una oferta sobredimensionada, amb milers d'habitacions que no s'aconsegueixen omplir ni tan sols a l'estiu. Segons l'empresa promotora del projecte, es crearien entre 20.000 i 40.000 llocs de treball directes i indirectes i s'incrementaria la presència del turisme no només de temporada sinó també durant la resta de l'any.

Davant la manca d'informació sobre el projecte, moltes autoritats i organitzacions han decidit esperar abans de posicionar-se definitivament, tot i que els 40.000 llocs de treball directes i indirectes promesos i el fet que els parcs necessitin unes infraestructures potents i efectives produeix més simpatia que no pas rebuig entre l'opinió pública de la zona.

De totes maneres, no són poques les veus discordants amb aquest projecte per diverses raons:

- Qui és l'empresari Enrique Bañuelos i què hi ha darrere de la seva gestió?

- Quin impacte ambiental té aquest projecte per la zona i què representarà pel territori?

- S'estan tornant a utilitzar les fallides tècniques especulatives que van fer esclatar la bombolla immobiliària?

- Quin tipus de turisme s'intenta atraure i quines conseqüències té per la zona?

- És possible crear quaranta mil llocs de treball? Quin tipus de condicions laborals tindran els treballadors i les treballadores?

Aquest document preliminar analitza alguns d'aquests aspectes que ens porten a rebutjar el projecte Bcn World.

1. Manca de transparència i tècniques de gestió de l'empresari promotor del Bcn World:

Fa pocs mesos, alguns mitjans espanyols es feien ressò del retorn de l'empresari valencià Enrique Bañuelos a Espanya després de diversos anys al Brasil, lloc on s'havia instal·lat després del monumental enfonsament borsari d'Astroc. Aquesta immobiliària presidida per Bañuelos fins al 2007 representa un dels símbols de l'especulació immobiliària espanyola, caracteritzada per la seva alta volatilitat de preus en aconseguir transitar de la glòria a la ruïna en menys de mig any (1). La projecció mediàtica de Bañuelos es tornaria a disparar aquest setembre, amb l'anunci que el seu nou grup inversor, Veremonte, seria el promotor del projecte Bcn World.

Però qui és Enrique Bañuelos?

De 46 anys i originari de Sagunt, Bañuelos va aparèixer a la revista Forbes el 2007 com el 95è home més ric del món, amb una fortuna estimada de 7.700 milions de dòlars. Des d'aleshores, però, les coses han canviat i aquest que es presentava com a empresari d'èxit, li ha tocat assistir a l'esfondrament del seu propi imperi espanyol i la seva retirada a Brasil, des d'on ha impulsat diversos grups empresarials també convertits en projectes fallits.

L'enfonsament borsari d'Astroc es va iniciar el febrer de 2007, tot i que l'any abans havia multiplicat el seu valor als parquets per més de 10. Advocat de professió reconvertit en promotor immobiliari, l'empresari havia aconseguit convertir-se en un dels "grans" de la indústria del totxo, per això també va ser dels primers a patir-ne la seva caiguda. També cal citar les bones relacions que mantingué aleshores amb la classe política, especialment amb els principals dirigents del PP valencià, com ara Eduardo Zaplana, Juan Cotino o Rafael Balsco.

El seu aterratge al Brasil va anar acompanyat de dos intents per crear grans grups empresarials: un en el sector immobiliari a través d'Agre i un altre en l'agroindústria, amb Vanguarda

Agro (2), companyia de la qual va sortir definitivament el maig de 2012. Bañuelos va aconseguir que els dos grups escalesin i es convertissin en rellevants, però, tal i com havia passat a l'Estat espanyol, quan va baixar el suflé, els ingressos van començar a caure i mentre la immobiliària era adquirida per un altre grup, els seus antics socis el convidaven a marxar de Vanguarda Agro (3). En la seva etapa al gegant llatinoamericà, Bañuelos també s'ha caracteritzat per anunciar grans projectes que, amb el temps, es convertien en fum, com ara l'acord per tirar endavant 6.000 habitacions hoteleres al país juntament amb Accor i Jumeirah. Energia, medi ambient o clíniques de bellesa són altres àmbits on Bañuelos ha jugat a crear-hi cortines de fum.

Prepotent com molts dels empresaris del totxo a l'Estat espanyol, Bañuelos ha deixat algunes perles en la seva trajectòria. Fa uns anys assegurava que "em deixes despullat al Central Park i en 24 hores passejo en limusina per la Cinquena Avinguda [de Nova York]". En definitiva, la Generalitat ha passat de posar-se en mans d'un magnat nord-americà dels casinos, que demanava (i segueix demanant) carta blanca a nivell legal tot i ser investigat per corrupció a Macau, a un empresari valencià ben connectat amb el PP que com a bon coneixedor de la bombolla immobiliària tot allò que fa pujar s'enfonsa poc després.

2. Impacte ambiental i destrucció del territori:

Malauradament, la Costa Daurada s'ha caracteritzat pel lligam que es fa entre turisme-especulació i destrucció del territori. De fet, de moment només hem pogut veure que el que és un fracàs és el model territorial que s'ha imposat en els últims temps, provo-

cant l'esclat de la bombolla immobiliària que ha fet esclatar la crisi econòmica en bona part.

Tot i que aquest model hagi estat un fracàs, encara ens deixem il·luminar quan es tornen a proposar aquest tipus de macro-projectes, ara maquillats sota el lema anti-crisi. El gran problema, és que aquests són projectes de vida curta, que deixen rere seu impactes ambientals que tan sols tenen solució a llarg termini.

Respecte aquest tema, veiem tres punts negres que volem ressaltar:

Abastiment d'aigua

Una de les qüestions que encara s'han de definir del projecte és la provisió d'aigua d'un complex d'aquestes dimensions. Segons estimacions fetes per Ecologistes en Acció, el consum de Bcn World podria ser de prop de 2 hm³/any (2.000 milions de litres/any). El volum d'aigua requerida superaria amb escreix la dotació de la reserva del Consorci Aigües de Tarragona (CAT), que té la concessió dels municipis de Vila-seca i Salou. Per aquesta entitat, sembla previsible que el complex requerirà el total de la reserva del CAT (que és aigua procedent del riu Ebre) i, a més, una aportació extra significativa que no s'ha especificat. A l'elevat consum d'aigua actual de la zona de Vila-seca i Salou (arran de la massificació del turisme) i el futur augment de la demanda amb el projecte Bcn World, caldrà afegir-hi la disminució de la disponibilitat hídrica que indiquen els experts que hi haurà en els propers anys.

Afectació sobre el medi natural

La ubicació del projecte inclou les zones humides de la Pineda, en particular l'espai de la Sèquia Major. Aquesta zona està catalogada com a espai d'interès natural (PEIN) per la Generalitat de Catalunya i forma part de la Xarxa Natura 2000, juntament amb els prats de Cal·lípolis. Mentre l'espai de la Sèquia Major queda íntegrament inclòs en la delimitació del Bcn World, els prats de Cal·lípolis queden fora dels límits, segons els primers plànols presentats per la Generalitat.

L'afectació directa sobre la Sèquia Major suposarà més pressió humana i impactes sobre importants hàbitats d'interès comunitari. L'espai natural de la Sèquia Major ha quedat aïllat entre el paisatge urbà i agrícola i ha estat víctima de les pràctiques de drenatge i l'activitat constructora. Tot i això, actualment, és una zona inundada on es poden observar una gran varietat d'ocells. D'entre la fauna i la flora, destaca una espècie de peix en perill d'extinció pròpia del litoral mediterrani, el fartet. Trobem del tot insòlit que ajuntaments com el de Vila-seca hagin defensat recentment la recuperació de la Sèquia Major i ara estiguin darrere donant suport al Bcn World. Amb això no fan més que demostrar que tant Vila-seca com Salou no tenen cap mena de compromís ferm en la conservació del seu medi natural.

A més a més, el Cap de Salou encara alberga grans extensions de pineda

mediterrània, amb presència de mas-ses arbòries d'interès i que cal preservar per així garantir la connectivitat ecològica a tot l'espai. Demanem inversió a la zona, però no per continuar amb la seva artificialització, decadència i degradació, sinó per recuperar ambientalment el Cap de Salou.

Ocupació del litoral

La creació dins el recinte del Bcn World de l'espai "Beach Club" suposa un atemptat contra la Llei de Costes, que garanteix que el litoral és de caràcter públic i no pot ser exclusiu de cap empresa ni particular. El projecte pretén convertir la Platja Llarga de Salou en una platja privilegiada pels clients del Bcn World, un fet que suposarà limitacions d'accés i d'ús, impròpies de l'actual regulació litoral. En comptes de garantir els valors naturals de la Platja Llarga i promoure la recuperació ambiental d'aquest espai costaner, el projecte fa un pas més cap a la artificialització del litoral i l'ocupació il·legítima de l'entorn.

3. Especulació i esclat de la bombolla immobiliària

A la localitat de Salou, amb l'aplicació del POUM (Pla d'Ordenació Urbanística Municipal), la majoria de zones antigament agrícoles, van requalificar-se a ús urbà. En algunes d'aquestes zones actualment s'hi poden veure edificis construïts (molts dels quals actualment deshabitats), edificis a mig construir i altres zones asfaltades on es fan paleses les obres aturades. A Salou podem assegurar que d'instal·lacions i infraestructures no en falten. La productivitat d'aquestes construccions queda palesa quan les veiem buides o deshabitades. L'economia productiva local va quedar deslocalitzada pel sector del totxo i l'immobiliari. Sectors en el què el benefici era ràpid i la rendibilitat de dos dígits. Un model econòmic i territorial amb beneficis a curta escala temporal. La convecció del deute és clara davant d'aquesta gestió. Mentre veïem com antigues zones agrícoles esdevien solars promocionals de noves obres, molts polítics (actualment lligats a casos de corrupció) venien aquest model com el millor per generar riquesa. Polítics, banquers i empresaris han multiplicat els seus beneficis i actualment la

major part dels treballadors estan obligats a pagar el deute privat. La sobrevaloració dels actius immobiliaris iniciada al 1999 i fins a l'actualitat, són producte del període especulatiu i fomentada pels baixos tipus d'interès. Del 1999 al 2006, l'habitatge va créixer de preu molt per sobre de l'Índex de Preus de Consum, mentre els tipus d'interès eren molt baixos. A partir del 2006, els tipus d'interès fixats pel Banc Central Europeu van començar a pujar, de manera que moltes famílies, que tenien contractada una hipoteca de tipus variable, van veure com havien de pagar a l'entorn de 200 euros més d'hipoteca. A això cal afegir-hi l'esgotament del mercat: el 2007 el temps de venda d'un immoble era molt més llarg que anys enrere i en alguns casos fins i tot va baixar un xic el preu de pisos i cases. No hem d'oblidar que aquest tipus de model, és el que ens ha conduït fins a l'actual Crisi financera global, iniciada el 2007 i resultat de les repercussions sobre els sectors immobiliari i bancari, la pujada del preu del petroli i l'encariment dels aliments.

Macroprojectes del Govern

CiU fa anys que intenta portar a Catalunya models de macro-projectes turístics. Així ho va intentar Jordi Pujol amb Eurodisney. La Generalitat de Jordi Pujol, a través de Lluís Prenafeta, va recórrer als serveis del diplomàtic Manuel Prado i Colón de Carvajal, llavors conegut per haver incorporat la corona real al logotip d'Iberia durant la seva breu presidència de la companyia, i per ser un dels millors amics del rei. Prado es va comprometre a portar Eurodisney a Tarragona, però finalment, Mike Eisner, conseller delegat de Disney, va decidir emplaçar-lo en el lloc que havia concebut des del principi com la seva millor ubicació: París. Pujol va recórrer llavors al financer Javier de la Rosa que, associat amb Prado i el propi Prenafeta, va acabar per enfonsar del tot el projecte. De la Rosa, Prado i Prenafeta van acabar tots a la presó per corrupció. La corrupció de De la Rosa amb els diners públics i la marxa dels seus negocis van provocar un nou daltabaix en el projecte. "la Caixa" va acudir al rescat de Pujol i al mes de maig l'accionariat de Grand Península —la promotora real del parc, propietat fins llavors de Grand Tibidabo— passava a estar controlada en un 33% per l'entitat que llavors presidia Josep Vilarasau, mentre que el grup britànic Pearson en tenia el 40%, un 7% era per a Fecsa —grà-

cies als bons oficis del conseller Antoni Subirà— i el 20% restant encara per a Anheuser-Busch. L'operació va ser dissenyada per la Generalitat i negociada pel llavors conseller d'Economia, Mació Alavedra. Al mes de juny de 1994, el parc temàtic ja va assolir el seu nom definitiu: Port Aventura.

D'Eurovegas a Bcn World

L'anunci del magnat nord-americà del joc Sheldon Adelson d'instal·lar la seva versió europea de Las Vegas a l'estat espanyol (Madrid o Barcelona) va provocar un encès debat. La majoria dels simpatitzats d'Eurovegas defensaven una inversió de 6.000 milions de dòlars, per crear vora 30.000 llocs de treball. Les pretensions d'Adelson eren la justificació de la no aplicació de la llei vigent al complex: no aplicació de la llei antitabac, exempcions d'impostos i bonificacions de la Seguretat Social per la contractació de treballadors... Però el projecte d'Adelson també tenia detractors. Entre l'esquerra, es va criticar la voluntat de constituir un paradís fiscal en territori espanyol, fomentar patologies o alteracions de salut pública (ludopatia) i atraure organitzacions i xarxes de prostitució. Finalment, Adelson va rebutjar l'oferta de la Generalitat d'Artur Mas i va decidir implantar el projecte a Madrid. Després d'això, el Govern de la Generalitat, anuncia el projecte de Bcn World a la Costa Daurada, en mans de l'insor Enrique Bañuelos. És prou clar que un projecte d'aquestes dimensions no es planifica ni s'acorda amb

dos dies. Tenint en compte que Eurovegas era del tot insostenible econòmic i ambientalment, ens fa estar convençuts que Bcn World era l'autèntic Pla A del Govern de la Generalitat.

4. Turisme i llocs de treball que es volen atraure amb Bcn World

El projecte del Bcn World segueix perpetuant el model de turisme massificat atret per l'oci nocturn, el joc i les platges artificials. Un cop més no es té en compte el potencial que podria tenir el turisme de qualitat o les activitats econòmiques que reverteixen sobre el territori en forma de respecte pels valors naturals, culturals, agraris i identitaris de la comarca. No és el primer cop que sentim que es fan projectes o reformes que reduiran l'atur i crearan milers de llocs de treball. En un cas semblant, el projecte Eurovegas, es prometien 260.000 llocs de treball, llocs altra vegada sense especificar ni concretar. El que sí que es va començar a saber era que es flexibilitzarien els convenis laborals i els horaris, en altres paraules, que es crearien llocs de treball legítimament precaris. Els promotors del projecte Bcn World també fan promeses. Prometen crear 20.000 llocs de treball directes i 20.000 més d'indirectes. Però d'una forma molt semblant, tampoc han especificat com ni en quines condicions laborals. Temem que d'una forma molt semblant

amb el cas d'Eurovegas, el Bcn World esdevindrà un oasi laboral en què es gaudiran de legislacions, drets i deures imposats pel propi projecte. Diferents veus ja han manifestat que el model turístic de la Costa Daurada és del tot insostenible. Fins i tot un informe de la Universitat Rovira i Virgili elaborat a petició de la pròpia Generalitat subratlla que aquest model turístic, "implica un important consum de recursos, començant pel sòl disponible i acabant en aigua, electricitat, residus i infraestructures" (4). Aquestes repercussions s'aguditzen en el cas de macro-projectes turístics. D'altra banda, també es comença a apuntar a que un nombre més elevat de turistes no implica un volum major d'impacte econòmic al territori. Cal doncs repensar i obrir un debat profund, participatiu i, sobretot, transparent sobre quin model de creixement, quin model econòmic i quin model de territori volem en el futur. Per contactar amb nosaltres: aturem.bcnworld@gmail.com

Notes:

- Per més detalls, consultar: "El homebre que vació la burbuja" (El País, 9 de Setembre de 2012).
- Procedent de la fusió de les empreses Brasil Ecodiésel i Vanguarda.
- Tal i com s'explica a la seva pròpia pàgina web: <http://www.xn--enriquebauelos-ynb.com/category/brasil/>
- Extret de l'Informe "El Camp de Tarragona: realitat actual i propostes per a la planificació estratègica" elaborat per la URV, encarregat per la Generalitat (pàg.74).

BALA PERDUDA

Ni espanyol, ni català. Cap exèrcit defensa la pau

Toni Àlvarez

Per a qui es pensi que no està clar que succeirà el dia després de la Independència de Catalunya l'informo que no és veritat. Òbviament que les elits polítiques i, sobretot econòmiques, tenen clar que passarà, tot i que no ho diuen. Però des de principis d'abril ja sabem que podria succeir amb les forces armades catalanes: com seria el nou exèrcit de Catalunya. Sorpren tanta concreció en un document com és el marc teòric de la independència de Catalunya: "Aquesta direcció obrirà un procés de lliure

designació per cobrir les vacants de soldats i mariners professionals que compleixin amb els següents requisits: nascuts a Catalunya, menors de 35 anys amb formació militar professional (soldat/mariner, caporal, caporal primer) i l'actual nivell "b" de català. Aquests sol·licitants hauran de superar unes proves aptitudinals (físiques/psíquiques) i mèdiques." Això per a la tropa, als comandaments se'ls hi demanarà "haver nascut a Catalunya, disposar de l'actual nivell "c" de català i tenir formació militar com a comandament." I qui diu tot això, entre d'altres concrecions molt exactes? Doncs ni més ni menys que un ens anomenat

CEEC, Centre d'estudis estratègics de Catalunya, autoanomenats think-tank al servei de Catalunya. Una forma més d'influir en el pensament polític, pensareu. I cert és. Val molt la pena visitar la seva web (<http://www.ceec.cat/catala/>) per adonar-se que, si els hi deixem, la futura Catalunya seguirà els mateixos passos que els països veïns en matèria militar, començant per la creació d'un Ministeri de Defensa. Lògic si voltrem per l'ideari d'aquest grup de "pensadors". Si mirem algunes de les seves biografies observem la seva estreta vinculació amb el món policial català-nacionalista, concretament amb els mossos d'esquadra

Els seus enllaços i articles ens parlen de les bondats de la policia, de la necessitat de forces armades, del dret d'autodefensa de països com Israel... bé, aquest think-tank ens deixa clar que la seva proposta i forma de fer, ja experimentada ja que el seu president és el conegut Miquel Sellarés, el primer director general dels mossos d'esquadra a principis dels 80. Des de fa uns mesos corre per les xarxes socials una proposta d'oferir als habitants d'aquesta Catalunya independent un model de país sense exèrcit nou estat al futur estat català. Així des del col·lectiu Pau i Treva (<http://www.pautreva.cat/>) s'ofereix la possibilitat de signar el manifest

tot i que personalment trobo a faltar que el canvi i el poder de decidir que no volem exèrcits vingui més donat pel poble que per les institucions i ens polítics, a més de personalitats. De totes formes, per a aquells que no volem ni exèrcits ni banderes, arriba una nova campanya d'objecció fiscal, la trentena campanya. Una nova oportunitat de desviar els diners que haurien d'anar al ministeri de defensa (ara espanyol, potser en un futur català) en benefici d'entitats socials que treballen en profit de les persones i per una societat justa. No deixeu de visitar la pàgina d'objecció fiscal (<http://www.objecciofiscal.org/index.php/ca/>)

La PAH continua amb els escraches i l'activisme quotidià contra els desnonaments

Redacció i Plataforma d'Afectats i Afectades per la Hipoteca (PAH)

Comunicat de l'equip jurídic de la PAH respecte a la sentència de la UE que declara il·legal la llei espanyola dels desnonaments

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea va donar una garrotada a la normativa espanyola sobre desnonaments, confirmant la il·legalitat del procediment espanyol d'execució hipotecària des de fa vint anys.

El TJUE, d'obligat compliment per als jutges espanyols, passa per damunt fins i tot de la normativa estatal i conclou que a l'Estat espanyol es vulnera de forma clara els drets fonamentals de les persones afectades i concretament el dret a la defensa.

La llei actual no dona a l'afectat mecanismes d'oposició efectius per a fer valer els seus drets en el marc del procediment d'execució actual. Els procediments d'execució hipotecària en curs han de ser paralitzats d'ofici i de forma immediata, ja que la normativa que els regula és il·legal.

La sentència dona importants facultats d'actuació en els processos vigents als jutges. La declaració del procediment com il·legal obre àmplies vies per a al·legar la nul·litat dels procediments que s'han tramitat fins a ara.

Ha hagut de ser un tribunal europeu qui es pronunciï davant la impasibilitat d'un Govern i d'un Parlament cecs i sords, incapaces d'atendre el clam popular i donar solució al drama social que els desnonaments han provocat i segueixen provocant avui.

El TJUE dona també amb aquesta sentència una bufetada al Tribunal Constitucional espanyol, el qual venia avalant un procediment d'execució hipotecària que s'ha demostrat clarament il·legal.

La sentència és un suport al contingut de la Iniciativa Legislativa Popular, les mesures de la qual s'havien qüestionat pel seu caràcter retroactiu. A la llum de la doctrina del TJUE la retroactivitat no solament és una possibilitat reconeguda en la Constitució, sinó una necessitat. Una necessitat ja que es planteja la nul·litat de les execucions hipotecàries realitzades des de l'any 1993, data de la Directiva en la qual es basa la sentència per a declarar il·legal el procediment espanyol. No pot sostenir-se que una persona sigui condemnada a pagar un deute perpetu derivada d'un procediment il·legal.

Aquesta sentència reafirma la importància de la mobilització ciutadana a favor de les mesures de la ILP, unes

mesures de mínims que s'estan debatent en el Parlament, i les quals donen resposta als plantejaments de respecte als drets fonamentals de les persones afectades. Si Es Pot!

El PP es carrega la ILP de la PAH

El PP va aprofitar la tramitació parlamentària de la ILP promoguda per la PAH per desvirtuar les seves propostes. La tramitació de la ILP ha anat acompanyada d'una enorme mobilització social que ja va ser decisiva perquè el PP acabés acceptant debatre la iniciativa al Congrés. Posteriorment, es van portar a terme nombroses accions d'escrache per pressionar els diputats del PP perquè donessin suport a la iniciativa, tenint en compte que la resta de formacions estaven disposades a fer-ho i a què representava un evident clam social. Lluny de canviar la seva posició, el PP i els seus mitjans de comunicació afins es van dedicar a criminalitzar la PAH.

La decisió del PP d'aigualir la Iniciativa Legislativa Popular el dret a l'habitatge promoguda per la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH) i altres organitzacions amb la presentació d'esmenes i la unificació amb el projecte de llei que ja s'estava tramitant, va provocar una nova onada de protestes amb concentracions el 9 d'abril a les seus de la formació conservadora d'arreu de l'Estat. Amb la convocatòria la PAH va denunciar públicament que havien esgotat totes les vies per canviar una llei injusta que condemna milers de persones i que beneficia una banca criminal rescatada amb milers de milions de diner públic. Cal destacar que la ILP era una iniciativa ciutadana que havia rebut el suport d'1,4 milions de persones.

La ILP sempre s'ha presentat com una proposta de mínims per part de la PAH,

que exigia la dació en pagament amb caràcter retroactiu, una moratòria per a tots els desnonaments d'habitatge habitual i la creació d'un parc de lloguer social amb els pisos buits en mans de la banca. El PP, però, no ha acceptat mai la dació en pagament i després d'acceptar tramitar la ILP al Congrés per la gran pressió social, va utilitzar posteriorment la seva majoria absoluta a la cambra per diluir totalment la iniciativa. Lluny de debatre el text de la ILP, es va presentar en un únic text el projecte de llei que tramitava el Congrés a instàncies del Govern –que ignorava les demandes de la PAH–, la ILP i les esmenes dels grups parlamentaris. Les del PP es limitaven a maquillar la llei hipotecària actual proposant una rebaixa del 35% del deute si l'afectat el liquida en 5 anys i del 20% si ho fa en un termini de 20 anys, però sense acceptar la condonació del deute si s'entrega el pis.

La PAH subratlla que el PP ha intentat criminalitzar la campanya d'escrache –pressió ciutadana als diputats del PP perquè donessin suport a la ILP– per desviar l'atenció, atès que les demandes de la iniciativa tenen un suport majoritari entre la població i el Tribunal de Justícia de la UE ha sentenciat que la normativa espanyola de desnonaments és abusiva. Per a la PAH tot això mostra que vivim en una democràcia segrestada pels interessos dels lobbies financers, de manera que la resposta a la pressió que aquests exerceixen fa més necessària que mai la pressió social.

Les esmenes del PP desvirtuen totalment la ILP, perquè no parlen de moratòries de desnonaments, no accepten la dació en pagament ni la retroactivitat i condemnen les persones afectades, les sacrifiquen i no els donen cap sortida. La ILP era una oportunitat perquè l'Estat reconegués que la llei és il·legal i donés una sortida a les persones afectades, com que no ha estat així, la PAH continuarà amb la pressió al carrer dels

activistes.

La PAH retira la ILP per la dació en pagament, la moratòria dels desnonaments i el lloguer social, perquè considera que el PP l'ha desvirtuat totalment. “No és la nostra ILP. No en el nostre nom”.

Coneguda la posició del Partit Popular en la ponència d'impulsar en solitari el seu projecte de llei, les entitats promotores de la ILP pel dret a l'habitatge hem decidit retirar-la perquè no recull el contingut del text presentat en el congrés.

Les entitats promotores de la Iniciativa

Legislativa Popular per la dació en pagament retroactiva, la paralització dels desnonaments i el lloguer social denuncien la voluntat del Partit Popular d'aprofitar la tramitació parlamentària de la ILP per a desvirtuar les propostes d'aquesta iniciativa ciutadana.

La proposta de mesures “urgents per a reforçar la protecció als deutors hipotecaris, reestructuració de deute i lloguer social” desconeix les legítimes pretensions de la ILP: dació en pagament retroactiva; paralització dels desnonaments que afectin a habitatges habituals de deutors hipotecaris i la possibilitat que les persones afectades puguin romandre en els seus habitatges en règim de lloguer social.

La proposta del PP suposa una burla als interessos de les persones afectades per processos d'execució hipotecària i a la societat en el seu conjunt. Una vegada més, l'efectivitat del dret a un habitatge digne consagrat en la Constitució espanyola i en nombrosos tractats internacionals de drets humans ratificats per l'Estat espanyol, queda supeditat als interessos de les entitats financeres. Malgrat l'acceptació a tràmit parlamentari de la ILP, el PP, desconeixent el massiu suport social a la proposta, elimina tot rastre de la ILP per la dació en pagament. Amb el seu projecte de llei, el PP no resol el problema social del deute hipotecari (ni dels que ja han estat desnonats ni dels quals ho seran en el futur). Milers de ciutadans continuaran perdent l'habitatge i continuessin endeutats amb les entitats financeres, perpetuant-se la injustícia de la legislació hipotecària espanyola.

Mentre que la ILP permetia alliberar a les famílies de la condemna financera i facilitava el seu accés, en règim de lloguer social, als habitatges buits propietat de les entitats financeres. Unes mesures que permetien mitigar de manera decisiva els efectes socials més dramàtics de la crisi econòmica actual. La reforma del PP seguirà condemnant a la pobresa i a l'exclusió social a centenars de milers de persones.

Per tot això, les entitats promotores de la Iniciativa Legislativa Popular hem decidit retirar-la i posar en evidència que el projecte de llei del PP suposa el rebuig a la ILP que es va presentar en el Congrés.

FIARE-Banca ètica.

Una proposta de la ciutadania

Nuria Brito.

Coordinadora Grup d'Iniciativa Local Fiare-Banca Ètica a les Illes Balears

Ens hem de situar. País Basc, 2003. Ja per llavors hi havia estalviadors que demanaven un ús ètic dels seus diners, projectes socials que no trobaven un finançament adequat, persones disconformes amb un sistema financer tremendament especulatiu ... i va ser llavors, de la mà de 52 organitzacions del sector social, quan va sorgir el projecte Fiare per donar resposta a aquestes inquietuds iniciant un procés que permetés la creació d'una alternativa financera en forma de banca ètica, cooperativa i ciutadana.

Al llarg d'aquests anys, el projecte Fiare s'ha anat desenvolupant i s'ha anat estenent per tot el territori espanyol en fer-se ressò i trobar persones i col·lectius en la mateixa sintonia. De cada vegada més persones a partir de l'esclat de la crisi, que ha posat encara més de manifest el caràcter injust i antisocial del sistema financer actual, així com la necessitat de comptar amb instruments financers alternatius.

El projecte compta avui en dia amb 12 associacions territorials que l'impulsen (una d'elles és l'Associació Fiare Illes Balears) i més de 3.900 socis/es particulars i entitats que aposten per una entitat financera que té com a finalitat la transformació i la inclusió social a través del crèdit, i que es construeix sobre la base de criteris fonamentals com l'absència d'ànim de lucre, la transparència o la participació.

Tot i ser un projecte en construcció, Fiare va apostar per iniciar l'experiència de la intermediació financera (recollint estalvi i concedint crèdit) alhora que ha anat estenent la seva base social i ha anat recollint capital social per poder constituir la cooperativa. Aquesta decisió, que ha estat possible en operar com a agent financer de la cooperativa italiana Banca Popolare Ètica, ha permès, encara que fos a petita escala, que el projecte no es quedés només en un

objectiu a perseguir sinó que en la pràctica, es donés suport a la mesura de les seves possibilitats a diverses iniciatives transformadores del nostre entorn. Fins al desembre de 2012, Fiare havia recollit al voltant de 30 M d'euros en estalvi i havia aprovat crèdits (volumen viu) per valor d'uns 26 M d'euros finançant projectes viables en àmbits a favor de col·lectius desfavorits, sostenibilitat ambiental, cooperació al desenvolupament, qualitat de vida de les persones, etc.

A més, aquesta col·laboració entre Fiare i Banca Ètica, ha suposat una positiva experiència que ha revelat una gran i grata coincidència quant a filosofia i funcionament, així com un gran enteniment a l'àmbit professional que, unit a un seriós anàlisi de la conjuntura financera actual, han estat les raons fonamentals per les que les dues entitats han manifestat i decidit unificar-se per confluïr en un projecte comú que donarà com a resultat la primera banca ètica cooperativa d'àmbit europeu.

Sobre aquesta important decisió rati-

ficada per la base social de Fiare en el transcurs de la I Assemblea de socis/es celebrada l'abril de 2012, s'ha anat avançant, treballant els corresponents aspectes legals i operatius, iniciant un procés de traspass escalonat de persones i organitzacions sòcies de Fiare a Banca Ètica, i durant aquests primers mesos de l'any 2013, celebrant les corresponents assemblees territorials per elegir els seus representants locals en l'estructura de la cooperativa. El passat 16 de març de 2013, va tenir lloc a Rivas Vaciamadrid la II Assemblea Estatal de Fiare, ja com una Àrea més de Banca Ètica (Itàlia es divideix geogràficament en 4 àrees d'actuació i governança i Fiare representarà la 5a). Amb una participació de més de 350 socis/es de Fiare presents es va triar Perú Sasía com a candidat al Consell d'Administració de Banca Ètica que celebrarà la seva Assemblea General i eleccions al maig, es va conformar el Comitè d'Avaluació Ètic Social de l'Àrea Fiare resultant triada Cristina de la Cruz com la seva coordinadora, i es van presentar els 19 coor-

dinadors locals escollits prèviament en les seves corresponents assemblees territorials i els tres referents de zona elegits d'entre els coordinadors locals (Fiare s'estructurarà en tres zones geogràfiques, de les que han resultat elegits com a referents, Carlos Akunze-Zona Nord, Xavier Rubio-Zona Mediterrània i Beatriz Oliver-Zona Centro Sud). A l'Assemblea va assistir també una important delegació de més de 30 persones sòcies italianes, amb Ugo Biggeri (president) al capdavant, i conjuntament, es va presentar el pla d'integració i es van afrontar els reptes que el procés i la conjuntura social i econòmica actual plantegen. Quedava plasmat el treball, la professionalitat i el compromís de tantes persones que fan possible aquest projecte de banca ètica ciutadana.

I a les Illes Balears, quina és la realitat d'aquest projecte?

Les Illes Balears es varen sumar fa uns anys a Fiare a partir de la configuració de dos grups (un a Mallorca i un altre a Eivissa) de persones i entitats interessades a promoure el projecte de banca ètica cooperativa que es proposava. Com en altres zones, es va constituir una associació territorial (Associació Fiare Illes Balears) per donar-lo a conèixer i anar articulant socialment el projecte, comptant avui amb uns 80 socis/es particulars i entitats i més de 35.000 € de capital recaptat. Recentment, s'ha constituït el Grup d'Iniciativa Local Fiare Illes Balears (19 a tot Espanya-Àrea Fiare) com a òrgan d'estructura de la cooperativa Fiare-Banca Ètica més proper al territori local.

Quines maneres té una persona de sumar-se al projecte? Pot obrir un compte?

Ara per ara, la millor manera de donar suport a aquest projecte de banca ètica és fent-se soci/a, el que és possible fent una aportació mínima de 300 €

en el cas de particulars i de 600 € en el cas d'entitats socials. Aquesta és la millor opció si entenem que estem davant d'un projecte en construcció on el capital social és imprescindible per generar una opció important de crèdit. D'altra banda, en tractar-se d'un projecte de participació difusa, que afavoreix la participació de moltes persones i no la concentració (ningú pot posseir més d'un 1% de capital social), això suposa necessitar més persones per obtenir capital. També es pot fer una aportació per contribuir a les despeses de construcció del projecte i per descomptat, participar voluntàriament en la seva construcció. Obrir compte d'estalvi és possible, encara que fins ara no sense certes complexitats burocràtiques. El pas d'agent financer a oficina bancària, que està previst es doni a finals d'aquest any, suposarà un salt qualitatiu en termes operatius. Comptarem amb fitxa bancària pròpia i llavors ja podrem disposar més fàcilment de comptes corrents i d'estalvi, operant per Internet, caixers automàtics ... És evident que l'estalvi també és imprescindible, ja que determina la disponibilitat per a prestar. Les persones sòcies seran la primeres en poder convertir-se també en clients de la cooperativa.

Què creus tu que diferencia aquest projecte d'altres propostes de banca ètica?

Hi ha elements que han de diferenciar la banca ètica de la banca convencional, com l'avaluació i selecció sota criteris ètics dels projectes que es financen o la transparència, és a dir, que la persona estalviadora i la societat sàpiguen en què s'inverteixen els doblers i com es funciona en l'organització. Fiare-Banca Ètica aporta a més, el seu caràcter no lucratiu, la seva concepció d'instrument per a la transformació social i no la seva constitució com a finalitat en si mateixa (es manifesta clarament en la forma en què neix i en el seu desenvolupament) i particularment la seva aposta per la participació i compromís de la ciutadania a través d'una fórmula cooperativa que es sustenta en criteris com el d'una persona un vot independentment del capital aportat o en el desenvolupament d'estructures plantejades per funcionar de baix a dalt i amb àmplia presència local. És sens dubte un instrument poderós per a aquelles persones que vulguin ser participants d'una iniciativa transformadora i que vulguin no només consumir sinó construir banca ètica.

Com es pot contactar?

Us convidem a conèixer una mica més el projecte a través de la pàgina web de Fiare (www.projectefiare.cat) i de Banca Ètica (www.bancaetica.it) i a seguir l'evolució a través de les xarxes socials Facebook i Twitter. Per contactar, es pot accedir a la xarxa territorial de la web i seguir les indicacions de cada territori. A les Illes Balears, els correus de contacte són: mallorca@projectefiare.cat, eivissa@projectefiare.cat

DINAMITA DE CERVELL

Salvador Seguí o les tres vides d'un anarcosindicalista (sindicalisme, revolució, hegemonia i frontpopulisme, segona part)

Xavier Domènech,
Professor d'Història Contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona

Hegemonia, revolució i front populisme

No tan sols es gestava durant els últims anys de la vida de Salvador Seguí la possibilitat d'una transformació radical de la realitat de caràcter antipatalista. La patronal catalana, fins llavors en un context defensiu front a les victòries del moviment obrer, iniciava la metabolització dels canvis produint una projecte específic d'ordre social. No era en aquest sentit una mera reacció defensiva que cercava el manteniment de l'ordre social i polític. En el mateix sentit que el moviment feixista italià, el progrés del qual cap a la conquesta de l'Estat era absolutament coetani al procés que estem descrivint, l'articulació de la resposta patronal a l'ofensiva obrera adquirí ràpidament els tons d'una proposta de transformació global i radical tant en termes socials com polítics.⁽¹⁸⁾

Els primers signes d'aquest canvi ja es poden registrar al llarg de la Primera Guerra Mundial. En aquell context les principals organitzacions patronals, amb el suport de destacats polítics de la Lliga, començaren a defensar amb força al llarg la idea de la substitució del sistema de partits de la Restauració per una representació política corporativa. És a dir el pas d'una democràcia liberal a una "democràcia orgànica". Proposta de fons que, tanmateix, es combinava amb el suport al projecte de la Lliga Regionalista de transformar Espanya a partir del seu accés al poder i, en menor mesura quan aquest mateix projecte començava a presentar un cert esgotament, amb l'articulació de la Unió Monàrquica Nacional que pretenia nuclear un front de dretes arreu de l'Estat. El resultat d'aquesta combinació donà els seus fruits durant la crisi revolucionària de 1917. Les inquietuds colpistes dels militars, amb els que es compartia una retòrica antipolítica, i l'Assemblea de Parlamentaris pilotada per la Lliga Regionalista, com a alternativa al parlament oficial, portaren a Cambó al govern conservador de Maura. Un experiment tanmateix que es mostrà aviat sense gaire recorregut quan el "Maquiavel de Montserrat", com li agradava anomenar-lo Seguí, sortia del ministeri de foment poc després. La certesa que calia

no canviar el sistema, sinó canviar de sistema es feia forta en aquest context entre la patronal catalana. En aquest sentit, en el context de la campanya a favor de l'autonomia de Catalunya, les propostes adquirien una tonalitat més específica. Per Foment del Treball Nacional i la Cambra d'Indústria es tractava d'assolir formes de representació institucional corporatives, tant a nivell català com estatal, d'il·legalitzar els sindicats obrers, i de crear un nou tipus de sindicat únic corporatiu format tant per treballadors com per empresaris: és a dir per "productores". Projecte que es trobà amb l'oposició de les elits espanyoles. Aquestes no estaven disposades a anar a un canvi radical de sistema polític en un moment on encara no vivien, amb la intensitat amb que ho estaven fent les patronals catalanes, la problemàtica del control social i polític en el marc d'una societat de masses, ni la intensitat de la lluita de classes que sí que s'experimentava a la Catalunya industrial.

Però si això era així pel que feia al conjunt de l'Estat, el cert és que la necessitat de trobar formes de "control" de les noves problemàtiques socials es féu cada cop més urgent per les elits catalanes. De fet, si la nova dinàmica sindical liderada per Seguí tingué el seu primer camp de proves en el ram de la construcció, també d'aquest sector és d'on va sorgir la resposta. Fou en aquest sentit la patronal d'aquest ram, i del seu principal líder Félix Graupera, la que llençà el 1918 la pro-

posta d'un nou tipus d'organització: la Federació Patrona. A diferència de les organitzacions tradicionals anteriors, cercava ser un sindicat únic de la patronal, en termes mimètics a com s'havia articulat el sindicat únic obrer, amb una caixa de resistència pròpia, l'establiment de llistes negres d'obers i la confrontació directe amb els treballadors sindicats, incloent en aquesta confrontació la utilització de la violència. L'objectiu en primer terme no era altra que acabar amb la CNT i, contràriament al pensament conservador fins llavors, no rebutjava la creació del caos social per assolir en darrer terme l'acompliment del seu programa màxim: una sortida autoritària que establís un nou model de societat i de política. Comptava per aconseguir la seva finalitat amb el suport de les grans organitzacions patronals, de la Lliga i la Unió Monàrquica Nacional, i amb una base conformada per petits i mitjans empresaris, comerciants i artesans. Suports que es coronaven amb la complicitat d'un poderós aliat en la figura del Capità General de Catalunya durant aquell període: Milans del Bosch.

Les noves pràctiques desplegades per aquest nou tipus d'organització es posaren de manifest en el marc de la segona vaga general convocada a Barcelona el març de 1919, després de la victòria en la vaga de la canadenca. En aquell moment, amb el suport de la Lliga de Cambó, i comandats pel primer Comte de Godó i gerent de "La

Vanguardia" milers d'homes armats es reuneixen a plaça de Catalunya. És la reaparició de la institució medieval del Sometent que al llarg d'aquests anys arribarà a comptar amb 60.000 efectius sota les ordres del Capità General. Alhora durant els dies de la vaga també s'articula un cos parapolicial sota la direcció del ex-policia Bravo Portillo que practicava detencions de militants obrers. Una situació que comportà, sota el patrocini del Capità General de Catalunya, l'establiment d'unes forces de repressió no controlades directament per l'Estat. Era massa present en aquest sentit la possibilitat d'un cop d'estat gestat des de Catalunya, portant a la dimissió del govern liberal de Romanones l'abril i a la conformació d'un nou govern conservador comandat per Antonio Maura. La vaga havia fracassat i en el seu fracàs havia aparegut quelcom nou. Tanmateix, en aquells moments la CNT no estava encara derrotada i els governs de la restauració cercaren ràpidament el restabliment de les garanties constitucionals i la pacificació de la conflictivitat a Catalunya. S'actuava contra el temor, fundat, que la nova dinàmica inaugurada podia portar a l'establiment d'una dictadura impulsada des de Barcelona. S'assajava així des de l'Estat central un intent d'equilibri entre l'amenaça revolucionària obrera i l'amenaça colpista. Un equilibri que burgesia catalana es trobava lluny d'acceptar, cosa que determinà el nou pas a seguir.

La Federació Patronal després de convocar un Congrés Patronal de tot Espanya a finals d'octubre de 1919, amb el que pretenia estendre el seu programa, formes d'acció i projecte més enllà de Catalunya, i així fer-se més forta en relació a l'Estat, llençà un ultimàtum públic a tots els treballadors en conflicte en aquells moments: o es produïa el retorn a la feina el 3 de novembre, amb la suspensió de les 8 hores de jornada laboral inclosa, o es produiria un tancament patronal, un locaut, sobre tots els treballadors de Barcelona. Començava així una forma d'acció absolutament inèdita que inicialment va afectar 140.000 treballadors fins arribar progressivament als 300.000 que es quedaven sense poder treballar. Quan el locaut fini el 26 de gener de 1920, amb una nova caiguda del govern entremig, la patronal catalana s'havia fet amb un objectiu bàsic: el control de tot l'ordre públic a Catalunya, veritable obsessió de les classes dirigents catalanes en aquells moments. Una acumulació de poder en aquest camp que s'anirà estenent els propers anys amb la incidència en els nomenaments de Martínez Anido com a Governador militar, el Comte de Salvatierra com a Governador Civil, substituït posteriorment pel mateix Anido, Miguel Arlegui com a cap de la policia i Milans del Bosch com a Capità General. Poder sobre el monopoli de la violència a Barcelona i a Catalunya que serà alhora complementat amb els efectius del Sometent, els cossos parapolicials, l'acció del terrorisme patronal sobre els militants obrers, l'aplicació de llei de fugues que legalitzava les execucions i l'emergència d'una alternativa a la CNT: els sindicats lliures. La CNT ara sí que entrava en una dinàmica de pèrdua d'hegemonia en el camp laboral i tal com, percebé el mateix Seguí, en un nou període històric.

Tanmateix, aquest control progressiu dels aparells de coerció de l'Estat per part de la burgesia no li garantia encara un segon objectiu primordial: el control de l'ordre laboral. Certament la finalització del locaut el 26 de gener de 1920 es féu amb l'acceptació de contractes laborals renovats de dia en dia, però la resistència obrera amb un caràcter fortament comunitari i la mateixa necessitat d'estabilitat de l'ordre constitucional, davant del perill d'una situació que podia acabar amb tot el sistema de la restauració, evitaren l'extensió de l'autonomia, i pràctica independència en allò que es referia a l'ordre públic, de la patronal catalana en aquesta esfera. El fet és que si el

locaut havia estat un èxit en l'ofensiva contra el sindicalisme obrer, els intents de cop d'estat i la implantació d'un règim corporatiu, similar al projecte feixista que estava avançant també amb fortes dosis de violència en aquells moments a Itàlia, no s'havia assolit. No es comptava en aquest sentit amb el suport i la complicitat del conjunt de les forces militars espanyoles. De fet, s'inaugurava a partir d'aquell moment una dinàmica que durarà tres anys fins a l'establiment el 1923 de la Dictadura de Primo de Rivera, capità general de Catalunya en el moment de dur a terme el cop que el portaria al poder. Període en el qual s'alternaran episodis de major i menor repressió, de major i menor control de la patronal sobre la situació, marcats per l'espiral d'acció reacció protagonitzada tant per grups de pistolers de la patronal com pels pistolers anarquistes, amb l'intent de formules intermitges com el retorn de Cambó al govern de l'Estat. Tanmateix, en aquesta mar de fons, l'èxit progressiu de l'estratègia patronal, i la possibilitat que aquest és consumés amb l'establiment d'una dictadura, portaren a un canvi central en l'acció i pensament de Salvador Seguí. Front al que ell anomenà com "l'Estat catalanitzat", hagué de desenvolupar un ampli conjunt de canvis estratègics que reactualitzessin el projecte revolucionari en el nou context. Una reflexió que es produïa en el marc de més de 700 assassinats i milers de presos governatius durant aquest període i el mateix empresonament del Noi del Sucre en diversos moments que completaren fins a dos anys de la seva vida.

La percepció del canvi radical de context ja emergeix clarament durant la seva primera detenció en aquest nou període. Detenció que s'allargà des dels primers dies del locaut, el 6 de gener de 1920, fins al 22 de juny d'aquell mateix any. Un moment en el qual "Ara la patronal preconitza a totes hores i en totes les formes els procediments de la violència (...) Això és l'entronització de la força, de la barbàrie. Això acusa la impotència i la desorientació del Poder públic que, mancat del prestigi necessari per a governar, pretén substituir-lo amb l'imperi de la violència." (19) [19] Tanmateix la reacció més enllà del fenomen de la violència era prou àmplia, amb bases socials i aliats prou poderosos, com per plantejar-se la problemàtica d'una forma més com-

plexe. No es tractava, per part de la proposta revolucionària, d'apostar per un combat tan sols directe a partir d'una hegemonia artificial portada pel domini "por parte de una minoria inteligente." Ara el triomf revolucionari només podia anar precedit d'un ampli treball en la construcció d'una nova hegemonia malgrat "que esta labor que preconizamos a muchos parecerà de una lentitud insoportable." (20) En aquesta primera fase de la nova situació la seva reflexió volta a l'entorn de la necessitat de l'aliança obrera. Rebutjada fins llavors per la majoria de l'organització confederal la possibilitat d'establir una aliança estable amb la UGT, quan Seguí sortí de l'estada a la presó viatjarà a Madrid amb Salvador Quemades per gestionar la firma d'un pacte amb la UGT que es concretaria l'estiu de 1920. Però el que en el període anterior s'havia propugnat com una aliança necessària per fer la revolució, era ara pensat en altres termes. Era una aliança defensiva en un context on "Las asociaciones patronales han conseguido ejercer la dictadura política. Ya no son asociaciones económicas, sino esencialmente políticas, y su presión ha conseguido que el jurado desapareciera y que el Poder se vuelva loco dando palos de ciego (...) Esta dictadura ha conseguido del poder que se armen los sometenes, que se declaren ilegales los sindicatos y de un momento a otro volverán a ser cosa corriente las deportaciones." (21) Calia doncs en aquest context guardar-se "tan escrupolosament com es vulgui de la força doctrinal de les diverses escoles i matisos del socialisme militant; (...) és innegable que a aquestes altures seria pertorbador i negatiu restar dividits els elements que coincidim en una cosa tan essencial com és l'adopció del sistema comunista, com a base de l'organització econòmica de la societat naixent i que persistíssim en les nostres rivalitats i lluites intestines, que ens col·loquen, mancats de cohesió i energia, en la impossibilitat de resistir a la formidable allau dels nostres enemics naturals." (22) Tanmateix aquesta aliança defensiva davant la reacció patronal encara es movia en els paràmetres clàssics dels sindicalisme revolucionari i, en part, del mateix anarcosindicalisme. Era una aliança entesa en termes d'unitat de classe i en aquest sentit no es descartava tampoc "que el pacte del proletariat, purament circumstancial i defensiu –

de moment– pot convertir-se en unió sagrada per l'assoliment de la integral emancipació de la classe obrera." (23) Marc clàssic en el qual no fou acceptat per una PSOE que en quedava exclòs (24), en ser considerat de nou un element polític aliè al proletariat, com tampoc ho fou finalment pels òrgans de direcció de la pròpia CNT. De fet, el seu fracàs es féu palmari just en el moment de la segona detenció de Salvador Seguí, amb 64 sindicalistes més, el 23 de novembre de 1920. Moment en el qual, en el context de l'assassinat de l'advocat d'anarquistes Francesc Layret, es declarà primer una vaga general a Barcelona i posteriorment arreu d'Espanya contra la repressió. Vaga que no fou secundada per l'UGT.

La fallida d'aquesta estratègia, que alhora comportà l'estada d'un any i mig del Noi del Sucre a la presó de la Mola de Maó d'on no sortirà fins a la primavera de 1922, portà a una reflexió més àmplia. Aquesta partia de la reactualització de l'anarcosindicalisme, l'establiment d'unes aliances que anessin més enllà de la unitat de la classe, en el camí cap a l'hegemonia social i política, i una reconsideració profunda de la importància de l'esfera política. En el primer sentit, la seva conferència feta a la mateixa presó de la Mola sobre anarquisme i sindicalisme és probablement la seva més profunda i amplia aproximació a aquesta temàtica que recull gran part de les seves intuïcions anteriors d'una forma sistemàtica. Hi ha en ella una demanda clara d'adaptació de l'anarquisme com a doctrina als processos històrics, car "L'anarquisme, repetim-ho, no és anterior a l'home, perquè si fos així, els anarquistes deixarien de ser espiritualment i moralment el que foren i el que són, per retre culte fanàticament al sobrenatural (...) Qualsevol idea que no passi, o no hagi passat pels processos de l'evolució no és més que una elucubració mental." (25) Una adaptació a nous temps que no implica l'abandonament del projecte revolucionari. Per Seguí aquest segueix plenament vigent. El sindicalisme serà l'eina de la construcció de la societat futura i alhora l'eina que portarà cap ella possibilitant que "La revolució social, amb els nostres sindicats, pot quedar consolidada 24 hores després del triomf." Cosa que efectivament pràcticament s'esdevingué l'estiu de 1936 a Catalunya amb el procés de col·lectivitzacions. De fet, les previsions de Seguí situaven en aquells moments la possibilitat de la revolució per la dècada posterior, ja que "És clar que perquè sigui així –la possibilitat de la revolució social– ens cal una preparació extensa i profunda." Aquesta preparació significava pel Noi del Sucre un ampli treball en el camp de la cultura i l'educació. La seva obsessió pel tema cultural i educatiu, de reforma moral i construcció de les possibilitats de la nova societat, era quelcom que havia travessat totes les seves reflexions des de finals de la Primera Guerra Mundial. Havia estat així quan el Congrés de Sants de 1918 aprovà un ambiciós pla, sustentat en una quota fixa dels militants, que havia de començar per la instauració de cinc escoles unitàries i una de graduada pels obrers i acabar amb la implementació d'escoles obreres a totes les ciutats catalanes. Voluntat que es mantenia quan afirmava que cada sindicat únic de ram havia d'establir els seus propis centres formatius. Ara anava encara més enllà al afirmar que havien de crear "les nostres universitats i Ateneus" com una peça bàsica per una revolució que s'allargava en el temps. Més globalment, de fet, aquest pro-

cés d'adaptació i actualització del llegat anarcosindicalista implicava una reconsideració sobre el paper que jugava el sindicalisme revolucionari respecte a la resta de forces socials i polítiques. Es tractava no d'altra cosa que d'assolir una hegemonia social i política que desactivés l'onada reaccionària i possés les condicions per la futura revolució. La base per aquesta acció era, tanmateix, una consideració que diferenciava clarament el comunisme llibertari de la proposta avantgardista bolxevic: "Ellos buscan el aprovechamiento de todas las energías, poniéndolas al servicio de una voluntad, y nosotros, en la multiplicidad y desarrollo de las voluntades libérrimas buscamos la energía colectiva, que no ha de ser una cosa determinante de nuestra actitud, sino, al contrario determinado por esta." (26) En aquest sentit, l'anàlisi que feia Seguí de la situació política era d'una extrema duresa. En un context en el qual ell veia encara molt camí per recórrer a una possible unió de les diverses forces liberals, amb el suport de les forces republicanes, en l'ampliació de la democràcia, el que s'havia produït era "el Estado Catalanizado" on la incorporació del catalanisme polític representat per la Lliga havia portat a que el nacionalistes "han resultado los incorporadores y el Estado el incorporado." (27) En aquest sentit, tant els liberals com les esquerres republicanes havien fracassat completament alhora d'articular un projecte polític de conquesta del poder, produint-se "la quiebra absoluta del constitucionalismo y la democracia. Los mismos hombres de izquierda." (28) De fet, anant més enllà, constatava la impossibilitat de que per si soles les esquerres i els liberals redrecessin la situació, car "la timidez liberal, la manera vergonzante con que los hombres de las izquierdas actúan en la vida pública, aleja toda esperanza de reacción." (29) Constatació que era seguida per una afirmació que traspassava el camp de l'anarcosindicalisme clàssic: "Nosotros, sin embargo, que doctrinalmente no somos demócratas –demócratas burgueses–, somos tal vez los únicos que pensamos que no hay más que un tratamiento para los males de España: la aplicación amplia de la doctrina liberal." (30) Calia llavors introduir-se en una nova realitat, "hemos de dar el salto a una política, no liberal, sino libertaria, lanzados por encima del círculo de sangre y odio que nos oprime." (31) Era certament un salt al buit, pel qual no hi havia precedents en la tradició llibertària, i que ha portat a moltes confusions, però tampoc hi havia precedents de la situació que es vivia en aquell moment. Mai l'anarcosindicalisme, ni l'anarquisme, havia esdevingut l'organització i proposta principal de les esquerres d'un país, mai tampoc l'anarcosindicalisme s'havia trobat en una situació com aquella.

La profunda actualització del projecte revolucionari que havia elaborat el Noi del Sucre l'intentà posar en pràctica al sortir de la presó l'abril de 1922. Li restava poc temps de vida, però no deixa de ser impressionant el desplegament de recursos i les innovacions que introduí en aquell curt espai de temps. Lluitava contra rellotge intentant impedir un procés que intuïa els podia portar cap a la implantació d'un nou tipus de dictadura i a la destrucció de la CNT. Calia en aquest sentit, en el camp de l'hegemonia social, sortir de la lògica de l'aliança organitzativa de la classe radicada en la fàbrica per anar més enllà. La seva proposta en aquest sentit fou obrir el camp de lluites pel sindicalisme per tal de "llevar

a cabo una obra constructiva que haya de atraernos precisamente la simpatía y la adhesión de los elementos que nos son precisos para el triunfo (...) llegaremos a constituir la única garantía de vida para el país, y así habremos de ser precisamente los que influyamos en la vida pública." (32) Es tractava així "de ampliar nuestra fuerza política, nuestra preponderancia en al vida pública, en actos que sean de conveniencia general, no exclusivamente obreros." (33) Marc en el que proposava l'inici de campanyes contra la carestia de vida centrant-se en la lluita contra els interessos econòmics vinculats a l'acapament de productes alimentaris i a l'habitatge: "Esto se apoya principalmente en dos puntos, que se llaman caseros y abastecedores, con tal arraigo en las esferas gubernamentales, que el Gobierno que se atreve con ellos corre peligro de muerte. Campañas que havien d'incloure a tots els assalariats fins arribar a Clases, como lo que en España se llama media, que no tienen valor alguno –en nuestro país claro está– de lucha y de eficacia en la vida colectiva. Hay que ayudarlas a vivir; hay que estimularlas, a ver si salen de su postración; hay que hacerlas ver que en vez de una ridícula parodia de burguesismo deben representar una fuerte corriente de trabajo, que en vez del puntal en que se sostienen sus propios enemigos, deben ser la piqueta que con más ardor socava este régimen de injusticia." (34) Un procés que havia d'incloure als camperols, en aquest sentit Seguí estava amatent al procés d'organització sindical rabassaire (35), i que tractava de sostreure tota la base social possible a la reacció patronal i fer-la pilotar sobre una nova hegemonia articulada a l'entorn de la classe obrera. Però fer "política llibertària" i aconseguir crear un marc estable pel desenvolupament del projecte revolucionari, reclamava anar més enllà de les aliances socials. El pas de l'hegemonia social a l'hegemonia política no implicava el pas de la CNT, ni dels seus dirigents, a l'acció política parlamentària, cosa que hauria curtcircuitat el projecte de transformació revolucionària sindical a la llarga, sinó constatar tres fets. El primer d'ells era que la patronal havia aconseguit fer-se amb importants ressorts del poder de l'Estat, des dels quals estava aconseguint en la pràctica la destrucció del moviment obrer. El segon era la incapacitat de les esquerres, des dels liberals fins als republicans, per accedir a un poder institucional efectiu. El tercer implicava la consciència de la força preponderant que tenia la CNT entre les classes populars que, davant la fallida de la resta de projectes polítics, la deixava amb la responsabilitat d'impulsar i ajudar a les forces polítiques d'esquerra. Constatacions polèmiques dins del marc de l'anarquisme, ja que implicaven l'assumpció que la revolució no era una realitat imminent i que l'organització confederal s'havia d'implicar en l'acció política d'una forma molt més àmplia del que mai havia propugnat. Seguí defensava en aquest marc la necessitat d'un marc de llibertats constitucionals pels treballadors, afirmant que "Sea como fuere, lo que quedará a la postre sera la verdad de los hechos, y estos demuestran de una manera harto contundente que los obreros necesitan llenarse sus pulmones de aire y de sol, y por eso no buscan nunca los lugares húmedos y sombríos donde reina la oscuridad, sino las plazas donde la multitud vegeta esperando su redención. (...) En la calle está nuestro puesto." (36) De fet, en la nova fase que es trobaven –en termes prou gramscians i pràcti-

cament coetanis a les reflexions del pensador comunista italià— pel Noi del Sucre la batalla de moviments havia de donar pas a una estratègia de trinxeres: “No vamos a asaltar Roma, como los bárbaros, sino a invadir las posiciones de la burguesía para irles substituyendo en ellas.”(37) Finalment aquesta posició aconseguí el referendament de l’organització Confederal en la Conferència de Saragossa celebrada entre el 11 i el 14 de juny de 1922 amb l’aprovació del Dictamen Polític, redactat per Joan Peiró i impulsat pel mateix Seguí, Pestaña i Josep Viadiu on la CNT es declara subjecte polític no tan sols per fer la revolució sinó en tots els ordres, car “essent una organisme netament revolucionari, que rebutja francament i expressament l’acció parlamentària i de col·laboració amb els partits polítics, és alhora integralment i absolutament polític, perquè la seva missió és conquerir els seus drets de revisió i fiscalització de tots els valors de la vida nacional.”(38)

De fet, tan sols uns quants dies després de la sortida de la presó l’abril de 1922 Seguí anà a Madrid a entrevistar-se amb polítics, entre els quals el mateix Lerroux, per impulsar aquest nou marc d’actuació, constatant que “Es cierto que hay un sentido dominante de rectificación en la conducta y el propósito de los partidos políticos y esto debe ir acompañado de una mayor reflexión y una mayor flexibilidad en la actuación de nuestras organizaciones.” (39) Nivell d’actuació a l’Estat que havia d’anar acompanyada tanmateix per una actuació específica a Catalunya que cortocircués el poder electoral de la Lliga i de la Unión Monárquica Nacional, lligats als interessos de la patronal. En aquest sentit, als darrers mesos de la seva vida el Noi multiplica els contactes entre diferents tendències polítiques per tal d’aconseguir anar cap a la formació d’una assemblea de les forces liberals de Catalunya fent la crida Alomar per medi d’un manifest públic, creia i segueixo creient que fora un acte transcendental (...) La campanya que fem amb en Domingo està bé, però augurem que estaria millor una campanya que naixés amb la màxima generositat i emoció, del contrari només es farà una obra personalista (...) S’ha de cridar a tothom, no és té de tancar el pas a ningú; sols així se sabrà qui vol contribuir-hi o no (...) Per això cal que la campanya al començament sia impersonal. Sols així es donarà

l’opinió, la sensació d’una cosa honrada i seriosa (...) la gent vol una cosa de matisos, amb nosaltres potser com la nota més aguda, però falten les tonalitats més suaus que la gent no veu perquè en realitat no hi són, no actuen; per això vos dic que el moviment ha de ser integral i convergent.” (40) L’últim Seguí, en aquest sentit, ha portat a moltes especulacions tant en allò que es referia a la seva posició personal en aquest procés, com a la possible evolució ideològica que implicava aquest intent d’hegemonitzar el món polític. Sobre el primer fet s’ha insistit molt, des de diverses posicions que en aquells moments s’estava gestant el pas del Noi del Sucre a la política parlamentària(41). Una possibilitat que ell mateix negà en reiterades ocasions, afirmant que aquest pas portaria a l’abandonament del camp revolucionari (42). Sobre el segon s’ha reclamat, en alguns casos ja en una data molt propera a la seva mort, la figura de Seguí com la mostra d’una evolució cap una tendència política determinada. Així es féu des del camp marxista en el cas de la Unió Socialista de Catalunya (43) que acabaria donant lloc al PSUC o el Bloc Obrer i Camperol que esdevindria en el POUM. (44) Però on aquesta operació ha tingut majors implicacions per la figura de Seguí ha estat en el camp del catalanisme polític. En aquest cas es confronta a un Seguí català i catalanista, que escrivia en la nostra llengua segons Josep M. Poblet (45) o que “constituïa un dels tipus més acusats de català racial” segons Rovira i Virgili (46), o bé, per no seguir, d’una “catalanitat que li sortia pels ulls, per la parla, pel gest” en boca de Pere Foix (47), amb la consideració de la CNT com a una organització conformada essencialment per migrants “estranyos” a la realitat catalana. La seva mort hauria comportat en aquest sentit la desaparició de la possibilitat de “portar les masses obreres a sentir-se catalanes, era el líder únic d’un moviment obrer genuïnament català”(48). Una imatge que en el catalanisme s’ha mantingut fins al present quan admet la tradició llibertària “abans que fossin espanyolitzats, després de l’assassinat del Noi del Sucre”(49), com ens recordava Enric Vila en un article “El Punt” recentment. Una imatge que utilitza la pròpia memòria del Noi del Sucre, present durant molts anys en la memòria col·lectiva de les classes populars de Catalunya, contra l’anarcosindicalisme posterior. En aquesta camí s’ha intentat defensar

en termes polítics un Seguí proper a l’assoliment de la independència de Catalunya en un període on pràcticament ningú, ni els propis catalanistes, eren independentistes. Tot això, sigui dit de pas, basat en una gran confusió: un discurs atribuït al Noi del Sucre, curiosament el més reproduït dels que va fer, que en realitat és obra d’una reconstrucció feta el 1949 i publicada el 1957. El discurs original realitzat a Madrid el 1919 i publicat en una revista pròxima al mateix Seguí, mostra una sentit clarament contrari al que se li ha atribuït posteriorment. (50) El cert és que Seguí era català no genera cap mena de dubtes, més enllà del tipus racial que tingués, com tampoc en genera que ho era la CNT a Catalunya, altra cosa és que fos catalanista. Si Seguí mostrà alguna simpatia cap a algun corrent polític, que no es mogué directament en el camp de l’anarcosindicalisme o el sindicalisme revolucionari, no fou altra que el republicanisme federal d’arrel pimgallià. Cosa que, a la vegada, era absolutament normal en un període en què Pi i Margall formava part del santoral anarquista. Hagués estat més fàcil fer una operació d’aquest tipus amb Federica Montseny i el seu discurs, aquest sí clarament pancatalà, Almagóvers! Però això, amb una dirigent de la FAI i al llarg de la guerra civil, hauria curtcircuitat massa miratges.

Tanmateix el que es sostrau en part d’aquesta construcció del mite de Seguí com a un mite legitimador de formacions polítiques, ja sigui en aquest cas en el camp del marxisme o del catalanisme d’esquerres, és moltes vegades, encara que no sempre, la visió de les posicions anarcosindicalistes com un estat d’immaduresa que en la mesura que es desenvolupen exitosament evolucionen cap una altra cosa. Però Salvador Seguí no era potència, sinó acte. De fet, de la mateixa manera que la CNT d’aquest període, va estar molt per sobre dels republicans, els nacionalistes o les primeres expressions del marxisme a Catalunya durant els anys vint. Més quan totes elles es movien al mig d’una gran precarietat organitzativa i de projecte durant els anys vint. Va ser el primer dirigent de la principal organització obrera a Catalunya i a Espanya, amb un poder sense parangó fins llavors en el camp de les organitzacions de les classes populars. La seva mesura no s’estableix en l’especulació sobre possibles evolucions cap a altres espais, en tot cas és des d’aquestes tradicions que es cercava en ell un espai de legitimació i possibilitat d’acció.

No seguirem tanmateix, per temptador

que sigui, per aquest camí sobre les memòries de Seguí. Com deia el seu company, Josep Viadiu, anys després, “Desde luego, no vamos a hacer piruetas alrededor del cadáver de Seguí. Por respeto a él y a nosotros mismos, no podemos ni debemos permitimos tal desahogo. No nos cabe profetizar lo que pensaría hoy ni como juzgaría el momento actual. Solamente podemos hablar de lo que pensaba y hacía cuando aún vivía.”(51) I el fet és que Seguí va morir un 10 de març de 1923, ara fa noranta anys. Mort en mans d’un pistoler d’una patronal que volia impedir el desenvolupament d’una estratègia que posava en perill el seu propi projecte. El mateix any de la mort del Noi del Sucre finalment un capità general de Catalunya, Miguel Primo de Rivera, amb el suport de la patronal, les forces d’ordre de Catalunya i ara també les d’Espanya, aconseguia imposar una dictadura. Amb ella vingué la il·legalització de la CNT, la del pluralisme polític i, finalment, la instauració d’un parlament corporatiu, alhora que el sometent es convertia en una organització oficial i s’estenia a tot l’Estat. Tanmateix el llegat de Seguí i de tota la generació que havia estat al capdavant del sindicalisme durant aquells agitats anys pervisqué i trobà un nova primavera ja als anys trenta. Pocs dies abans de la seva mort, celebrà el seu últim miting on, malgrat tot, seguia sent ell al complert. Eren les 11 del matí a la sala on s’havia de realitzar de Tarragona i tan sols hi eren presents 14 persones. Tanmateix els organitzadors van decidir, sobretot per impuls de Manuel Buenacasa a qui el Noi anomenava “el maño”, que Seguí parlés. Es decidí a fer tan sols l’ABC del que era l’organització sindical, prometen tornant un altre dia on “xerrarem d’altres coses més importants”. Començà a parlar, primer, com sempre, de forma pràcticament inaudible “con calma amorosa. Pero a medida que se adentra en el tema el orador se anima y, según su costumbre, el tono de la voz privilegiada sube gradualmente, y el hombre se entusiasma, como si el inmenso local estuviera abarrotado de gente. Y es que Seguí, cuando se metía en las honduras de un tema, hablaba con el mismo calor comunicativo a diez como a diez mil individuos. (...) Por otra parte, un pequeño defecto en sus ojos risueños le impedía ver, normalmente, a la gente que tenía delante. (...) El caso es que, el vozarrón fuerte y abaritonado del orador, que se dejaba oír fuera del local mismo —nada de micrófonos en aquella época— despertó la curiosidad de los paseantes de la rambla tarraconense (...) A la una y media

de la tarde, la sala abarrotada, sin que un solo oyente la abandonase, por lo del acostumbrado vermouth. Seguí (...) dio fin a su discurso gritando las palabras de siempre: “Companys ja he acabat”.

Una estruendosa ovación del publico, puesto en pie, aclamó delirante al orador que tan maravillosamente interpretó el sentimiento de un pueblo. (...) Seguí, enjuagando el sudor de su frente y sorprendido por aquella tempestad de aplausos (...) comprendió lo que antes no comprendiera (...) me abrazó, fuertemente emocionado, diciéndome, con amor de buen hermano: Moltes gràcies maño!” (52)

Poc després s’apaguen les llums d’aquesta vida i Seguí és assassinat. Queden les seves paraules. No sabem quines foren les d’aquest últim discurs, però és igual, ens podem quedar amb totes les altres. Una entre d’altres, les que comunicava als seus companys al acabar la seva llarga conferència sobre anarquisme i sindicalisme, és a dir sobre la seva pròpia vida, al Castell de La Mola de Maó el 31 de desembre de 1920, lloc on hagué de romandre més d’un any de la seva vida:

“I ara, amics meus, deixeu-me que aquest vespre digui les darreres paraules (...) Moltes han de ser les nits que ens reunim com ara, per tal que ens sentim més nostres; per tal que aprenem a estimar-nos.

Avui l’atzar ens ha reunit en aquesta presó. Demà el deure ens tornarà a reunir. I sempre, avui o demà, plegades o separades les nostres persones, hem d’evar el cor i el pensament per damunt de tot el que ens envolta. Només així serà possible triomfar.

Us deia que cal tenir constància en el propòsit, perquè si aquests lleugers accidents de la lluita ens fessin desmaiar, seria impossible la realització dels nostres ideals.

Confiança en nosaltres mateixos, perquè significa seguretat, i significa honradesa, i significa bondat de propòsit. No cregueu en els homes quan creure en els homes signifiqui hipoteca de la vostra voluntat, però creieu en cada un de vosaltres.

I no desesperem, que el calvari a recórrer ha de ser llarg”

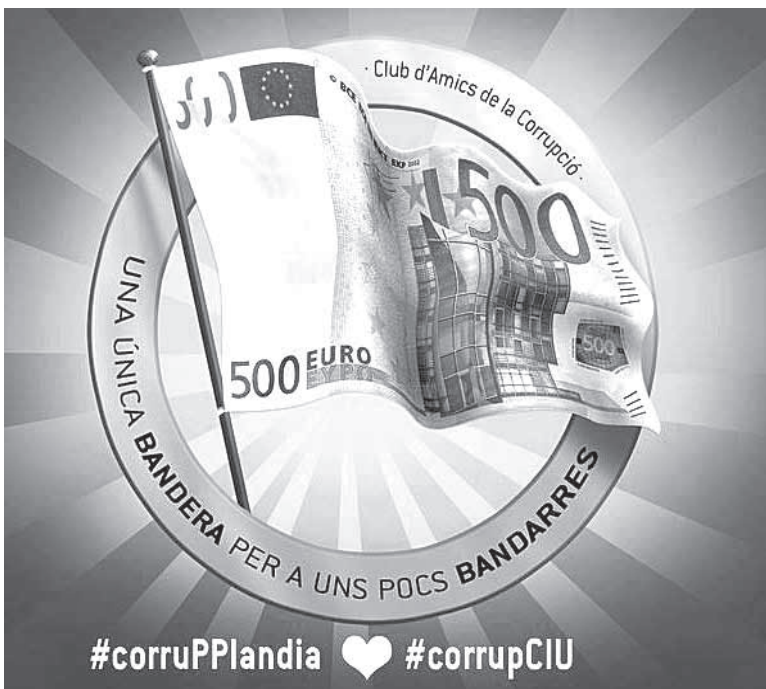
10 de març de 2013. In memoriam

Cites

(1) D’Ors, Eugeni, “Gloses de la Vaga”, 15 d’abril de 1919.

(2) Salvador Seguí, “El Congreso Regional y la organización obrera de Cataluña”, Solidaridad Obrera, 3 de setembre de 1918. Reproduït a: Moles, I., Salvador Seguí. Escritos, Edicions 62,

>> Contraanunci

El far

Personatges de la revolució: Pere Foix, escriptor compromès: 1)El militant

Ferran Aisa

Pere Foix i Cases (Torà de Riubregós – La Segarra, 1893- Barcelona, 1978), fou un destacat militant de la CNT. Podríem definir-lo com un escriptor proletari com tants altres que va donar el moviment llibertari: Felipe Alaiz, Josep Viadiu, Joan Ferrer, Roc Llop, etc. Foix de molt jove va emigrar a Barcelona amb la seva família. L’any 1910 surt cap a l’Argentina amb la intenció de guanyar-se la vida a Buenos Aires, però l’any 1913 va retornar a Barcelona integrant-se al món laboral fent de corredor de comerç i afiliant-se a la CNT. L’any 1914 és cridat a files per fer el servei militar a la marina, però com se sent antimilitarista decideix desertar a França, residint a París fins a 1919. Aviat començarà a col·laborar a la premsa llibertària amb el pseudònim de Lleó X. Xifort i Albert de la Ville a les publicacions Le Libertaire i L’International. A França coneix militants i escriptors llibertaris com Victor Serge, André Lorulot, Axel Robert-

son, Marcel Viard i Panaït Istrati, de la majoria dels quals traduirà la seva obra al castellà. Al seu retorn a Barcelona participa en el moviment social i per les seves activitats és detingut i enviat a la base naval de Cartagena, on és condemnat per un tribunal militar i se l’envia a complir la condemna a un penal de les colònies africanes espanyoles. Però quan el vaixell arriba a Dakar per fer una escala tècnica, Foix s’escapa i aconsegueix enrolar-se en un vaixell francès que el porta fins a Marsella i d’allà retorna a París on viurà uns mesos. El 1920 és elegit secretari del Sindicat Únic Mercantil, un any després és el delegat del C. R. contra la repressió. El seu pas per la CNT li serveix per fer amistat amb els principals militants confederals com Salvador Seguí, Àngel Pestaña, Joan Peiró, Simó Piera, Martí Barrera, Eusebi Carbó, Josep Viadiu, Camil Piñón, Sarnutino Meca, Francesc Comas i, entre altres, Amador Revilla. Foix, afeccionat a escriure, publica nombrosos articles fent servir el pseudònim Delaville a les publicacions lli-

bertàries: La Revista Blanca, Acción, Mañana... La prohibició de Solidaridad Obrera fa que publiqui articles sobre la situació de lluita social que travessa el país a ¡Despertad! de Vigo o per republicans com El Diluvio i fins i tot en el diari de la tarda El Noticiero Universal. El febrer de 1923 la CNT catalana el delegà davant la maçoneria. També es reuneix sovint amb Francesc Macià. El vespre que mataren a Seguí Foix l’estava esperant al Sindicat Únic del carrer de Sant Pau per mantenir una reunió. Foix és detingut diverses vegades, i fins i tot n’és ferit lleument en un atemptat. L’octubre de 1923, a l’inici de la dictadura de Primo de Rivera, s’exilia de nou a París. Pere Foix durant de la dictablanda forma part del C. N. de la CNT, del qual era secretari general Joan Peiró. Foix serà un dels firmants del Manifest d’Intel·ligència Republicana l’any 1930. Eren moments plens de dificultats en què la lluita contra la Monarquia portaren a l’aixecament dels militars Fermín Galán i Àngel García Hernández. L’octubre de 1930 tornem a trobar a Foix a la presó compartint-la amb

destacats militants cenetistes, comunistes i republicans Àngel Pestaña, Sebastià Clara, Tomàs Tussó, Helios Gómez o Lluís Companys. Uns mesos després es proclamava la Segona República. Foix en aquesta nova etapa forma part de la redacció de Solidaridad Obrera. Les pugnes dins de la Confederació entre els partidaris insurreccionals de la FAI i els sindicalistes de la tendència anarcosindicalista o sindicalista revolucionària xocaran aviat. Foix prendrà part per la tendència sindicalista i s’adherirà al Grup Solidaritat que encapçalen pesos pesats de la Confederació: Pestaña, Peiró, Piñón, etc. Posteriorment la divisió es farà més patent amb la publicació al diari l’Opinió d’El Manifest dels Trenta, el qual serà un dur avís dins de la CNT que portarà aquesta cap a l’escissió. Aquest trencament confederal no es solucionarà fins el maig de 1936 en el Congrés de Saragossa quan els sindicats d’oposició tornin a les files confederals. Malgrat això alguns militants

confederals deixaran l’organització i s’adheriran als nous moviments polítics d’esquerra que apareixen amb la República, entre els quals hi ha Pere Foix que s’adhereix a Esquerra Republicana de Catalunya.

SALUT I ANARQUISMES

El somni del somniador

Bernat Muniesa

Jorge Luis Borges va escriure que “en el somni del somniador, un dia, el somniat va despertar”. Un pensa que sí, per exemple, a Espanya algú/na tingué un somni i en aquest somni somnies que en un dia, trist, el país perdés tota la èlit política, des del borbisme, el felipisme, l’aznarisme, el pujolisme... fins els fonaments de la seva base, és a dir, aquells que van a les urnes a votar als seus opressors i retalladors, i que també dins d’aquest dia tan nefast el país perdés als mes

poderosos banquers i financers, i tanmateix a les èlits militars i policials... seria un somni trist i lamentable per tantes pèrdues. Però Espanya seguiria existint. Pensem ara que en una altra nit no-civa aquella persona somniés que Espanya perdria als seus millors metges, metgesses, professors/res (des d’universitaris a mestres de tai-chi), als seus millors obrers/res d’oficis, als seus millors mestres pedagogs, els millors enginyers/res, físics/ques, químics/ques, arquitectes, agricultors/res, artistes, pintors, cantants, cineastes, dansaires... Seria també trist i greu, doncs aleshores Espanya deixaria

d’existir. De fet, el dit fins aquí pot aplicar-se a qualsevol nació-estat que viu sota un règim sociològic diguem “competitiu”, és a dir, tots. Però sabem que hi ha una alternativa: un règim sociològic “cooperador”, en el que els homes i les dones, en sortir de casa per a treballar no tinguessin que donar-se cops de colze amb ningú. Cooperar enfront de competir, en síntesi. Per a competir hi han els espectacles esportius, avui sotmesos al futbol, espectacle ja quasi quotidià. Com va dir un dia l’anarquista francès Guy Debord, vivim en la “societat de l’espectacle” traduïda fonamental-

ment a través de la televisió: vuit hores de feina (més o menys, qui pot treballar), més vuit hores de dormir, més vuit hores o més de televisió (amb, repeteixo, massificació futbolística, amb l’ús del futbol pel poder com “opi del poble”). Un dia complet. La filosofia de la cooperació és antiga, però en el segle XIX un senyor bastant ric, empresari industrial, dit Robert Owen, del que certament la desapareguda senyora Thatcher (q.e.p.d.) no va aprendre res, va fundar diverses cooperatives industrials, una d’elles dita New Lanark, i inclús va exportar la idea als USA, on es fundaren diverses empreses cooperatives, basades en la

fraternitat, la cooperació i un repartiment de riquesa equitatiu: de cadascú segons les seves possibilitats i a cadascú segons les seves necessitats. Sense exèrcits ni predicadors de cap mena, on els nens eren educats en la germanor i el saber. De fet, el somniador de Borges, al contemplar tanta barbàrie actual, probablement optaria per tornar a dormir i deixar que la societat de masses, la plebe dels romans, la xusma de Nietzsche, integrada majoritàriament pel que, més modernament, Herbert Marcuse deia l’home pla, seguis “progresant” amunt i avall arrosegant la pedra, com Sísif.

>> La recepta

Saltat de pèsols i botifarra d’ou amb menta fresca

L’amo en Pep des Vivero (Mallorca)

Ingredients:

600 g de pèsols frescos
250 g de botifarra d’ou o negra

2 alls tendres
oli d’oliva
1 manat de menta fresca
sal gruixuda

Elaboració:

Posau una olla al foc amb aigua i un polsim de sal. Quan arranqui el bull, tirau-hi els pèsols i escaldau-los dos minuts. Escorreu-los i reservau. Posau una altra paella amb un raig d’oli d’oliva al foc i salteu

vivament els dos alls tendres tallats ben prims, i abans que es daurin, la botifarra d’ou tallada a tires fines. Incorporau-hi els pèsols i girau-los uns parell de cops. Tallau les fulles de menta ben

fines i escampau-les pel damunt amb un poc de sal gruixuda. Serviu-ho abans que es refredi.

Bon profit!!!

Una mirada crítica des del cinema

Ser o no ser

Joan Canyelles Amengual

(To be or not to be. Ernst Lubitsch, 1942).

Polònia, any 1939. Una companyia de teatre de la qual l’actriu i l’actor principal son Maria i Joseph Tura (Carole Lombard i Jack Benny), volen estrenar una obra amb el títol “Gestapo” que denunciï el règim nazi. La invasió del país per part de l’exèrcit alemany fa que les autoritats no permetin que es representi i decideixen reposar “Hamlet”. Maria té una relació molt cordial (sense que el seu marid ho sàpiga) amb el pilot polonès Sobieski (Robert Stark). Quan aquest es troba a França envia a la seva amant un missatge a través del professor Silevski (Stanley Ridges), que en teoria és un col·laborador però que en realitat és un espia nazi. En el missatge hi ha també els noms i les direccions d’altres pilots polonesos i de les seves famílies. Quan Silevski ho sap es trasllada novament a Polònia i amb l’ajuda de tota la companyia teatral aconseguiran que la informació no arribi a mans alemanyes.

Després d’un determinat nombre de col·laboracions, es fa difícil a vegades, no repetir algunes reflexions, algunes idees, pot ser que inclús expresades amb les mateixes o molt semblants paraules.

Fa un temps intentava explicar els motius pels quals una determinada pel·lícula i un determinat director apareixien en aquesta secció. Dubtava de si a la revista d’un sindicat com el nostre es podia parlar d’un cinema que no fos estrictament revolucionari. Vaig resoldre el dubte pensant que si es podia fer, però em va quedar clar que puc estar equivocat (és a dir, mes que resoldre el dilema vaig prendre una decisió) i que la lectora es pugui sentir decepcionada (o empenyada) per l’elecció de la pel·lícula i el director. Si és així demano disculpes

al mateix temps que manifesto que la meua (llarga) militància a la CGT es deguda tant al seu caràcter combatiu i reivindicatiu com al seu component anarquista.

Efectivament Lubitsch està mot lluny de ser, no ja un revolucionari, sinó un home d’esquerres. Però pocs directors com ell a la seva època, van intentar i aconseguir de manera tan elegant i continuada la voladura de tota convenció social, de tota norma de la moral burgesa.

Nascut a Berlín l’any 1932, es va incorporar de molt jove a les companyies del mític director de teatre Max Reinhart. Va ser actor còmic abans de passar a dirigir la seva primera pel·lícula l’any 1916 “Als isch tot war”. Després de l’èxit de les seves primeres pel·lícules dirigeix alguns espectacles històrics: “Madame Du Barry, 1919”; “Anna Boleyn, 1920” i “Das Weib der Pharao, 1922”.

Arriba als Estats Units l’anys 1923 contractat per l’actriu Mary Pickford i la dirigeix a la pel·lícula “Rosita, la cantant del carrer” (Rosita), tot i que sembla que la seva relació no va ser especialment cordial i Lubitsch no va quedar massa satisfet del resultat final. Continua dirigint amb èxit de crítica i públic: “Els perills del flirt” (The marriage circle, 1924); “Divorciem-nos” (Kes me again 1925), “El príncep estudiant”(The student prince, 1927) entre d’altres.

Amb l’arribada del sonor realitza alguns musicals amb Maurice Chevalier i Jeanett MacDonald que tenen molt d’opereta vienesa.

Tenen molt mes interès “Una dona per a dos” (Desing for living, 1933), “Ange” 1937, i “La vuitena esposa de Barba Azul” (Bluebeard’s eigyh wife, 1938).

I l’any 1939, arriba “Ninotchka”. Paraules majors. Obra mestra. Amb l’encàrrec de fer una pel·lícula anti-comunista Lubtisch desenvolupa una de les mes brillants comèdies de la història del cinema. Buljanoff (Felix Bressart), Iranoff (Sig Rumann) i Kopsalski (Alexander Granach) són tres comissaris soviètics que arriben a França amb la intenció de vendre les joies confiscades a la duquessa Swana (Ina Claire) durant la revolució. La inoperància dels tres comissaris fa que Ninotchka sigui enviada a París per posar ordre. Per casualitat coneix al comte Leon d’Aglout (Melvin Ddouglass) que és el company una mica sentimental de la duquessa. I s’enamoren. I Lubitsch només a mig fer compleix aquell encàrrec. Perquè tal vegada Ni-

notchka sigui una pel·lícula anticomunista però no crec de cap manera que sigui antirevolucionària.

El director alemany sempre pren partit per Ninotchka i justifica la revolució. La duquessa i l’aristocràica russa son dibuixades com una classe perversament ociosa, opressora i desproveïda de qualsevol sentiment humanitari. Es podria dir que el retret més important que Lubitsch fa al comunisme és la seva serietat i severitat. La manca de sentit de l’humor. No portar la joia de viure a la revolució. I per altra banda no és agosarat pensar que Ninotchka quan al final de la pel·lícula i per les maquinacions de Leon abandoni Rússia, no deixarà de ser una revolucionària. Naturalment tot això no són més que opinions i interpretacions personals susceptibles de ser rebatudes amb relativa facilitat. Interpretacions i opinions que tal volta només cerquen excuses per justificar el plaer que em produeix la pel·lícula cada vegada que la veig amb un somriure gairebé ininterromput de 110 minuts.

Un any després Lubtitsch ens regala una altra obra mestra: “El basar de les sorpreses” (The shop arround the corner). Segurament, com ell mateix va manifestar, la seva pel·lícula més càlidament humana. Basada en l’obra teatral de Miklos László “Parfumarie”, la pel·lícula ens conta la vida quotidiana de les empleades, empleats i el propietari d’una botiga d’objectes de regal. Klara Novak (Margaret Sulavan) entra a la botiga a cercar feina, però fent-se passar per una clienta (finalment es contractada). Aquest petit engany no agrada gens a l’encarregat Alfred Kralik (James Stewart). Entre tots dos s’estableix una cordial antipatia. Però ignoren que mantenen per correspondència una relació intel·lectual i d’amistat que esperen que es pugui transformar en alguna més íntima. El propietari Sr Matushek (Frank Morgan), sospita que Alfred, en qui ha dipositat tota la seva confiança i a qui estima, l’enganya amb la seva dona. Finalment, l’amant resulta ser Vadas (Joseph Shildkraut), l’empleat més adulator i trepa de la botiga. Pepi (Wiliam Tracy) l’al·lot dels encàrrecs, serà qui eviti que Matushek consumi el seu intent de suïcidi. Ocuparà el lloc de Vadas quan aquest sigui acomiadat. Encara que l’acció es situï a Budapest, es deixen notar els efectes de la depressió dels anys 30, la por de la gent a perdre la seva feina i quedar exposada a la misèria. He perdut el conte de les vegades que he vist aquesta pel·lícula. La fluidessa de la narració, la perfec-

ta definició d’uns personatges càlids i humans, propers, el ritme tan absolutament precís, converteixen aquest film, des del meu punt de vista, en un dels més redons de la història del cinema.

L’any 1943 dirigeix “El diable va dir no” (Heaven cant wait). Una altra mostra de l’immens talent de Lubtisch. Contaré tan sols el principi, perquè a aquest pas gairebé no podré parlar de “Ser o no ser”. Un home vell arriba a les portes de l’infern. No hi ha dimonis ni foc, tan sols una ample i vermellosa estància amb una mena de amable i maliciós porter (el que a la banda de dalt seria Sant Pere). Aquest home està convençut de que la seva vida dissipada i la quantitat de vegades que ha sigut infidel a la seva esposa (a qui no ha deixat mai d’estimar) no el poden conduir a un altre lloc que no sigui l’infern. Però abans de deixar-lo passar el porter vol escoltar el relat de la seva vida. No record si és al principi o més avançada la pel·lícula, però en un moment donat entra una dona despistada, que pel seu aspecte podria ser una beata de missa diària. El porter quan la veu pitja un botó, s’obre el sostre i la dona es precipita a les profunditats de l’infern. Quan acaba la pel·lícula el diable li diu a aquell home que aquell no és el seu lloc i que per trobar-lo haurà de pujar més amunt.

En el número 18 de la revista Nickel Odeon, dedicat a Lubitsch i publicat a la primavera del 2000 un enquesta situava “Ser o no ser” en el primer lloc de la filmografia del director alemany. “Ninotchka” i “El basar de les sorpreses” ocupaven el segon i tercer lloc, respectivament. Posicions que per a mi serien perfectament intercanviables.

Però en el moment de la seva estrena “Ser o no ser” va representar un fracàs. El públic i la crítica no entengueren que es pogués fer broma amb una qüestió tan dramàtica. En un moment de la pel·lícula, un oficial alemany, diu referint-se al talent interpretatiu de Joseph Tura “El que ell li fa a Hamlet, nosaltres li farem a Polònia”. Es pot entendre que en aquell context, aquest enginyós acudit no fes cap gràcia. Però naturalment, la intenció de Lubitsch no era altra que la de ridiculitzar el règim nazi i a Hitler. Jo crec que el sentit de l’humor és una potent arma de defensa i una eficaç manera de perdre el respecte a les coses que no el mereixen.

“Ser o no ser” parla també de la ficció i de la realitat. De la representació. Al principi de la pel·lícula veim a Hitler caminant pels carrers de Varsòvia. Quan la gent el veu es queda bocabada. Tothom està perplex. Instants després sabrem que qui està al carrer es l’actor que interpreta al dictador alemany a l’obra “Gestapo”, que per convèncer al director de que es pot fer passar per Hitler surt a pasetjar pensant que crearà el pànic entre la població. Finalment una nina se li acosta i li demana que li signi un autògraf. Poc abans d’acabar la pel·lícula haurà d’interpretar aquest paper però aquest cop per passar entre els oficials i els soldats alemanys i salvar als seus companys i a ell mateix.

L’extraordinari guió de Edwin Justus Mayer, es filmat per Lubitsch de manera magistral. Carole Lombard i Jack

Benny estan envoltats per un immillorable plantell d’actors secundaris. Totes les virtuts d’aquest genial director presents a la pel·lícula.

La història del cinema no es pot explicar sense Ernst Lubitsch. Va contribuir de manera decidida a fer avançar el llenguatge i la gramàtica cinematogràfica. Mestre indiscutible de l’el·lipsis, del suggeriment, confiava amb la intel·ligència de l’espectador i l’espectadora a l’hora de contar les seves històries. Són famoses les seves portes, que s’obren i es tanquen per deixar-mos imaginar el que està passant darrera d’elles. El famós “toc Lubitsch” tan difícilment imitable.

Seria injust i reduccionista considerar-lo tan sols com un dels més brillants creadors d’allò que es va anomenar “comèdia sofisticada”. Moltes de les seves pel·lícules són aparentment amables, però amb relativa freqüència amaguen un cert punt de tragèdia. I gairebé sempre una determinada manera d’entendre la vida. Una vida que s’ha de gaudir tant com es pugui i en la que s’ha de aprendre a rompre amb totes les convencions socials, hipòcrites, burgeses i conservadores que ens allunyen de la felicitat. Aquest aprenentatge ens farà ser persones més bones, més tolerants i naturalment més lliures.

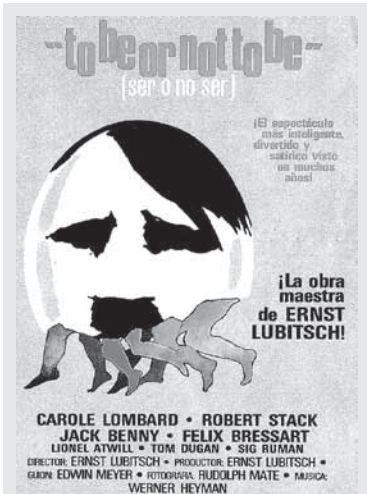
Wilder va dir una vegada, que quan no sabia com resoldre una escena, intentava imaginar com l’hauria rodat Lubitsch. La seva influència ha sigut immensa. Directors com Preston Sturges o Mitchel Leisen per posar tan sols dos exemples, li deuen molts dels fotogrames de les seves pel·lícules.

Constituiria un interessant i llarg debat esbrinar quin va ser l’abast de la derrota del nazisme i el feixisme, fins a quin punt part de la seva ideologia va continuar existint a la mentalitat no tan sols alemanya, sino europea.

És interessant també analitzar en quin context i de quina manera es va produir l’ascens del nazisme i el feixisme al poder. Veure si actualment ens trobem en una siutació que podria ser, amb totes les diferències que vulguem, semblant.

El cas de Grècia, per exemple, és preocupant. Allà l’extrema dreta està adquirint una força i un suport popular immens. També l’esquerra transformadora i la més radical o antisistema. És a dir, la direcció que pugui provocar l’esclat social generat per les retallades i la dramàtica precarització de la vida de la gent, és imprevisible.

Alguns analistes han comentat que a curt o mig termini aquesta situació serà extrapolable al nostre país. Si això passes la batalla ideològica es podria veure superada per un conflicte violent. A les càrregues policials, detencions arbitràries i presons preventives injustificables si afegirien amb una més que molt probable impunitat, les agressions i els atacs de l’extrema dreta, que per cert, fa temps que sembla que només espera una senyal. En aquest context extremadament complicat, haurem de saber interpretar la història, utilitzar tot el nostre llarg bagatge per aprendre a construir estratègies noves sense deixar de banda aquelles que en el passat ens feren avançar. I sobre tot, tenir molt clar qui són els enemics.

Fitxa tècnica

Dr: Ernst Lubitsch;
Arg: Ernst Lubitsch i Melchior Lengyel;
G: Edwin Justus Mayer;
Ft: Rudolph Mate. Ms: Miklos Rozsa;
Mt: Dorothy Spencer;
Int: Carole Lombard, Jack Benny, Robert Stark, Felix Bressart, Lionel Atwill, Stanley Ridges, Sig Rumann, Tom Dugan, Charles Halton, Peter Cadwell, Halliwell Hobbes.

De llibres i lectura

Anarquista: un adjectiu català?

L'historiador Xavier Díez publica el llibre "L'anarquisme, fet diferencial català"

Sergi Picazo

L'historiador Xavier Díez proposa en el seu últim llibre "L'anarquisme, fet diferencial català", en el que repassa els orígens i la influència d'aquest moviment a Catalunya, una tesi controvertida: l'autèntic fet diferencial català respecte de la resta del món és l'anarquisme.

El 1909 un diari argentí bateja Barcelona com "la Rosa de Foc". Un any després es crea el sindicat anarquista més gran del món: la Confederació Nacional del Treball. L'estiu de 1936 Catalunya viu l'única revolució de caire anarquista de la història. Però la cosa venia de lluny. "El caràcter indòmit, insubmís a l'Estat i procliu a la llibertat ja el destaca el mateix Cervantes El Quixot", assegura l'historiador gironí Xavier Díez. "El viatger Bartolomé Joly, el 1612, defineix els catalans com gelosos de la seva llibertat i que no volen reconèixer ni rebre el seu rei més que com a comte de Barcelona." La controvertida tesi de Díez és que alguns dels trets característics de la

societat catalana —tant de les dretes com de les esquerres— sempre han tingut un vincle amb l'anarquisme, l'antiautoritarisme i un sentiment de llunyania de l'Estat.

"L'anarquisme, fet diferencial català", de Xavier Díez, un llibre de 120 pàgines recentment publicat per Virus Editorial, se subtitula "Influència i llegat de l'anarquisme en la història i la societat catalana contemporània". Intenta traçar el fil roig i negre de la història més rebel —i revoltosa— dels catalans en el curs dels segles. L'autor inicia el fenomen fins i tot segles abans que Bakunin o Kropotkin comencessin a parlar d'anarquisme. Des de les llunyanes revoltes dels remences (segona meitat del segle XV) fins al moviment antiglobalització o el 15-M. "Als segles XVII i XVIII sorgeix una cultura de revoltes populars" que, segons l'autor, culminen amb la gran conflictivitat de principi del segle XX.

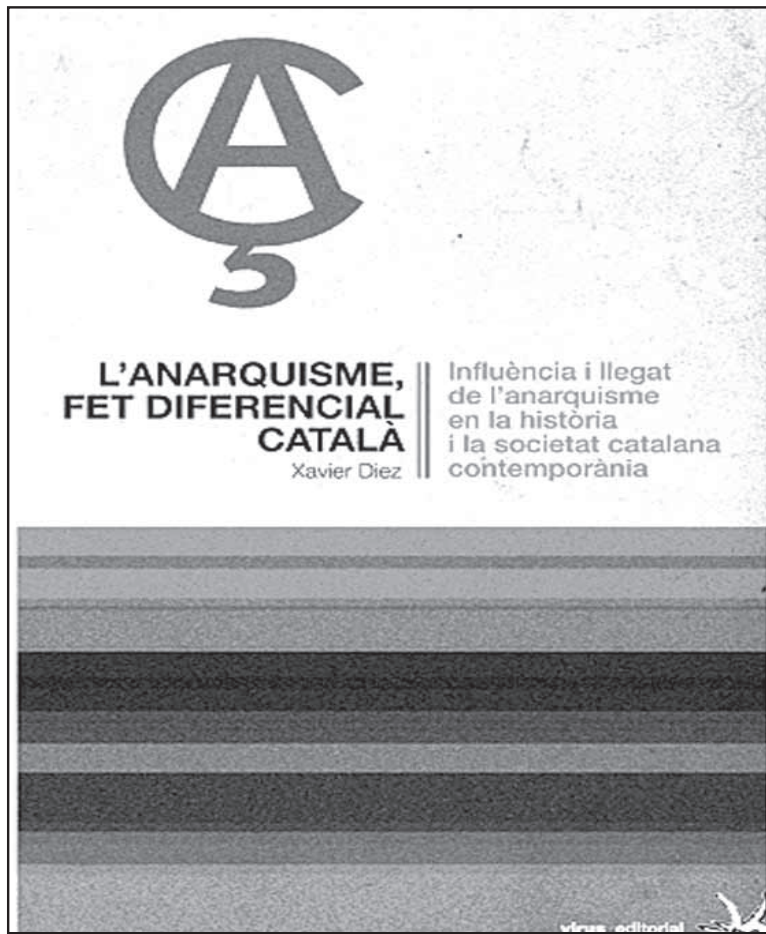
El factor Barcelona

Però per què a Catalunya? Díez considera que l'anarquisme "arrela amb força" a mitjan segle XIX, quan

"Barcelona es converteix en el primer escenari urbà de l'enfrontament burgesia, proletariat i exèrcit". Frederich Engels va arribar a dir que era la ciutat amb més quilòmetres de barricades d'Europa. Una de les causes és, segons l'autor, "l'anacrònic estat espanyol com a responsable indirecte de l'auge". El llibre de Xavier Díez també s'emmarca en una tradició de bibliografia reflexionant sobre el fenomen anarquista català que inclou noms de la talla dels historiadors Josep Termes, Miquel Izard o Ferran Aisa.

Tot i que la majoria d'anarquistes es declaren internacionalistes, una part de l'anarquisme català ha tingut posicions sobiranistes, com per exemple Salvador Seguí. Díez opina que no s'han valorat gens les conseqüències dels corrents llibertaris sobre la situació de la Catalunya actual i, en general, sobre tot l'arc mediterrani de la península Ibèrica. "Malgrat la invisibilització, el pòsit es pot percebre en bona part de les pràctiques, creences i actituds de la societat", assegura al llibre.

* Article publicat al diari El Punt Avui.

>> Diccionari militant

Durruti, Buenaventura (Lleó 1896-Madrid 1936)

Agustí Guillamón

Mecànic. Va intervenir des de molt jove a les lluites socials del moviment obrer. La seva combativa intervenció en la vaga general d'agost de 1917, li va valer la seva expulsió de la UGT. Poques setmanes després es va exiliar a França per no presentar-se al servei militar. A l'octubre de 1922 va fundar amb Francisco Ascaso, García Oliver, Aurelio Fernández, Ricardo Sanz, i altres, el grup anarquista Los Solidarios. A principis de 1923 va ser detingut a Madrid i alliberat al juny. L'1 de setembre va participar en l'atrancament al Banc d'Espanya a Gijón i proclamada la Dictadura de Primo de Rivera el 23 del mateix mes, va decidir exiliar-se.

Al gener de 1924, Ascaso i Durruti van instal·lar a París. Al novembre de 1924 van participar en el complot de Vera de Bidasoa, que pretenia la invasió d'Espanya per petits grups guerrillers. Després del fracàs, al desembre de 1924, Durruti i Ascaso van marxar a Amèrica, on van combinar el treball en diversos oficis, amb els atracaments per finançar l'alliberament de presos, la fundació d'escoles racionalistes i altres projectes, en un periple que els va portar a New York, Mèxic, Cuba, Xile, Argentina, Uruguai, tornant París al maig de 1926. Al juliol de 1926 Durruti, Ascaso i Jover van ser detinguts sota l'acusació de prepa-

rar un atemptat contra Alfons XIII, que visitava París el 14 de juliol de 1926. Es va iniciar una intensa i massiva campanya popular per evitar l'extradició dels anarquistes espanyols a l'Argentina o Espanya, que va aconseguir el seu alliberament al juliol de 1927. Després d'un període de clandestinitat i constants expulsions a la frontera franco-belga, a principis de 1929 se'ls concedí residència legal a Brussel·les.

Amb la proclamació de la República, l'abril de 1931, Durruti va tornar a Barcelona, residint al barri obrer de Poble Nou. Va constituir el grup Nosotros amb García Oliver, Francisco Ascaso, Ricardo Sanz i altres.

Va ser deportat a Les Canàries i Guinea al febrer de 1932, com a càstig per la seva participació en la insurrecció de gener de 1932 a l'Alt Llobregat.

Alliberat al setembre de 1932. Va formar part del Comitè revolucionari de la insurrecció del 8 de gener de 1933 a Barcelona. Detingut a l'abril de 1933, al costat de Francisco Ascaso, tots dos van ser presos al penal del Port de Santa Maria, fins al seu alliberament a l'octubre.

Va treballar com a mecànic i va intervenir en la campanya abstencionista de les eleccions de novembre de 1933. Va impulsar la insurrecció de desembre de 1933, per la qual cosa va ser detingut i empresonat a la presó de Burgos, fins a l'amnistia d'abril de 1934. Al juny va participar en el Ple Nacional de la CNT, que va

rebutjar el pacte d'Aliança Obrera, signat per la CNT asturiana amb la UGT. Va ser detingut arran dels fets del 6 d'octubre de 1934, a Catalunya, tot i no haver intervingut per a res, quedant empresonat a la Presó Model de Barcelona fins a abril de 1935. La resta de l'any va conèixer diversos i breus, però successius empresonaments.

Al juliol de 1936 era membre del Comitè de Defensa Confederal que va derrotar a l'exèrcit. El 20 juliol 1936 va formar part de la delegació que es

va entrevistar amb Companys i que va prendre la decisió provisional de formar el CCMA. Va ser nomenat delegat de la Columna que el 24 de juliol va partir en camions a la conquesta de Saragossa. Contrari a la militarització de les Milícies populars i a la participació governamental. Part de la Columna Durruti va ser traslladada a Madrid, en perill de caure en poder dels franquistes.

El 19 de novembre de 1936 va ser ferit de bala al front de Madrid, morint l'endemà. Impressionant i massiu

enterrament a Barcelona, el diumenge dia 23.

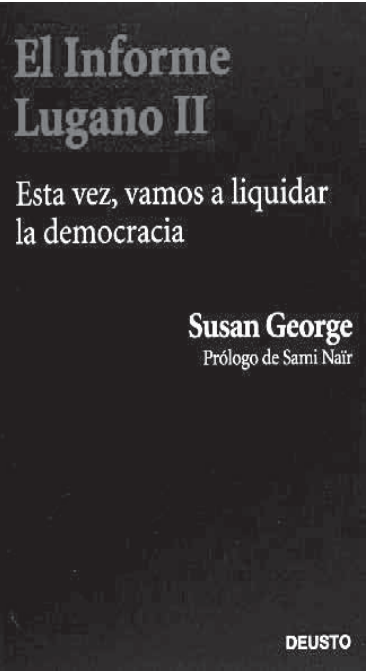
A l'any de la seva mort la propaganda estalinista li va atribuir falsament un eslògan, inventat per Ilya Ehrenburg, que el seu aparell de propaganda va fer famós: "Renunciem a tot menys a la victòria".

Era la segona mort de Durruti. Pòstumament els seus enemics li van atorgar el grau de tinent coronel, el van santificar i el van convertir en un heroi del poble, repetint insistentment la frase que mai havia pronunciat.

Llibres

El Informe Lugano II
Esta vez, vamos a liquidar la democracia

Susan George

Editorial Deusto, 2013, 264 pàg.

Susan George elabora “El informe Lugano II”, la segona part del seu polèmic informe. L’any 2001 la publicació de “Informe Lugano: Cómo preservar el capitalismo en el siglo XXI” va assolir revolucionar a l’opinió pública, dotze anys més tard es publica la segona part, amb pròleg de Sami Nair. La primera part de “Informe Lugano” mostrava al món els secrets d’una societat manipulada, on els més poderosos governaven d’una manera absoluta a través d’una manera aparentment democràtica. L’inquietant sistema que Susan George va novel·lar es basava en el capitalisme globalitzat i tenia com primera prioritat l’economia, la rendibilitat de les inversions. Els ciutadans eren vistos abans de res com consumidors i el més important era la pervivència del sistema, qualsevol element o persona que anés en contra d’aquest suposava una amenaça.

“Informe Lugano” recollia un suposat informe secret que parla d’una societat fictícia terrible, però el més aterridor és la gran similitud que presenta amb l’actual. “El informe Lugano II” fa una volta de rosca més a les idees expressades en el primer. En aquest cas els càrrecs més poderosos del planeta tornen a reunir-se prop del llac Lugano per a debatre sobre l’estat polític i econòmic mundial, amb un objectiu clar: idear un pla per a acabar amb la democràcia, un sistema poc favorable per a uns mandataris ambiciosos de pocs escrúpols, la fi dels quals és enriquir-se i augmentar el seu poder. Deu experts seleccionats curosament per uns sol·licitants anònims, però que mantenen la seva influència en l’economia mundial, es reuneixen en una luxosa vila a la vora del llac Lugano, a Suïssa. Tenen per missió redactar un informe que ha de mantenir-se en el més absolut secret. A la majoria d’ells ja se’ls havia encarregat, deu anys enrere, l’elaboració d’un informe que va passar a la posteritat amb el títol de “Informe Lugano”. Aquesta vegada, les preguntes a les quals haurà de respondre el seu informe són: vivim una progressió inevitable de crisi, decadència i caiguda final del món occidental tal com ho coneixem?, serà aquesta la gestació d’un «renaixement» del sistema capitalista que sortirà enfortit del procés?, o bé què podem fer per a estimular aquest renaixement? En la reunió, la discreció imposada als experts els permet expressar-se amb una franquesa absoluta, doncs les seves propostes, si arribessin a conèixer-se, no serien del grat de tots. Segons ells, ha arribat el moment d’acabar, entre altres coses, amb la democràcia. Els experts creuen saber com han de procedir per a garantir el triomf del capitalisme occidental: aquest “Informe Lugano II” és la seva resposta. I és aterridora. Ha passat una dècada des que l’elit capitalista encarregués a un grup de savis el primer “Informe Lugano”, text que havia de servir a qui dirigeixen el sistema econòmic per a seguir liderant el món segons els seus interessos. Aquella iniciativa, que va calibrar el futur del planeta

davant els reptes mediambientals i de desigualtat social, ja va anunciar una imminent fallida financera de complexes conseqüències. Ja en plena crisi, la mateixa elit financera torna a recórrer al grup de savis per a buscar una altra orientació clau: com pot mantenir-se fora de perill el capitalisme després d’haver generat un desequilibri financer nivell global?, com superar la crisi sense que s’afebleixi el domini de les elits que la van provocar? Les respostes es troben al “Informe Lugano II”, que serveix de full de ruta al capitalisme per a seguir controlant el món malgrat els esculls de la crisi. En aquest camí, el text aporta transparència i lucidesa a una crisi gestada pel capitalisme i de la qual ell ha assolit, ara com ara, mantenir-se fora de perill. Retallades socials, desmantellament de l’estat de benestar, permanència dissimulada dels paradisos fiscals, traspàs dels deutes privats generats per l’enriquit i tot just controlat sistema financer al capital públic... Les receptes proposades, resumides amb cruessa i que la majoria de governs occidentals ja porten anys aplicant, plasmen al seu torn un retrat mordaç del desequilibri que han de pagar els més vulnerables mentre els poderosos romanen sense tot just despentinarse. Aquest és un relat de ficció que detalla amb precisió l’estratègia que les elits desitjaven que no se sabés mai. Els fets descrits són reals i procedeixen de fonts veraces i ben informades, mentre que l’escenari en el qual es desenvolupen és una recreació inventada per l’autora. L’activista i pensadora Susan George va néixer als Estats Units, encara que va adoptar la nacionalitat francesa. És autora de llibres com “Otro mundo es posible si...”, “La globalización liberal. A favor y en contra”, “Nosotros, los pueblos de Europa” o “El pensamiento secuestrado”, entre altres.

Artur Mas: On són els meus diners?

Marta Sibina i Albano Dante

cafèamblllet, 2013, 352 pàg.

El 23 d’octubre de 2012 els editors de la revista cafèamblllet van ser condemnats a pagar una multa de 10.000€ per haver “danyat l’honor” de Josep Maria Via, un assessor del president Artur Mas. La sentència conclouia que el vídeo sobre l’opacitat al sistema sanitari català fet per cafèamblllet -titulat “El major laboratori de la història de Catalunya”- lesionava el “dret a l’honor” de l’assessor de Mas. La condemna va posar la revista i els seus dos editors –la Marta i l’Albano- prop del tancament i la ruïna econòmica. Quan al veredictes va fer públic milers de persones van reaccionar i es van oferir a ajudar a pagar la multa per evitar el tancament de la revista. Però la Marta i l’Albano tenien uns altres plans: “Fer una col·lecta per pagar la multa és un acte de defensa quan el que cal és passar a l’atac” Així, van proposar una col·lecta, no per pagar la multa, sinó per tenir els diners necessaris per editar un llibre on s’expliqués amb tot detall l’escandalós i opac funcionament del sistema sanitari a Catalunya. En només 12 hores centenars de persones van finançar el llibre. Sis mesos després de la condemna, el llibre, subtitulat “Crònica d’una batalla per la sanitat pública” ha estat publicat. Més informació sobre el llibre a <http://onsonelsmeusdiners.wordpress.com/>

DES CARTES MAUDITES

Queixar-se

Carlus Jové i Buxeda

Queixar-se d’això i d’allò. Culpar a algú altre del que ens passa. Si no podem alçar el cap és perquè algú ens l’esclafa, oi? No podem fer allò ni allò altre perquè algú ens ho impedeix. Mira que malament que està tot. Està tot fatal, de fet. Què vols que hi fem? És una merda. Culpa del sistema. Culpa del cap dels collons que mira el fill de puta com ens les fa passar. El veí cada dia la lia i jo no puc dormir (ja he trucat a la policia però no han fet res). Els polítics, que cabrons. Tot el dia roben els malparits. Jo no els vaig votar perquè me la sua. Cagunlou que acabo els estudis i no hi ha feina. Quina feina de merda que tinc; quan pugui els envio a cagar i me’n vaig de viatge. Però no ara, ara no puc. Internet que car. Les tarifes més cares d’Europa. És que són uns desgraciats. El puto banc que em fa pagar cada mes la quota de no sé què, i per la visa, i per la mare que ho va parir tot. Putos estudiants que han tornat a tallar l’entrada a la ciutat. Clar, com que els ho paguen tot els papis i en canvi jo he d’anar a la puta merda de feina. Híppies. Ionquis. Punks de merda. Colla d’arreplegats. Mira aquest quina pinta. El jovent està alienat. És que la gent no fa res. La penya, tio, és que no s’ho curra gens. Ja ningú participa de res. T’ho pots creure, que no em donen lliure el dimecres que ve? Serà cabronàs el paio aquest que ara em diu que em quedi fins les vuit que no sé què d’un client! Putos clients, sempre t’intenten escanyar tot el que poden. Tu rai, no et pots queixar. Jo sí. Ara em baixaran el sou els malparits. Amb tot el que jo he fet per ells. Quina colla de lladres. És que com s’aprofiten, eh! Que no parla català?, tranquilo que no pasa nada ya hablo yo castellano. Claro, es que es de fuera eh. Em paguen molt poc. Realment és que a València ningú parla català, eh? Jo quan hi vaig he de parlar castellà. L’autopista que cara. Quina merda. Els polítics sempre estan igual. Mira aquest. Joder el nen que pessat tot el dia a sobre. Ves corre! Quin pal haver de pillar el cotxe cada dia. Tenir fills és una merda. Tenir parella és una merda. Tot és una merda. Sempre. Quina merda. Quin fàstic de música. Que car. Vinc aquí perquè no tinc més remei. Queixar-se d’això i d’allò. O deixar de queixar-te i començar a construir la vida que vols.

>> Revistes

DIAGONAL

Revista quinzenal d’actualitat crítica, reflexió, debat i cultura, amb distribució a tot l’Estat espanyol, <http://www.diagonalperiodico.net/>

DIRECTA

Setmanari de comunicació, reflexió, crítica i informació, sostingut i dirigit des de i per als moviments socials, <http://www.directa.cat/>

BARRIKADA DE PAPEL

Òrgan d’expressió de la CGT d’Andalusia amb l’actualitat sindical i social, <http://www.cgtandalucia.org/Barricada-de-Papel>

ROJO Y NEGRO

Periòdic mensual de la CGT a nivell d’Estat espanyol, tota l’actualitat sindical i social, <http://www.rojoynegro.info>

Francesc Vidal, gestor cultural

“La cultura s’ha de desenvolupar al marge d’ingerències mercantilistes”

> LA FRASE...

“La política cultural convergent ha avortat, per motius ideològics, la majoria d’iniciatives culturals”

Josep Estivill

Francesc Vidal ha desenvolupat una actitud artística d’agitació mitjançant l’edició de publicacions, exposicions i programacions culturals des d’una posició independent, crítica i vinculada a l’esperit del lloc.

- Com va ser el teu pas d’artista visual a programador d’esdeveniments?

S’ha desenvolupat de manera paral·lela, per necessitat, per supervivència, en comprovar que ni el marc ni els mecanismes establerts pel sistema artístic, cultural, social i econòmic es corresponien amb les necessitats reals dels creadors en general i amb les meves en particular.

El meu plantejament inicial, a manca d’informació escaient sobre la situació real de l’escena social i artística d’aquest país, es basava en un seguit de tòpics. En adonar-me, a poc a poc, que no s’acomplien les expectatives, veig que el procés és molt més complex i difícil; la receptivitat social, mínima; les infraestructures al servei dels artistes, insuficients, i les iniciatives, l’interès i el capital públic i privat dedicat a l’art actual, molt poc. Aleshores, aquest plantejament es redirecciona i se n’amplien les funcions i els objectius, intentant aconseguir el màxim nivell de control, d’autogestió i d’independència de tot el procés creatiu.

- Parlem d’alguns dels teus projectes; per exemple, dels recordats Fills Putatius de Miró?

Aquesta és una sèrie de 33 postals impreses a una tinta sobre paper que s’enviaven per correu postal a persones i estaments, bàsicament de l’àmbit cultural català. Contenien unes sentències satíriques, crítiques o reivindicatives,

i va rebre tota classe de respostes, de les més entusiastes a les més crítiques i fins i tot a la censura de diverses institucions. Posteriorment es van exposar sota el nom de Consells, advertències, amenaces... i una venjança. La incidència que va tenir suposo que obeeix a l’encert de treure-les en el moment escaient. El logotip era l’anagrama de la Caixa substituint l’estrella central per una roda ninja.

- En el cas de Priorat Centre d’Art, com ha estat l’experiència de difondre l’art contemporani en una comarca rural una mica marginada?

En aquests set anys d’activitat s’han realitzat més de setanta propostes multidisciplinàries —més de quaranta de producció pròpia—, s’han fet públiques en una cinquantena d’actes i s’han utilitzat uns trenta-cinc espais —públics i privats— de diversos pobles per dur-les a terme. S’han editat diverses publicacions i s’ha dut a terme una campanya publicitària força potent, en diversos formats.

L’objectiu era convertir la comarca del Priorat en un laboratori de recerca, desenvolupament i difusió de propostes artístiques multidisciplinàries. Precisament, el fet que al Priorat no s’hagin desenvolupat amb regularitat programes d’art contemporani és el que feia atractiu el projecte, començar des de zero tot planificant unes bases conceptuals i formals inèdites en la demarcació. D’altra banda, la marca Priorat té molt de prestigi i t’obre moltes portes; en aquest aspecte, no és una comarca gens marginada.

La nostra línia de treball s’insereix dins del que es denomina art d’interès públic. La seva principal característica és que contempla les propietats socials i culturals del lloc i, a partir d’aquí, bastir propostes autòctones. És una línia que potencia més la recerca i la producció

que l’exhibició.

L’experiència i el balanç han estat molt positius. El problema és que la política cultural convergent de les dues darreres legislatures ha avortat aquesta i la majoria d’iniciatives similars, que començaven a funcionar molt bé però que encara es trobaven en període d’ancoratge i d’estabilització. Aquest canvi no ha estat per motius pressupostaris, ha estat per motius ideològics. Amb les excuses més matusseres han desmantellat diversos centres de la xarxa “oficial” de producció d’arts visuals que aquestes mateixes institucions havien creat, alhora que han desactivat tots els mecanismes que permetien, als espais no institucionals sorgits d’iniciatives particulars -com Priorat Centre d’Art-, obtenir un mínim de recursos necessaris per desenvolupar-se. Han destrossat tot el teixit cultural de base, de creació i de producció, la matèria primera, la més feble. I el responsable d’aquest desgavell, que pateix tot el sector cultural d’aquest país, té nom i cognom: Ferran Mascarell.

- Els teus projectes mostren sovint una crítica política força àcida, com veus la relació entre els creadors artistes i el món dels polítics?

En les legislatures governades pel tripartit vam tenir per primer cop la sensació que caminàvem en la mateixa direcció, que teníem objectius comuns; es va generar una situació que, tot i la precarietat i certs desajustaments de calendari, generava complicitat i confiança. Amb l’entrada dels convergents al govern tot això ha desaparegut. I qui s’ho ha carregat ho ha fet d’una manera estúpida i prepotent, agressiva i maldestra, i ha posat tot el sector de la cultura de base en contra seva. Entenem que el principal actiu que aquest sector atresora són les persones, que és on rau el seu veritable potencial. Amb aquesta

actuació, els polítics han demostrat una manca total de respecte per als professionals de tots els àmbits de la cultura d’aquest país. Costa d’imaginar una manera menys intel·ligent de fer les coses, i més si tenim en compte que aquesta mesura parteix d’una institució anomenada Departament de Cultura.

Els artistes el que volen és desenvolupar la seva feina sense ingerències, amb cooperació, que se’ls respecti com a qualsevol altre professional, que es valori la seva feina en la mesura justa. No conec cap artista que el seu objectiu sigui criticar, que es queixi sense motiu o indiscriminadament.

- Dibuixa’ns un model de política cultural ideal

El que contempli la cultura com a font de coneixements i desenvolupament social, com una inversió, no pas com una subvenció a fons perdut. Que permeti el seu desenvolupament al marge d’ingerències estrictament mercantilistes, submeses a les lleis de l’oferta i la demanda, i al servei de discursos únics. Que garanteixi la pluralitat i en faciliti un accés democràtic i participatiu a professionals, usuaris i públic. Que potenciï la multiplicitat de disciplines, de mirades i de discursos. Que en fomenti la investigació, l’experimentació, la producció i la difusió en clau contemporània; tot contemplant els aspectes pedagògics, l’anàlisi i la reflexió crítica. Que ofereixi i faciliti espais, recursos i mitjans als processos de creació. Que es distribueixi de forma equitativa territorialment i possibiliti i afavoreixi l’accés a tot l’espectre social. Que sàpiga valorar els beneficis generats pel seu retorn social en tots els seus diversos aspectes. Que actuï com a corretja de transmissió entre el sector cultural i la societat, i a la inversa, garantint la màxima pluralitat i llibertat de moviments.

LES PARAULES SÓN PUNYS

De la ‘Regla de sant Benet’ a Ruyra: el silenci com a norma

Jordi Martí Font

La “Regla de sant Benet de Núrsia”, escrita en llatí entre els anys 534 i 550, és la base del monaquisme a l’Occident que coneixem i anomenem així no sense prevencions. A banda de la seva influència religiosa, determinant als Països Catalans també en llengua vulgar, és un dels codis medievals que més influència tingué en el seu moment com a text normatiu d’una societat tancada com era la monàstica però alhora determinant per a l’establiment de les normes de la resta de la societat.

La regla va ser coneguda i seguida als comtats catalans des del segle IX, a on va arribar de la mà dels carolingis. A la resta de la Península hi arribà al segle XI amb l’orde dels cluniacencs. En català va ser traduïda diverses vegades i fins i tot hi ha versions modernes de 1918 i 1966. Les seves normes es poden articular en base a dos principis clars: la pax (pau) i l’ora et labora (resa i treballa). Però els monjos no tenien només normes de com resar, quan i per què, no marcaven per escrit només quines havien de ser les funcions de l’abat o dels monjos sinó que tenien organitzada tota la jornada i tota la vida a través de tres activitats: el treball manual, la lectura divina i l’ofici diví. La seva vida es dividia així en períodes regulars de son, de pregària, de lectura de la Santa Escriptura, de descans i de treball físic.

Al capítol VI de la “Regla”, titulat “De Taciturnitate”, se’ls advertia que la norma era el silenci: “Si parles molt, no evitaràs el pecat” i “Mort i vida estan en mans de la llengua”, “Ja que parlar i ensenyar pertoca al mestre, callar i escoltar correspon al deixeble”. El principi de dominació i sotmetiment s’establí precisament entre qui tenia la possibilitat de parlar (els dominadors) i qui no tenia aquesta possibilitat (els dominats). Una reducció clara i contundent de les característiques que dóna a les persones la paraula i la potestat d’utilitzar-la. De fet, aquesta setena norma ho deixa clar des del principi quan s’hi afirma que, cal fer allò que diu el profeta i el profeta diu que “M’he dit a mi mateix: Vigilaré els meus passos per no pecar amb la meua llengua. He guardat closos els llavis. He emmudit i m’he humiliat, i he callat de coses bones”. 1.400 anys després de la seva redacció, les intencions de la “Regla” perduraven i als Països Catalans n’és un bon exemple l’obra de Joaquim Ruyra, casat amb Teresa de Llinàs d’Arnau, pertanyent a la noblesa integrista catòlica, dona dominant fins i tot en les formes i característiques de la seva obra literària. Ruyra, un narrador modernista excel·lent i detallista fins a l’extrem, mai no escrigué una novel·la, no per incapacitat sinó perquè la llargària d’una novel·la qualsevol assegurava, entre tantes i tantes pàgines, la inclusió d’algun o altre descuit, d’algun o altre pecat davant de Déu. I això hagués fet encara més impossible la seva vida i el seu matrimoni, que Pla no dubtà a qualificar com un “immens desastre, una tragèdia que l’escriptor suportà amb una paciència infinita, exactament com el que fou sempre: un sant”. La “Regla” de sant Benet, és clar, rondava la seva obra...